

COOPER

A MÉHVADÁSZ

ELBESZÉLÉS A NYUGATI VADONBÓL

ÁTDOLGOZTA: SZONDY GYÖRGY

TARTALOM

ELSŐ FEJEZET

A »Dongó«

MÁSODIK FEJEZET

Gerzson

HARMADIK FEJEZET

Sólyomszárny

NEGYEDIK FEJEZET

A három jövevény

ÖTÖDIK FEJEZET

A mézkestély

HATODIK FEJEZET

A haditanács

HETEDIK FEJEZET

A főnökök

NYOLCADIK FEJEZET

A misszionárius

KILENCEDIK FEJEZET

A káplár

TIZEDIK FEJEZET

Margit

TIZENEGYEDIK FEJEZET

Peter

TIZENKETTEDIK FEJEZET

Boden generális

ELSŐ FEJEZET

A »Dongó«

Az ezernyolcszáztizenkettedik esztendő júliusa már a vége felé járt. Derűs délutáni napsugár meleg fénye tűzött át a tölgyek között, melyek itt, az erdőnek ebben a részében csak akkorára nőttek, mint a körtefák. Karcsú törzseik, mintha kertész ültette volna, csaknem egyenlő távolságra állottak egymástól, és lábaiknál az üdezöld pázsit is vetett gyepszőnyeghez hasonlított.

Nem messze a tölgyestől ezüstös szalag csillogott: a Michigan állam őserdeinek nagy részén keresztülfolyó Kalamazoo egyik ága. Ma vasutakkal összekötött városok, falvak, ültetvények terülnek el e folyó partjai mellett, akkoriban azonban csak itt-ott lehetett valami fehérbőrű szerencsepróbáló kunyhóját vagy egy-egy indián wigwamját látni. A szép nagy félsziget, melyet a Michigan-, Huron- és Erie-tó óriási medencéje zár körül, vadon volt ebben az időben a szó legigazibb értelmében.

A Kalamazoo azon a tájon ered, ahol ma Jackson városa fekszik, és kelet-nyugati irányban folyik. Torkolatától délre, a Michigan-tó szembenlevő partján jelenleg Chicagót találjuk. Elbeszélésünk idején nem volt más belőle, mint egy kis őrház néhány katonával. Ha a Michigan-tó keleti partját észak felé követjük, Mackinaw városra bukkanunk, amely akkoriban szintén csak erőd volt, előretolt katonai őrállomás Kanada felé, mert a tó kijáratán túl a túlsó part már Kanadához tartozott. Abban az apró szigetekkel teleszórt szorosban feküdt, amely a délről csatlakozó Huron-tóba vezet. E tó déli részét viszont a Szent Klára folyó köti össze a kicsiny Szent Klára-tóval, s ennek egy dél felé kanyarodó ága az Erie-tóval függ össze. Ott, ahol a Szent Klára-tó e keskeny ágga szorul, fekszik Detroit városa, akkoriban szintén csak kicsiny helyőrség.

Az a hely, ahonnan történetünk kiindul, a Kalamazoo felső folyásában, körülbelül azon a vidéken van, ahol ma Battle Creek várost találjuk. Ha a teljesen lakatlan rengetegekben véletlenül fehér ember mutatkozott, úgy az bizonyára kereskedő volt, aki fegyvereket, vadászeszközöket vagy lőszert hozott, hogy azokat az indiánok közt prémes bőrökért cserélje be, vagy valami vadász, szerencsepróbáló kalandor, akinek megtetszettek a vadak szokásai, és kedvét lelte ebben a szabad életmódban.

Bizonyval ezek közül való volt az a két fehér ember is, akik az 1812. esztendőnek azon a júliusi délutánján a leírt tölgyesben találkoztak. Sem ők nem ismerték egymást, sem a mellettük álló két indián. Mielőtt itt az erdőben véletlenül egymásra bukkantak, egyikük sem látta a másikat.

Történetünk kezdetének pillanatában hárman közülük avval foglalkoznak, hogy feszülten figyelik a negyedik szorgoskodását. Ez a negyedik középmagasságú, fiatal és erős férfi volt, szép testalkatú, nyílt és bátor arcvonásokkal. Igazi nevén Boden Benjáminnak hívták, azonban az egész környéken, sőt azon túl is, csak »Züm-züm« vagy »Bourdon« - magyarul: »Dongó« - néven ismerték. Mert méhavadászattal foglalkozott, és az elsők közé tartozott, akik ebben a vadonban ezt a különös mesterséget űzték. A legügyesebbnek tartották valamennyi között. »Züm-züm« mézéről az a hír járta, hogy különösen tiszta és finom zamatú. A Detroit-folyó partjain a telepések között sok család kizárólag tőle szerezte be mézszükségletét.

A méhavadász öltözeke megfelelt életmódjának és foglalkozásának. Vadászinge zöld, sárga rojtokkal díszített, bő nadrágja ugyanilyen színű volt. Fejét csinos prémsipka fedte, lábain hosszú utaktól már kissé megviselt mokasszint hordott. Puskáját az egyik tölgyfához támasztotta, mint aki bizonyos benne, hogy egyelőre nem lesz szüksége rá.

A másik három szemmel láthatóan nem érezte magát ennyire biztonságban. A puska vállukon maradt, és a fehérbőrű időnként aggódalmasan, bár titkon a ravaszra pillantott, hogy rendben van-e a tűzkő és a gyutacs. Még fiatal volt, karcsú és izmos, de sovány és kissé meggörnyedt tartású. Orrának áruló pirossága szerencsétlen szenvedélyről beszélt, és csakugyan, Waring Gerzsont iszákossága következtében vadonszerte csak »Pálinkásbutykos«-nak nevezték. S ha a két fehérbőrű nem is látta még egymást, a másik gúnynevét mindegyik hallotta már.

Az egyik indián, »Szarvasláb«, egy idősebb, zárkózott, kipróbált harcos a pottawattamik törzséből, nem volt idegen az erődökben és telepeken Michigan és Detroit között.

A másik, egy huszonöt esztendő fiatal férfi a csippevők törzséhez tartozott, és gyorsasága meg kitartása miatt »Sólyomszárny«-nak hívták mind a törzsbeliek, mind az amerikai katonák, akik futár- és kémiszolgálatokra is gyakran alkalmazták.

Ben Boden éppen méhekre vadászott, mikor összehozta őket a véletlen. A többiek, miután aggódalmasan körülmélték, arra kérték Züm-zümet, hogy csak folytassa a vadászatot. A társalgás részint angolul folyt, részint indián nyelven, melyet mind a négyen jól beszéltek.

- Lássuk csak, hogyan is használják az ön szerszámaikat! - szólt Waring Gerzson. - Már sokat hallottam a méhavadásatról, de még sohasem volt alkalmam részt venni benne; pedig igen szeretek újat tanulni!

Züm-züm eszközei igen egyszerűek voltak: egy kis fedeles bádoggpohár, egy fadoboz, egy fatányér és egy zöld üvegből való nagy ivópohár. Ennyiből állt az egész, s mindezeket egy fávödörben hordta magával.

A tisztás közepén villámtól sújtott tölgy tönkje állott. A méh vadász három társa a földön heverő törzsre telepedett, ő pedig néhány fejszecsapással sima asztallappá ügyeskedte a tönk felszínét, a fávödört kinyitotta, s kirakosgatta eszközeit. A dobozból kis darab lépet vett elő, s azt a fatányérra tette; a bádoggpohárból tiszta mézet csöpögtetett a sejtekbe, azután nagy gondal kitörülgette az üvegpoharat. Miután evvel elkészült, egész figyelmét a zöld pázsit bársonytakarójára fordította. A fehér here és számtalan más virág teljes díszben pompázott, s a tarka kelyhek körül méhek ezrei döngicséltek. Bourdon lassan lépegetett a réten. Társai kíváncsian figyelték minden mozdulatát. Hirtelen ráborította az üvegpoharat egy méhre. Az állatka azonnal szárnyra kapott, hogy elröpüljön, s így az edény felső részébe került, ahol megzavarodottan döngött körbe-körbe. Ben ekkor kezével befedte a poharat, visszatért a tönkhöz és az edényt ráborította a lépre. Azután sapkájával letakarta a tányért, lépet, poharat.

Mikor vagy fél perc múlva levette róluk a sapkát, a méh félig beásta magát az édes lépbe, hogy mentől többet lakmározhasson a váratlan csemegéből. Annyira elmerült a falatozásban, hogy Bourdon nyugodtan elvehette róla a poharat. Ismét a rétre ment vele, újabb foglyot hozott, s avval is hasonló módon járt el. Egy perc múlva ez a méh is beásta magát a lépbe. Ben elvette róla a poharat, és intett nézőinek, hogy lépjenek oda.

- Íme, most teleszívják magukat mézzel - mondta a méhekre mutatva. - Nem gondolnak nagy boldogságukban arra, hogy mohóságukkal minden kincsüket kockára teszik. Így vagyunk evvel mindannyian!

- Miért kockáztatják kincseiket? - kérdezte Szarvasláb. - Hiszen nem látni, hol van a fészük.

- Azonnal meglátjuk! - felelt Züm-züm mosolyogva. - Az első méh már torkig ette magát, és repülni készül. Lépjetek csak kissé félre, és nyissátok ki jól a szemeteket!

Az első méh szárnyra kelt, és néhányszor körülkeringte a fatönköt, mintha nem lenne tisztában útja irányával. Ben feszülten figyelte, s amikor egyszerre egyenes vonalban tovadöngicsélt, tekintetével messze elkísérte, és megjegyezte magának az irányt, amerre szállt. Még akkor is egyre nézett utána, amikor a többiek már rég elvesztették szemük elől.

- Valószínűleg ott fenn, a láp sarkában ereszkedett le - mondta, s az erdő egyik része felé mutatott, ahol a fák sokkal sűrűbben állottak, mint itt a tisztáson. - De az is lehet, hogy a réten túl abba az erdősélfébe repült, amelyik innen három mérföldnyire nyugatra terül el. Ebben az esetben kárba veszett a fáradságom.

- Hát a másik méh vajon mit csinál? - kérdezte Szarvasláb kíváncsian.

- Már ő is útra készül. Meglátjuk, merre veszi útját.

A méh a levegőbe emelkedett, és körülkeringte néhányszor a fatönköt. Oly piciny volt, és annyira gyorsan repült, hogy csak a méh vadász szemei bírták röptét követni. De nem arra távozott, amerre az első, hanem annak útvonalával derékszöget képező irányban vágott neki. Tehát legalább két köpűnek kellett a tisztás közelében lennie.

Bourdon azonnal fogott egy harmadik méhet is. Midőn kis idő múlva ez is tovaszállt, látszott, hogy ugyanabban az irányban halad, mint az első.

- Most már helyet kell változtatnunk - mondta Ben Boden, és összecsomagolta szerszámait. - Most a repülési szöget kell meghatároznunk. Ez a legnehezebb része ennek a mesterségnek. Sok, úgynevezett méh vadász csak a repülési irányt tudja megtalálni, repülési szögnek híret sem hallotta.

E szavakkal előbbi helyéről körülbelül száz lépésnyire távozott, ahol asztal gyanánt használható másik fatönköt talált. Itt megismételte előbbi eljárását, s az indiánok most kétszeres figyelemmel bámulták. Hogy mit ért Ben »repülési irány« alatt, avval tisztában voltak, de az ún. »repülési szög« mibenlétét nem tudták felfogni. Még akkor sem találták meg a titok nyitját, mikor a méh vadász feladatának ezt a részét is szerencsésen megoldotta. Ami Waring Gerzsont illeti, ő úgy tett, mintha mindent pompásan értene, amit lát, bár a dolog az ő számára épp olyan titokzatos volt, mint a rézbőrűeknek. Azt azonban valószínűleg szégyennek tartotta, hogy éppen olyan ostoba, mint egy indián. Alapjában véve pedig meglehetősen lenézte az egész méh vadászatot, mert pálinkáját nem adta volna Amerika összes erdeinek minden mézéért sem.

Miután Ben két újabb foglya jóllakott mézzel, egyikük abba az irányba indult, amerre az első kísérletnél a második méh eltűnt. Ez az irány csakugyan a szomszédos prérin át haladt, s arra gondolni sem lehetett, hogy a méhet oda kövessék. A második azonban, Dongó nagy öröme, az erdősélfé felé repült, amerre már két fogoly is vette útját.

Régi tapasztalat, hogy a méhek mindig csaknem nyílegyenesen repülnek köpűjük felé. Csak egészen szokatlan körülmények téríthetik el őket ettől az úttól. Ha tehát egymástól mintegy kétszáz lépésre nyíló virágokról két méhet fogunk, s azután eleresztjük őket, repülésük iránya nem kereszteződik, hanem éppen a köpűnél találkozik.

Most már a fát kellett megtalálni, amelyen a méhek megtelepedtek. Bourdon összerakta szerszámait, és nekivágott kísérőivel a mocsárnak. Körülbelül két mérföldet kellett menniök, s mivel mindannyian edzett gyaloglók voltak, nem telt tíz percbe és megérkeztek.

Gyakorlatlan szem hiába kémlelt volna jobbra-balra, a méhekre rá nem akad soha, mert ezek olyan magasan repülnek, hogy igen nehéz meglátni őket. Ám Ben nemcsak a szemeivel keresett. Tudta, hogy a fának odvasnak kell lennie, s hogy a méhek némelyik fafélét különös előszeretettel kedvelik. Eszközei közé tartozott egy kis távcső is, alig nagyobb a színházban

használatosnál, de igen éles, és Ben céljainak teljesen megfelelő. Miután az erdőrészt figyelmesen szemügyre vette, egy korhadó szilfa ötlött szemébe, s mikor távcsövét ráirányozta, észrevette, hogy mintegy hatvan lábnyi magasságban méhek rajzanak az ágak körül.

A feladat megoldódott. Ben elővette a fejszét.

- A munkának ezt a részét csak bízsa rám! - mondta Waring Gerzson. - Gondolom, megkínál majd a mézből, hát szeretném az ajándékot megszolgálni. Fejszével gyerekkorom óta dolgozom, és felveszem a versenyt a legügyesebb favágóval is.

Azonnal kiderült, Waring igazat beszélt. Ha más egyébre talán nemigen lehetett is használni, a fejszét nagy erővel és ügyességgel kezelte, úgy, hogy a fa hamarosan ledőlt. A méhek felzúdultak, elsötétítették a levegőt, mint egy felhő, és a négy férfi jobbnak látta kis időre félrevonulni, nehogy a feldühödött állatkák nekik essenek. Félóra múlva azonban lecsöndesedtek, és a ledöntött törzset elhagyva másik fán gyülekeztek, mintha tanácskozni akarnának, mit kell most tenniük.

Ben Boden azonnal hozzáfogott a köpű kifosztásához. A zsákmány a leggazdagabbak közé tartozott, amelyre valaha is szert tett. Faékekkel szétfeszítette az odvas törzset, és a zsákmányt a lépekkel együtt háromszáz fontra becsülte. A mézet azonban ma már nem lehetett begyűjteni, mert a délután már erősen estébe hajlott. Bourdon meghívta az idegeneket éjjeli pihenőre kunyhójába. Reggel aztán jókora adag mézzel a tarisznyájában mindenki folytathatja útját.

- Amint beszélük - mondta -, zavaros időknek megyünk elébe. Azért nagyon szeretném tudni, mi történik a nagyvilágban. Súlyomszárny bizonyosan fontos híreket fog nekünk mondani.

Bourdon kunyhója a Kalamazoo partján, csinos tölgyerdőske közepén épült. Miután a mézet csakis vízi úton szállíthatta a telepekre, a folyónak egy kis öblében volt kikötve erős kéregcsónakja. Amennyire lehetett, a házacska védelméről is gondoskodott. Bourdonnak kétféle ellenséggel gyűlhetett meg a baja: emberekkel és medvékkel. A vörösbőrűek részéről alig fenyegette veszély. A pottawattamik és csippevék közül sok harcost ismert, s azok bizonyos tisztelettel viseltettek mestersége iránt, és becsülték őt nemes jelleméért. Mégis előfordult már, hogy törzsükből kitaszított indiánok vagy kóborló fehérbőrűek megtámadták. A medvék azonban állandó ellenségei voltak. Szenvedélyesen szeretvén a mézet természetes ravaszságukkal mindent elkövettek, hogy hozzájussanak az édességhez, s miattuk Bourdon készlete folytonosan veszélyben forgott.

A »Mézkastély« - így hívta Ben a kunyhót - körülbelül tizennégy négyzetlábnyi területet foglalt el. Bár fenyőtörzsekből rótták össze, a hasonló őrkunyhóktól mégis megkülönböztette faragott gerendákból készült teteje, melyen semmiféle eső át nem hatolhatott. Közönséges kéregtetőt a medvék is igen könnyen leszedtek volna, hogy a csábító kincsekhez férközhessenek, amit a méh vadász a kunyhó belsejében már a második nyara halmozott össze. Ablaka is volt a kunyhónak, hat kicsiny szemmel. Külső falain erős vaskapcsok fogták össze a fenyőszálakat, ajtaja háromszoros tölgyfadeszkából készült, és vassarkokon forgott, melyek erős lökéseket is kiálltak. Kívülről hatalmas retesszel lehetett bezárni, a reteszen nehéz lakat függött. Belülről három vaspánt biztosította.

- Ön, úgy látszik, nagyra tartja a mézét! - vélekedett Gerzson, mikor Ben a lakatot kinyitotta, és a vasreteszt visszatolta. - Ez a nagy bezárkózás legalábbis erre mutat. Odalenn nálunk, Pálincásbutykosban, mert a lakásomat is úgy hívják, távolról sem vagyunk ennyire aggodalmaskodóak. Ha a szabadban éjszakázom, mint ahogy nyáron át leginkább szoktam, a feleségem, Dorottya, meg a húgom, Margit, akit mi Kis Virágnak szoktunk szólítani, még az ajtót sem teszik be.

- És hol van az ön Pálinkásbutykosa? - kérdezte Ben.

- Ejha, én azt hittem, ezt az egész világ tudja! - felelt Gerzson. - Pálinkásbutykos mindig ott van, ahol én vagyok. S mivel jelenleg a Kalamazoo torkolatánál vagyok, tehát ott van Pálinkásbutykos is.

- Most már értem a dolgot - mondta Züm-züm, és ajkai körül megvető mosoly játszott. - Minthogy ön és a pálinka testi-lelki jóbarátok, nem is hagyják el egymást soha. De amikor én a múlt héten a Michigan-tóból a folyóba eveztem, semmit sem láttam a torkolatnál, ami pálinka vagy butykos lett volna.

- Ha tizennégy nappal később jön, mind a kettőt megtalálta volna - válaszolt Gerzson.

Mindannyian a kunyhóba léptek. Habár nőtlen ember lakott benne, s hozzá a vadon közepén, belseje mégis rendszeretetről és tisztaságról beszélt. A szoba egyik falánál csinos hordócskákban állott a méz, olyan ügyesen és kis helyen halmozva fel, hogy szinte szobadísznek látszottak. Az egyik sarkot három pompás medvebőr borította, Ben nemrégén húzta le őket veszedelmes ellenségeiről. Egy durván kidolgozott asztal, néhány pad és egy nagy faszekrény alkották a szoba egész bútorkészletét. Négy löporszáru, egypár sörét- meg golyózacskó egészítették ki a vadásznak és erdőlakónak ezt a felszerelését. Ezekon kívül azonban más fegyverei is voltak Bennek. Nem messze a kunyhótól gondosan elrejtett kis fegyvertárat rendezett be, nehogy tűzvész vagy más váratlan szerencsétlenség megfossza összes fegyverétől.

A főzőkésztség, sütőkemence és takaréktűzhely a kunyhón kívül állott. Közelében, a forrás mellett volt az éléskamra, a szilfák árnyékában az élelemraktár, benne egy hordó liszt, egy hordó só, szárított marhahús, füstölt disznóhús és sok egyéb.

A vacsora alatt keveset beszéltek. Mikor jóllaktak, kimentek esti hűsölésre, meg hogy egy pipa dohányt elszívjanak. Most aztán élénk társalgásba kezdtek.

- Te pottawattami vagy, te meg csippevé - fordult Ben a két indiánhoz, a tömött pipákat átadva nekik. - Én azt hiszem, a ti törzseitek, bár különböző a nevük, mégis rokonok.

- Pottawattami - monda az öregebb indián és egyik ujját felemelte, hogy szavainak nagyobb nyomatékot adjon.

- Csippevé - szólt hasonló komolysággal a másik.

- Nincs valami innivalója? - kérdezte Gerzson, akinek semmi sem volt fontosabb a »tüzes víznél«.

- Ott van a forrás! - nevetett Ben. - Egy tökkobak is csüng mellette a fán.

Gerzson elfintorította az arcát, és nem mozdult.

- Mi újság az indiánok között? - tette fel rövid hallgatás után Bourdon a kérdést.

Szarvasláb vastag füstfelhőket eregetett, mielőtt felelt volna. Azután rendíthetetlen nyugalommal vette ki szájából a pipát, lefújta róla a hamut és lenyomkodta körmével a dohányt.

- Kérdezd fiatalabb testvéreimet - mondta méltóságteljesen. - Ő futár, neki kell az ilyesmit tudnia.

Sólyomszárny azonban épp olyan közönyösnek mutatkozott, mint az öreg pottawattami. Nyugodtan tovább pipázott, és házigazdáját majd öt percig várakoztatta a válasszal. Végre kivette fogai közül a pipát, Bourdon felé fordult, és nyomatékkal így szólt:

- Rossz hírek. A sápadt arcúak összehívják a fiatalembereket, és kiássák a harci bárdot.

- Én is hallottam ilyesmiről - mondta gondterhelt arccal Bourdon. - Félek, háború lesz belőle.
- Testvérem is ki akarja ásni a harci bárdot? - kérdezte Sólyomszárny.
- Miért keveredném én harcba? - kérdezte Bourdon. - Egyedül magamnak élek itt az erdőn. Ha az angolok és amerikaiak egymásnak mennek, az messze lesz innen az én erdeimtől. Itt csak a vadon van, itt nincsenek katonák.
- Az angolok már itt vannak - mondta Sólyomszárny.
- A yankeek jönni fognak.
- Mégis, mikor nemrég Mackinaw körül jártam, nyugodt volt minden - mondta Bourdon.
- Most már felébredtek - válaszolt a csippevé. - A kanadai harcosok elfoglalták az erődöt.
- Lehetetlen! Ez nem lehet igaz! - kiáltotta izgatottan Ben Boden. - Az angolok nem merik Mackinaw-t megtámadni soha.
- Már el is foglalták. Én tudom, mert ott voltam - jelentette ki a csippevé határozottan.

Ben Boden ajkába harapott. Tudta, hogy a fehérek háborújában mind az angolok, mind az amerikaiak a harcban való részvételre fogják felszólítani a velük barátságban lévő indián-törzseket. Nem volt nehéz kitalálnia, milyen szerepet játszik Sólyomszárny. Bizonyosan az angolok kémje. Most félt, hogy heveskedésével elárulta magát: hogy származása és szíve szerint is az amerikaiakkal tart. A csippevé emiatt ellenséget láthat benne. Azért óvakodott erről a tárgyról tovább akár egy szót is szólni, és a csippevé sem beszélt többet róla. A négy férfi hallgatagon szívta el a pipáját. Midőn az éj sötétje rájuk borult, a pottawattami fölállt és kijelentette, hogy ideje pihenőre térni.

A vadonban élők nem szoktak pihés ágyakban hálni. A méhavadász medvebőrei tehát megfeleltek a vendégek igényeinek. A ház ura azonban még sokáig ébren maradt, elgondolkozva a jövő nehéz napokon, míg a lepergő órák őt is nyugalomra intették.

Másnap reggel Züm-züm elsőnek hagyta el a kunyhót, és kilépett a hajnali erdő szent békéjébe. A hűvös szellő a fehér here édes illatát hozta felé a rétről, az erjedő avar nehéz szagából most mit sem lehetett érezni. Bourdon kedvtelten szemlélte magányos hajlékát és az álomból éppen ébredező tájat, midőn egy kéz nehezedett a vállára.

A csippevé állt a háta mögött.

- Pottawattaminak éles füle van - suttogetta. - Menjünk egy kissé távolabb.

A forráshoz vezette, ahol mindketten megmosakodtak a tiszta vízben.

- Szarvasláb az angol Atyáért harcol. Neki gyűjti a skalpokat - kezdte azután Sólyomszárny a szót.
- És te? Abból, amit tegnap mondottál, téged is az ő emberüknek tartottalak.
- Csak Szarvasláb miatt beszéltem úgy. Szívem szerint a yankeek pártján vagyok.
- Értelek. Azt akarod evvel mondani, hogy te barátom vagy, a pottawattami pedig ellenségem. Ha azonban az amerikaiak pártján állasz, mit keresel itt, és hová mégy? Nem titkolom, az én szívem is az amerikaiaké, mert közéjük tartozom. Éppen ezért bizonyosan akarom tudni, ki a barátom, ki az ellenségem.
- Hosszú nyelv, sok kérdés - felelt a csippevé. - Kérdezz először egyet, aztán a másikat, és mindre megfelelek.

- Jó. Mi járatban vagy itt?

- Chicagóba megyek. A tábornokhoz.

- Megbízatásod van hozzá?

- Igen. A detroiti generálistól. Most sok yankee harcos van Detroitban.

Ez mind újság volt a méh vadász számára. Meg kellett fontolnia, mielőtt tovább kérdezett.

- De miért tértél el az úttól ilyen messze északra? Hiszen a Szent József-folyón kell lemenned! Mi hozott a Kalamazoo partjára?

- Mackinaw-ban voltam. Ki kellett kémlelnem, hogy áll legénység dolgában.

- Aha! És most ezt akarod Chicagóban a tábornoknak jelenteni. Van valami bizonyítékom, hogy igazat beszélsz?

Az indián körülnézett, megbizonyosodni, nincs-e valaki a közelben. Azután kibontotta dohányzacskóját, és a vágott dohány közül egészen kicsire összesodort, fonállal átkötött levelet halászott ki. Megoldotta a fonalat, kitergette az írást, és odatartotta a méh vadásznak.

- Heald kapitánynak, Chicago parancsnokának. Az ország érdekében viszi Sólyomszárny.

Amint Bourdon e minden kétséget eloszlató szavakat látta, szívélyesen kezét szorította az indiánnal.

- Most már hiszek neked. Látom, hogy a becsületes oldalon állasz. De tegnap csalóka játékot űztél, úgy, hogy nem tudtam, mit tartsak rólad. Most mondd meg őszintén, mi a véleményed a pottawattamiról?

- Ellenségünk. Ha tehetné, azonnal lehúzná a skalpjainkat.

- Vajon merre fog menni?

- Ezt nem tudom. Valószínűleg az angolok csapatához akar csatlakozni, amelyik Chicago ellen vonul. De nem fog messze jutni, mert én leszedem a skalpját.

- Hogyan? Hiszen neked, amilyen gyorsan csak lehet, Chicagóba kell sietned, hogy értesítsd őket a fenyegető veszedelemről.

- Reggeli után azonnal indulok. De nem mehetek egyenesen, mert akkor Szarvasláb nyomomra bukkanna. Félre kell vezetnem őt.

- Igazad van! Nem kétlem, hogy ez sikerülni is fog.

Waring Gerzson ásitózva és karjait nyújtogatva jött ki a kunyhóból. Midőn a csippevé észrevette, vigyázatra intett.

- Angol ez vagy yankee?

- Biz' én nem tudom. Nem is fontos, hogy ez a szegény sápadtarcú melyik párton fog állni. De lám, már a pottawattami is felébredt. Úgy látszik, várja a reggelit, és már az induláson töri a fejét.

Züm-züm sietett a reggeli elkészítésével. Mikor a pottawattami az éhét elverte, kezét nyújtotta a méh vadásznak:

- Köszönöm. Jó vacsora, jó pihenés, jó reggeli. Ha az én barátom egyszer pottawattamik falvába jön, egy nagy wigwamot fog találni, mely nyitva áll az ő számára.

- Köszönöm, Szarvasláb, és ha utad ismét erre vezet, csak térj be a kunyhómba, ha nem lennék is itthon, s tégy-végy benne, mint a magadéban. Sok szerencsét és vidám hazatérést!

A pottawattami a másik kettőnek is kezet nyújtott, s azok barátságosan viszonzták köszönetét.

Alig tűnt el Szarvasláb délnyugaton a tölgyek között, Sólyomszárny is útnak eredt.

- Nemsokára visszajövök - mondta halkán Bourdonnak -, hogy mézet egyem nálad. Csupa yankee itt! - és kezét szívére tette.

- Isten áldjon, csippevé! Nyugtalan nyarunk lesz, de remélem, rólad csak jót és dicsőségeset fogunk hallani!

Ben Boden egyedül maradt Waring Gerzsonnal. Három vendége közül ezt becsülte legkevessebbre, de a vadon lakói között szent a vendégjog, s így, miután Gerzson nem mutatott szándékot a távozásra, Bourdon nyugodtan munkához fogott, mintha egyedül lenne. Mindenekelőtt a tegnap este zsákmányolt méz hazaszállításáról kellett gondoskodnia. Ez elég nehéz feladatnak látszott, mert a fa meglehetősen messze feküdt, a zsákmány pedig tekintélyes súlyú volt.

A kanyargó Kalamazoo száz lépésre közelítette meg a kidöntött fát. Züm-züm ezért elhatározta, hogy a mézet csónakon fogja elszállítani. Miután körülbelül mindent rendbeszedett és jól elzárt, a kutyaházból hatalmas szelindeket bocsátott ki. Két fegyvert vett magához, azután Gerzsonnal a csónakba szállt. Stock, a kutya szintén utánuk ugrott. Ben ellökte a csónakot, s a könnyű járművel gyorsan és fáradtság nélkül eveztek fölfelé. Negyedóra múlva elérkeztek az erdőszelekre, ahol a kidöntött szilfa feküdt.

MÁSODIK FEJEZET

Gerzson

Amint a parthoz közeledtek, a kutya nyugtalankodni kezdett.

- Stock vadat érez - szólt Pálinkásbutykos.

- Nem csodálnám, ha medvéket találnánk a mézünk körül. Hanem pokolba kergetjük őket, fogadom! Az én részemet nem fogják megenni! Az a feleségemé meg a Kis Virágé!

Partra húzták a csónakot és elindultak. A vadászatra pompásan betanított kutya a talajt szaglászva kereste a nyomot. Pár lépés után Ben elővette a messzelátót, hogy a fát szemügyre vegye. A méhek egész fellemben röpködtek körül hajdani otthonukat. Nagy nyugtalanságuk határozottan medvék jelenlétére vallott.

- Bíz ez nincs másképp: medvék lehetnek ott, de még nem mernek előjönni a méhek miatt - szólt Ben a távcsövet félretéve.

- Ez csodálatos! - válaszolt Gerzson. - Hiszen olyan vastag bundájuk van, és mégis félnek a fullánkoktól?

- Nem félnek már! - kiáltott a méh vadász. - Ott jönnek, ni, egész csomó!

Nem kevesebb, mint nyolc medve cammogott a fa felé, mintha rohamra szánták volna el magukat. Négy öreg, négy egészen fiatal. A méhek valósággal elsötétítették körülöttük a levegőt. Az öreg állatok közül a legelső dörmögve torpant vissza, és mellső lábaival hevesen csapkodott maga körül. A többiek hasonlóképpen hátsó lábaikra emelkedtek, s mikor a méhek egészen elborították őket, a földre vetették magukat, és ide-oda henteregtek a fűben, hogy szétmázolják támadóikat, akik fullánkjukat vastag bundájukba igyekeztek döfni. Gerzson és Boden tüzeltek. Mindkét lövés talált. A legnagyobb medve holtan roskadt össze, egy másik súlyosan megsebesült. A vadászok újra lőttek, s újra két medvét találtak el a golyók. A többiek elmenekültek, kísérve a méhek fellegeitől, akik bizonyosan maguknak tulajdonították a győzelmet.

Bourdon késedelem nélkül a törzshöz sietett. Gyorsan száraz rőzsét szedett össze és meggyújtotta. Pár pillanat múlva vastag füstfelhő emelkedett fel, s amikor a méhek visszatértek, ezren és ezren pusztultak el a füstben és a lángok között. Ennek dacára rendkívül veszedelmes volt a tűz oltalmazó köréből kilépni, s a munkát megkezdeni. A méhek legnagyobb része csak délután hagyott fel a köpű védelmezésével, s a két férfi csak ekkor merészkedett a törzshöz, hogy a mézet kivegye. Estére végre az egész készletet hordócskákba töltötték és a csónakba hordták. Gazdag zsákmányukkal baj nélkül érték el a kunyhót.

- Azt hiszem, ezen a nyáron aligha fosztok ki több köpűt - mondta Dongó vacsora közben. - Ilyen nyugtalan időkben ajánlatosabb otthon maradni. Csodálom önt, Waring, hogy a fenyegető hírek dacára ilyen messzire kószál családjától. Én a magam részéről arra gondolok, hogy visszatérek a telepekre, mielőtt nyakamra jönnének a rézbőrűek. Ha segítene a készleteket a csónakba hordani és leveezni, jól megfizetném a fáradságát.

- Nem bánom - válaszolt Gerzson. - Dorka meg a Kis Virág bizonyára örülni fognak a méznek. Én a magam részéről jobban örülnék egy kis pálinkának.

Gerzson nem éppen Dongó ízlése szerinti férfi volt, de hát meg kellett elégednie vele: nem volt kikből válogatni.

Miután elköltötték estebédjüket, mindent gondosan bezártak, s a fárasztó munkás nap után nyugodni tértek. Az éjszaka csöndesen telt el, reggel pedig mindketten azonnal dologhoz láttak.

Bourdon nagy sietséggel készült az indulásra. Sólyomszárny becsületességében nem kételkedett, de a pottawattamiról feltételezte, hogy pár nap múlva az ő fejbőre után fog a kunyhó körül leskelődni. Gerzson osztozott aggodalmaiban, s minthogy pillanatnyilag nem volt kódós az elméje pálinkától, örült, hogy magához hasonló színű és származású férfival köthetett véd- és dacsövetséget.

Mióta a legutóbb élvezett tüzesvíz mámora elszállt, újabb kortyokhoz pedig nem jutott hozzá, lassanként előtűntek Gerzson jobb tulajdonságai. Nemcsak nagy buzgósággal dolgozott, hanem bámulatra méltó ügyességgel is. Értelmesebben beszélt, vágyódott az őt váró két nő után, és úgy látszott, őszintén megbánta, hogy elhagyta őket.

A méh vadász szívből örült ennek a változásnak, és gondoskodott róla, hogy az a kis korsó pálinka, ami még volt a házban, Gerzson keze ügyébe ne kerüljön. Sikerült is neki az edényt egy üres lőporos hordóba rejteni, ami köré néhány hódprémet csavart.

Jó pár órába került, míg a készleteket mind a csónakba hordták. Miután evvel elkészültek, Bourdonnak még egy útja volt az erdőbe. Találkozásuk előtti napon egy szarvasbikát lőtt, melyet beleitől kitakarított, s egy fára akasztott föl. Ezt nem szívesen hagyta volna itt, s Gerzson is úgy vélte, hogy kár volna ilyen jó falatért.

Délután két óra tájban tehát útra keltek. Mintegy három mérföldet kellett gyalogolniuk. Élénk beszélgetés közben haladtak.

Stock orrát a földre tartva előttük szimatolt. Egyszerre megállt és felemelte a fejét.

Waring megragadta Dongó karját.

- Ne legyen Gerzson a nevem - sutogta -, ha nem egy indián ül ott a vastag tölgy lábánál, a kutjától jobbra. Stock már megérezte a szagát! A fickó alszik, puskája keresztbe fekszik a térdén. Úgy látszik, nem fél a medvéktől és a farkasoktól!

- Csakugyan! - hagyta rá a méh vadász. - Hanem csöppet sem szeretem ezeket a vörös legényeket a környékemen! Dejszen, huszonnégy óra múlva túl is leszek árkon-berken, aztán jöjjön, aminek jönnie kell!

- Ébresszük csak fel! - mondta Gerzson. - Igazán jó alvókája lehet.

Körülbelül tíz lépésre álltak a rézbőrűtől, és méltán lephette meg őket, hogy indián létére az erdő közepén ilyen mélyen elaludt, s két ember ennyire megközelíthette anélkül, hogy fölébressze.

- Ez a szegény nem ébred fel többé - mormogott kis idő múlva Dongó ünnepélyes komolysággal. - Halott. Nézze, a fejéhez vér tapad. A halántékán ment be a golyó.

Odalépett hozzá, felemelte a vadember fejére borított kendőt, és a borzalom kiáltásával hőkölt vissza. A pottawattami jólismert arcvonásai meredtek rá. Huszonnégy órával előbb még nála evett és aludt.

Szarvaslábat lelőtték és megskalpolták. Lőporos szaruja és golyózacskója üres volt, de mást nem vettek el tőle. Gyilkosa gondosan a fához támasztotta, fegyverét térdére fektette, s ott hagyta az erdő közepén zsákmányul a vadállatoknak.

A méhavadáson borzadály futott végig az indiánkegyetlenség e rettentő példája láttán. Egy percig sem kételkedett, hogy a tettes Sólyomszárny volt, s ez a gondolat szinte fájt neki: hogy a fiatal csippevé, akit már-már megkedvelt, gyilkosságra vetemedett. Ettől eltekintve pedig, ez is jele volt annak, hogy az ellenségeskedés az indián törzsek között kitört.

Miután ásó-kapa nem volt kezük ügyében, nem temethették el a halottat. Ezért ott hagyták a fa alatt, s a vadpecsenyét keresték meg, mely nem messze Szarvasláb nyugvóhelyétől most is ott függött, ahová a méhavadász felakasztotta. A bikát szétvagdalták, felét-felét vállukra vetették, és visszatértek a folyóhoz. Néhány perc múlva mindennel elkészültek, s a csónak elhagyta a partot.

A méhavadász nem minden szomorúság nélkül búcsúzott kunyhójától. Hosszú tartózkodása alatt megszerette, s a szerencse is kedvezett neki ezen a vidéken. A méz pedig, amit itt gyűjtött, kitűnt kiválóan finom zamatával, úgy, hogy Bourdon jó árat remélt érte.

Evezéssel nem kellett erőlködniök, a folyó sodra könnyen ragadta a csónakot magával. Egész délután és a következő napon megszakítás nélkül folytatták az utat.

A két útitárs között a társalgás egy percig sem szakadt félbe, és Bodennek alkalma nyílt Waringot közelebbről megismerni. Dacára, hogy Gerzson külsején már nagyon meglátszott a pálinka hatása, arca mégis férfias szépséget árult el. Arcbőre valamikor nagyon finom, kék szeme ragyogó, arca friss és rózsás lehetett; most azonban puffadt volt, szemhéjai gyulladássosak, tekintete merev és üres, beszédmódja nehézkes, mozdulatai esetlenek és hanyagok voltak. Vörös és duzzadt orra különösen rávallott szenvedélyére.

Különben nem volt teljesen műveletlen, jó adag kedélyesség is szorult belé, úgy hogy igen kellemes társalgónak bizonyult. Amint Bourdon beszélgetés közben megtudta, egy Massachusetts-beli szegény családból származott. Ott pedig az iskolázás már akkor magas fokon állott. Őt és húgát egy magános nőrokonuk neveltette és iskoláztatta, s mikor az meghalt, Gerzson megnősült, és húgát is magához vette. Ez idő tájt kezdődött a család vándorélete, s iszogatni is ekkoriban kezdett. Mikor szülőhelyét elhagyta, kereken ezer dollárja volt. Mire azonban Detroitba értek, alig maradt belőle valami, és most a vadon szélén a legnagyobb nyomorban élt a család. Gerzson szándéka az lett volna, hogy Chicagóban markotányosnak csap fel, de a vihar a csónakját a Michigan-tóról a Kalamazooba sodorta, s miután a folyó torkolatánál egy elhagyott kunyhóra bukkant, kikötött, és egy ideig itt maradt élelmüket puskával szerezve meg. Amikor néhány kereskedőtől hallotta, hogy feljebb, a folyó partján egy méhavadász elhatározta, hogy felkeresi. Bizonyára mámore sugallta ezt az elhatározást, mert tulajdonképpen nem tudta, mit akar ettől az embertől, vagy mi hasznát vehetné ennek az ismeretségnek.

Bourdon úgy vette, hogy az angolok és amerikaiak között kitört háború mind Gerzson, mind az ő terveit halomra döntötte.

- Pedig gonosz dolog volna, ha nem mehetnék Chicagóba - dünnyögött Gerzson. - Két hordócska pálinkám van, avval akartam a katonák és vörösbőrűek között üzletet csinálni. Igaz, az egyik hordó már csaknem üres.

- Nem lett volna az jó üzlet, Gerzson! - válaszolt mosolyogva Bourdon. - A leghűségesebb vevője önnek önmaga. Fogadja meg a tanácsomat: ne igyék többet!

- Nehéz az ilyen régi szokásról egyszerre lemondani - csóválta Waring a fejét. - Dorka meg Kis Virág is sokszor kérleltek már, és magam is belátom, hogy az iszákosság aljas szenvedély. De nem hiszem, hogy az én finom pálinkámat valaha is el tudnám adni anélkül, hogy meg ne kóstoljam!

Az elindulásuk utáni harmadik nap estéjén értek el a Kalamazoo torkolatához. Ahogy a kunyhóhoz közeledtek, ahol Gerzson feleségét és nővérét hagyta, a méh vadász lázas nyugtalanságot vett észre útítársán.

- Attól félek, hogy az ember megfélemedezik kötelességeiről, ha részeg - dörögött Waring, amikor az utolsó kanyarulatot is elhagyták, és a kunyhó láthatóvá vált. - Különbösen bizonyosan nem hagytam volna itt őket egyedül ebben a vad magányban! De, hála Istennek, a kunyhó még áll, és ha nem csalódom, füst száll fel belőle. Ugye, Bourdon? Az én szemeim előtt mintha fátyol volna, alig látok!

- Igen, a füst is, a kunyhó is megvan!

- Akkor talán nem lesz bajuk. Ha ott tűz ég, akkor azok sem lehetnek messze, akik meggyújtották, és valószínűleg ennivalójuk is akad. Csak most jut eszembe, hogy talán eleség nélkül hagytam őket. Igazán nem emlékszem, hogy gondoskodtam volna róla.

Hirtelen elhallgatott, kezéből kiesett az evező. A földnyelven egy nő alakja tűnt fel, amint a folyó felé kémlelt.

- Ez ő! - suttogott Gerzson. - Ez Dorka! Esküdni mernék, hogy órák hosszat állt így, várva a pillanatot, amikor újra viszontláthat! Isten bocsássa meg nekem, hogy ilyen gonoszul bántam vele!

- Ezt már szeretem, barátom - mondta gyöngéden a méh vadász -, és azt hiszem, az a férfi, akit egy derék asszony ilyen messze magányba is követ, nem lehet egészen rossz ember! Az asszonya sír - bizonyosan örömeiben, hogy ön visszatért.

- Hadd szálljak ki! - kiáltott Gerzson megindultan. - Hadd beszéljek vele, ön azalatt tovább evezhet, és megmondhatja Kis Virágnak, hogy újra itt vagyok.

A méh vadász a parthoz evezett. Gerzson kiszállt, és feleségéhez sietett, Dongó pedig továbbhaladt, és kikötött az erdőcske mellett, amelyben a házikó állott. Azután elindult a kunyhó felé.

Pillantása egy alakra esett, aki mintha nem is e világról való lett volna. Oly szép volt, olyan bájos, hogy a méh vadász lábai gyökeret vertek a meglepetéstől. Pedig egy tekintet a gyönyörű rózsás arcra azonnal elárulta, hogy a tünemény nem más, mint Gerzson húga, Margit, a Kis Virág. Rendkívül hasonlított bátyjához, de vonásai lágyabbak és szabályosabbak voltak.

- Kegyed bizonyára a Kis Virág! - szólította meg Bourdon, és kezét nyújtotta a leánykának. - A Kis Virág, akiről Waring Gerzson oly sokszor és annyi szeretettel beszélt!

- Akkor hát ön a fivérem barátja? - kérdezte Margit bájos mosollyal. - Mennyire örülünk, hogy hazakerült! Öt rémes éjszakát töltöttünk itt egyedül, és minden bokrot vörösbőrűnek néztünk félelmünkben.

- A veszély elmúlt, Kis Virág, hanem van itt még egy ellenség, akit el kell pusztítanunk!

- Ellenség? Itt csak mi vagyunk ketten, Dorka meg én. Más nem is járt erre, amióta Gerzson elment a méh vadászt felkeresni. Talán éppen ön az?

- Persze, hogy én vagyok! De higgye el, Kis Virág, mégis van egy ellenségünk ott a kunyhóban. Úgy hívják, hogy pálinka, és valami hordókban kuksol. Mutassa meg, hol, hadd pusztítsam el, mielőtt Gerzson hozzájuthat.

Most már megértette Margit a méh vadász szándékát. Először elpirult, majd elsápadt, és kezét szívére szorítva tétovázott.

- Meg merné tenni? - kiáltotta. - A két hordócska ott van a kunyhó mögött, az eresz alatt.

Bourdon egy pillanatig sem késlekedett. Gerzson kunyhója meredek szakadék szélén állott, alatta pedig kis patak csörgedezett. Nem volt idő, hogy legalább a hordókat megmentse, ezért hirtelen elhatározással letaszította őket a meredeken. Odalenn a sziklákon szétloccsantak, s a pokol vize keresztülzúdult roncsaikon.

- Ez megvolna! - sóhajtott fel megkönnyebbülten. - Ez többé egy embert sem aljasít állattá!

- Hála legyen Istennek érte! - suttogott Margit. - Ha nem iszik, igazán nem rossz ember! Az ég küldte önt hozzánk, hogy ezt a jótettet végrehajtsa!

Mindketten visszatértek a kunyhóba. Nemsokára megjelent a házaspár is, az asszony arca sugárzott az örömtől. Dorka nem volt oly szép, mint sógornője, de azért minden átélt nyomorúság dacára is csinos. Szívélyesen üdvözölte Ben Bodent, mintha sejtette volna, milyen hasznos szolgálatot tett az már férjének.

- Elmeséltem neki, mi mindent csináltunk, Züm-züm! - szólt Gerzson. - Nagy megnyugvással hallom, hogy itt még minden csendes. Csak ma délután haladt három csónak indiánokkal a tó felé. Hanem akkor nem égett a tűz, nem láthatták a füstöt, s így a kunyhót bizonyosan lakatlannak hitték.

Ben Boden nem találta ezt megnyugtatónak.

- Ha béke volna, nem aggódnék miattuk - mondta. - Most azonban lehetőleg kerülnünk kell a rézbőrűeket, s miután a szél a part felé fúj, és igen erős, nem lehetetlen, hogy a fickókat visszaveri a tóról a partra. Akkor pedig valószínűleg eszükbe jut ez a kunyhó, és visszatérnek, hogy itt töltsék az éjszakát. Díjakat tűztek ki a skalpokra, akár fehérbőrűeké, akár rézbőrűeké. Ajánlatos hát elővigyázatosnak lenni!

- Menjünk a dombra itt a kunyhó mögött! - ajánlotta Margit. Onnan látni lehet a Michigan-tó egy részét. Talán meglátjuk még a csónakokat, mert nem sok ideje mentek el.

Az okos gondolatot azonnal tett követte. Ahogy a magaslatra értek, kitérültek előttük a vadon a folyó torkolatával. Túl rajta a hatalmas tó ezüst tükrének egy darabja csillogott az esti napsugarakban. A part mellett három parányi pontocska látszott, de oly nagy távolságban, hogy haladásuk irányát pusztán szemmel nem lehetett megállapítani. Ben szeméhez illesztette a távcsövet, s ekkor semmi kétsége sem maradt, hogy a csónakok a folyó torkolata felé tartanak.

Rémülten siettek vissza mindannyian a kunyhóba.

- El kell rejtünk mindent, ami itt van, és igyekezzünk továbbállni, amilyen gyorsan csak lehet! - mondta Bourdon, aki legelsőnek nyerte vissza hidegvérét. - Az indiánok bizonyosan feljönnek ide. Ennél alkalmasabb tanyát nem találhatnak. Ami kezükbe kerül, elpusztítják vagy magukkal viszik. Ha pedig fehérek jelenlétét sejtik meg, követni fogják a nyomokat, mert Montreálban jól fizetnek a skalpokért. De félóra alatt mindent a bozótba hordhatunk. S ha kioltjuk a tüzet, és okosan járunk el, nem fogják észrevenni, hogy nemrégén még fehérek tanyáztak itt.

- És a lábnyomok?

- Éjjel nem tűnnek fel, reggelre pedig a saját lábnyomaik miatt már nem tudnak köztük eligazodni. Különben is, amint látom, mindannyian mokasszint hordunk, ami most nagy szerencse. Hanem siessünk, minden pillanat drága! A nők az ágyneműt és a ruhákat vihetik, mi pedig kapjuk fel ezt a ládát! Gyerünk!

Gerzson cókmókja nem sokból állott. Két láda, egy nagyobb meg egy kisebb tartalmazta az összes ruhaneműt, s a vándorélet viszontagságai között is megmaradt ingóságokat. Csak húsz percre volt szükségük, hogy mindent eltávolítsanak a kunyhóból, ami a fehérek jelenlétét elárulhatta volna. A sűrű cserjékkel és gyommal benőtt bozót, ahová a holmikat hordták, csak egy oldalról volt megközelíthető. Ezt az utat ügyesen álcázták.

A munka végeztével újra a dombra siettek. Most már félmérföldnyi távolságra látták a csónakokat, és a heves szél gyorsan hajtotta őket előre. Tíz perc alatt el kellett érniük a torkolat előtti homokzátonyokat.

Hová rejtőzzenek az indiánok elől? Dorka és Margit a sűrűben szerettek volna maradni, holmijuk mellett, de Gerzson és Bourdon hallani sem akartak erről. Dongó a csónakba szálláshoz ragaszkodott, hogy veszély esetén azonnal menekülhessenek. Közvetlen a kunyhó mögött húzódott a folyó egyik keskeny mellékága, partjai mentén valóságos vadrizs rengeteggel. Itt el lehetett rejtőzni az indiánok sasszeme elől. Az évnek ebben a szakában a vadrizs embermagasságúra nőtt már, s nemcsak a partokat fogta körül öv gyanánt, hanem több méternyire a vízbe is behatolt, s közte csak keskeny csapás maradt szabadon.

Ben javaslatát, hogy a csónakkal ott rejtőzzenek el, örömmel fogadták. Éppen be akartak már szállni, mikor Gerzson hirtelen felkiáltott:

- Nagy ég, a hordókat meg elfelejtettem! Ha a vadak kezébe kerülnek, csinos multság lesz belőle! Engedj csak, Dorka, okvetlen el kell hoznom őket!

- Ne fáradjon! - szólt Bourdon nyugodtan -, én előre láttam a veszélyt, és mindkét hordót lehajítottam a mélybe. Szétloccsantak a sziklákon, a pálinka a patakba ömlött. Nincs mit aggódni miatta!

Gerzson elképedve bámult a méhavadászra. A pálinkát igen sajnálta, de még mindig jobbnak találta így, mintha a vadak itták volna meg ingyen. Dongó közben saját csónakjáról Gerzsonéba hordta át a teher egy részét, hogy menekülés esetén egyforma terhelés jusson mindkettőre. Miután ezzel is elkészült, egy fára kapaszkodott fel, és szétekintett.

A folyón négy csónak haladt fölfelé, tehát eggyel több, mint amennyit Kis Virág délután levezni látott.

HARMADIK FEJEZET

Sólyomszárny

A nap lenyugodott, a telehold magasan járt az égen. A holdfény mellett a méh vadász jól megfigyelhette a vadak mozgásait. Felismerni nem tudta őket, és számukat is csak nehezen állapíthatta meg. Három csónakban öten, a negyedikben hatan ültek, összesen tehát huszonegy indián.

A kunyhó alatt kötöttek ki, ahol a part kopár volt, és a közeli domb jó kilátást és alkalmas táborhelyet kínált. Kiderült, hogy a kunyhót előbb nem vették észre, csak partraszállásuk után jött egyikük feljebb, és bukkant rá a házikóra. Éles kiáltással adott hírt felfedezéséről a többieknek, mire az egész csapat a kis ház köré gyűlt.

Margit a fa alatt állt, amelynek ágai között Bourdon kuporgott. Halk hangon közölte Margittal, mit látni fentről, ő pedig tovább suttogta Dorkának és fivérének.

- Úgy szaglászunk a kunyhó körül, mint a vadászkutyák. Adja az ég, hogy fel ne fedezzenek valamit, amiről mi talán megfeledkeztünk. Egy pohár is elárulhatna! Most megéreztek a pálinka szagát! Istenemre, mind az eresz alá rohantak és úgy ordítanak, mint a bolondok. Egész bizonyosan a pálinkát érzik. Nagyon finom orruk van, hogyne vennék észre azt a szagot, hisz ez nekik kellemesebb a rózsák illatánál!

- Ez még bajt hozhat ránk, Bourdon, hiszen azt ők is tudják, hogy a fű között nem nő pálinka.

- Igaza van, Kis Virág. A fickók könnyen gyanút foghatnak, hogy nemrégiben emberek tanyáztak a házban. Most tüzet raknak. Úgy keringenek a ház körül, mint az ördögök. Hát ez meg mi?! Úgy éljek, egy foglyot hurcolnak magukkal!

- Egy foglyot? - suttogott Margit rémulten. - De talán csak nem fehérbőrű?

- Nem, vörös! Várjon csak, jobban be kell igazítanom a távcsövet. Igen, mindjárt gondoltam! Emlékszik, Kis Virág, fivére bizonytalán beszélt önnek két indiánról, akik nálam háltak. Az egyik egy pottawattami volt, a másik egy csippevé. Az elsőt később, miután tőlem eltávozott, az erdőben találtuk holtan, leskalpolva. A másik meg itt van, ő a fogoly. Chicagóba akart menni a tavon át, de hiába ravaszkodott. Örülhet, ha kínzóai még nem tudják, mi történt a főnökükkel, akinek holttestét egy fatörzshöz támasztva találtuk!

- Azt hiszi, ezen a szerencsétlenül állnának bosszút érte?

- Ő amerikai zsoldban áll, a pottawattamik pedig az angolokéban. Ez maga elég, hogy megpecsételje a sorsát.

- Talán már készülnek is a kínzásra?

- Az aligha esik meg ezen az éjszakán. Egypáran vacsorát főznek, mások még mindig a tüzes víz után szaglászunk. Ó, Margit, szívesen odaadnám minden mézemet, ha Sólyomszárnyat megmenthetném! Derék fickó, és ha ő látta engem a pottawattamik karmai között, bizonyosan mindent megtenne szabadulásomért!

- Mit tehetne ön egyedül húsz rézbőrű ellen?

- Kezét-lábát összeszíjazták, és egy fához kötötték. Enni persze nem adnak neki. Még annyi könyörületesség sincs bennük, hogy leülni engednék!

A hold lepihent, mély sötétség borult a tájra, és véget vetett Dongó megfigyeléseinek. Leszállt a fáról és hallgatagon ült Kis Virág mellett a csónakban. Kis idő múlva felemelkedett, és kijelentette, hogy kémszemlére indul a kunyhóhoz. Ezt most vélte legalkalmasabbnak, míg a vadak falatoznak, és a hosszú út után kevésbé óvatosak, mint majd a későbbi órákban, amikor egy részük ugyan alszik, de a kiállított őrszemek annál éberebbek.

Búcsút vett tehát a famíliától, és eltűnt az éjszakában.

A kunyhó kissé meredek dombját minden oldalról sík, itt-ott mocsaras mező vette körül. A távolság a kunyhó és a fa között, ahonnan Boden a vadakat megfigyelte, éppen egy mérföldnyi lehetett, és itt a talaj nagyon mocsaras volt. Aki a vidéket ismerte, a fák és bokrok segítségével éjszaka is eligazodhatott az egyetlen járható csapáson. Idegennek azonban három-négy mérföldet kellett kerülnie, ha a kunyhóból oda akart jutni, ahol a menekülők rejtőzködtek.

Bourdon a mocsár szélén megállt, hogy fegyverét megvizsgálja. Halk suhogást hallott a háta mögött, és amikor megfordult, Margitot látta meg. Kis Virág idáig utána jött. Ez az aggodás meghatotta a méhavadászt, megragadta Margit kezét, és igyekezett megnyugtatni.

- Ön nagyon merész, Bourdon - mondta halkan. - Keresztül talál ilyen sötétben a mocsáron? Nem segíthetnék valamiben?

- Nem szeretném kegyedet veszedelembe rántani... de jó, jöjjön velem a mocsár közepére a nagy fáig. Ott majd megmondom, miben lehet segítségemre.

Az a bizonyos fa egy terebélyes szilfa volt, s alatta jókora területen száraz volt a talaj. Innen jól lehetett látni a kunyhót. Kis ideig hallgatva nézték a különös éjjeli jelenetet, azután elmondta Bourdon, hogyan lehet Margit a segítségére.

A szilfától a kunyhóig sokkal könnyebb volt a mocsárban az út, mint vissza, a kunyhótól a fáig. A mocsár közepén több, egymáshoz hasonló szilfa állt, és Dongó attól félt, hogy visszatértekor, kivált ha menekülnie kell, a nagy sietségben nem ismeri majd fel az igazit. Pedig, ha a mocsárba téved, menthetetlenül elvész. Arra kérte tehát Margitot, hogy itt várjon reá. Egy kis tolvajlámpával, amit Bourdon rendszeren magával hordott, az előre megbeszélt jelzésre válaszeljzést kellett adnia, hogy az irányt megmutassa.

A két ifjú lélek alig pár órája ismerte egymást. Kölcsönös bizalmuk mégis nagyobb volt, mintha a nagyvilág zajában hosszú évek óta ismerték volna már egymást.

Bourdon most elindult a kunyhó előtt lobogó tűz irányába. Nem kellett félnie, hogy valaki megláthatja, mert a tűz csak a domb tetejét világította meg, a lejtők, és alant a síkság mély sötétbe burkolóztak. Csak arra volt gondja, hogy zajt ne üssön. Ezenkívül még egy dolog aggasztotta: az indiánoknak kutyáik voltak! Bourdon látta, mikor etették őket, s közülük kettő most a kunyhó és a fogoly között a fűben hevert. Az indián kutyák pedig rendkívül éberek, szaglászuk pompás, s a nyomot nagy távolságra is gyorsan követik. Ha az orrukat talán megcsalhatná is, és sikerülne a fogolyhoz jutnia, menekülését bizonyára igen meg fogják nehezíteni ezek a dögök.

Egyelőre még a fele társaság ébren volt. Éppen ezért Bourdon a legnagyobb elővigyázatossággal haladt. Végül egészen a tűz fényének széléig lopózott, s már mindössze tíz lépésre volt tőle a fogoly. Puskáját egy fához támasztotta, és elővette kését, hogy kellő pillanatban szétvághassa Sólyomszárny kötelékeit.

A kutyák felemelt fejjel szaglászni kezdtek, és egyikük felmordult. A fogoly figyelmes lett a morgásra. Jár valaki a közelben? Veszély fenyegeti? Hirtelen úgy rémlett neki, mintha a nevét hallaná, majd a »Bourdon« nevet hozta felé a szellő. Most már megértette a dolgot. Fel-

nyögött, mintha a fájdalma gyötörné, de titkos barátja ebből megérthette, hogy figyelmes lett reá. Pár pillanat múlva már érezte is, hogy egy kés nesztelenül szétvágja kötelékeit.

A méhvadásznak azonban volt annyi esze, hogy azt az erős kötelet, ami a csippevét a fához kötötte, el ne vágja. Ha ezt is elmetszi, az indián fadarabként esett volna a földre, mert a feszes kötelékek elzsibbasztották tagjait. Először a vérkeringés rendes menetét kellett helyreállítani. Míg a csippevé kezeit dörzsölgette, lábait a fa mögül Bourdon vette munkába. A kutyák nem mozdultak helyükről, de nagyon nyugtalanok lettek. Szerencsére az indiánok nem ügyeltek rájuk: az éj sötétjében farkasok, rókák kóborolhattak a tanya körül, s a kutyák nyugtalanságát a pottawattamik erre magyarázták.

Egyszerre két vörösbőrű lépett ki a kunyhóból.

- Sólyomszárny! - suttogta Bourdon - a főnök most őrszemet rendel melléd. Megvárjuk, míg a többiek elalszanak, vagy menekülünk, mielőtt az őrszem idejön?

- Inkább várni. Neked van fegyvered, tomahawk vagy kés, üsd le az őrt, én majd leszedem a skalpját.

A csippevé olyan rémes hangon suttogta el e szavakat, hogy a kutyák újra morogni kezdtek. A fiatal harcos pedig lassan közeledett.

Most kettévágta Bourdon a csippevét fogva tartó utolsó kötelet is, aztán gyorsan a fa mögé húzódott, ahol puskáját hagyta, és halkán lefelé indult, abban a reményben, hogy Sólyomszárny követi.

Csak amikor a mocsárba vezető ösvényt elérte, tekintett vissza. A csippevé még mindig a fa előtt állott, az őrszem a fűben heverő társaival beszélgetett. A kutyák megint ugatásba törtek ki, mire egyikük feltápáskodott, és kikémlelt az éjszakába. Egy pillantást vetett Sólyomszárnyra, majd a tűzhöz lépett, és friss ágakat rakott rá. Azután újra lefeküdt.

A méhvadász elcsodálkozott Sólyomszárny rendíthetetlen nyugalmán, amivel közeledő őrszemét várta. A fiatal harcos elfoglalta őrhelyét, és közel a fához a fűbe telepedett. Először nem vette észre, hogy a fogoly kötelékeit szétvagdalták. Egyszerre azonban felugrott, és odalépett hozzá. A csippevé villámgyorsan kapott a kése után, birokra keltek, és a következő pillanatban legurultak a lejtőn. A pottawattami vad kiáltást hallatott, mire az egész banda talpra ugrott. A kutyák üvöltöttek, pokoli zivaj verte föl az éj csendjét.

Bourdon tisztán látta, minő veszélyben forog Margittal együtt, ám Sólyomszárnyat mégsem akarta cserben hagyni. Határozatlan várakozásban teltek a percek. A domb tetején hirtelen ismét felbukkant az őrszem alakja. Esés közben megsérülhetett, mert egyik lábára sántikált. A sűrűből léptek hallatszottak, s a méhvadász halk hívójára a csippevé lépett elő a bokrok közül. Mielőtt Bourdon sejthette volna, mit akar, elkapta kezéből a fegyvert, és a tűz fényében álló őrszemre lőtt. A pottawattami felugrott, nagyot ordított és hanyattvágódott. Élettelen teste legurult a lejtőn. Sólyomszárny kiragadta Bourdon övéből a kést, és eltűnt abban az irányban, amerre az ellenséges indián lezuhant.

A vadak ezalatt a szakadék szélére gyülekeztek és kutatva meresztették szemüket a sötétségbe. Bourdon leste a pillanatot, mikor fognak leugrálni elmenekült foglyuk után. Újra töltötte fegyverét, és elhatározta, hogy nem várja tovább a csippevét. Ez azonban már vissza is tért véres munkájából; a scalp, az indián harcos leghőbb vágya, amelyért Sólyomszárny a legörültebb vakmerőségre is képes volt, ott függött az övé. A pottawattamik is eltűntek a magaslatról, parancsok röpködtek, a kutyák ugatása fenyegetően harsant fel újra, és vad kiabálás jelezte, hogy a vadak elindultak elesett társuk és a szökevény keresésére.

Bourdon a mocsárhoz sietett. Hogy az irányról meggyőződjék, lőporszarujából kevés puska-port hintett egy ágdarabra, kicsiholt és a tüzes taplóval meggyújtotta a port. A fellobbanó fény a sötét éjben mérföldnyire is ellátszott. Margit megértette a jelt, és a tolvajlámpa fényjelével válaszolt. Pár perc alatt Bourdon és az indián elérkezett a fához, ahol a leányka várakozott.

- Siessünk a csónakokhoz! - suttogta Kis Virág megszeppenve. - Micsoda undok üvöltözés! A bátyám és Dorka bizonyára lemondtak már rólunk.

Csakhamar elérték az öblöt, ahol a csónakokat hagyták. A kutyák ugatása már közvetlen közről hallatszott. Nem volt kétséges: megtalálták a nyomot, és jöttek a mocsáron át. A méh vadász legjobbnak vélte, ha azonnal továbbállnak. A csippevé Gerzson csónakjába szállt, és a méh vadász egy szűk csapásba irányította a csónakokat. Ügyelniük kellett, hogy az evezők csobbanása árulójuk ne legyen, s ezért csak lassan haladhattak. Nem jutottak még messze, mikor a kutyák előtörtek a sűrűből, nyomukban az indiánokkal, és megálltak az elhagyott kikötőhelyen.

A vadrizs eltakarta a menekülőket üldözőik szeme elől, ők azonban azoknak minden szavát megérthették.

A pottawattamik azt hitték, hogy Súlyomszárny csónakon vagy úszva menekült tovább, mert a nyomok világosan a vízhez vezettek. Elhatározták tehát, hogy csónakon folytatják az üldözést.

- Meg kell előznünk őket! - suttogott Bourdon. - El kell vennünk csónakjaikat, mielőtt elérnék őket! - Merész gondolatát azonnal igyekezett tettere váltani. A sötétség elég védelmet nyújtott, az irányt mutatta a dombon égő tűz, úgy, hogy nem volt nehéz a vadak csónakjait megtalálni. A kunyhóhoz visszatérő indiánok kiáltozása ide is jól hallatszott. Hátramaradt társaikat már messziről küldték a csónakokhoz, hogy útra készítsék őket. Mielőtt ezt megtehették volna, Bourdonék már messze jártak velük, így a vadak most már nem hagyhatták el a folyó északi partját.

Dongó a másik, vadrizzsel hasonlóképpen sűrűn benőtt mellékágba evezett, és a part egyik száraz helyén kikötött. Míg a nők vacsorát készítettek, Ben kikérdezte a csippevét, hogyan került ellenségei kezébe. Megtudta, hogy nem csalódott, mikor Szarvasláb halálát barátjának tulajdonította, de a szemrehányások ellen Súlyomszárny nyugodtan védekezett. Elmondta, hogy Szarvasláb angol kém volt, és a méh vadászt szándékozott megölni. Gerzson és Bourdon esnek áldozatul, ha ő meg nem előzi. Mikor aztán Súlyomszárny a part mellett elaludt, a pottawattamik rábukkantak, és elfogták. Chicagóba akarták vinni, hogy ott kínozzák. Minthogy azonban a tavon erős szél dühöngött, vissza kellett térniük. Három csónakkal mentek, a negyedik visszajövet csatlakozott hozzájuk.

Bourdont nagyon aggasztotta, hogy a csippevé szerint a pottawattamik Chicagóba igyekeztek. Mi keresni valójuk lenne ott, amikor Chicago amerikai erőd, ők pedig angol zsoldban állnak. Vagy talán ez a támaszpont is elesett? Nehéz gondok gyötörték, és csak nagysoká jött szemére álom.

NEGYEDIK FEJEZET

A három jövevény

Másnap reggel alaposan meghányták-vetették, mit kell tenniük. Az indiánok üldözésétől és támadásától egyelőre nem kellett félniük, mivel azok csónak nélkül nem jöhettek át a folyón. Mindazonáltal ajánlatosnak látszott a lehető legsürgősebben minél messzebbre kerülni tőlük. A szél azonban még egyre a tó felől fújt, s így csaknem lehetetlen lett volna a torkolatot és a tavat elérni. S még ha sikerül is, a könnyű csónakokat nem bízhatták a viharos tóra. Bele kellett törődniük a változtathatatlanba: itt várni be a kedvező szelet. Hogy a vadak szándékáról tájékozódják, a méh vadász felkapaszkodott ama kis magaslatra, ahol a fa állott, melyről egyszer már megfigyelte őket. Éppen fel akart mászni a fára, amikor a tó felől egy közeledő csónakot vett észre. Azt is megfigyelte, hogy az indiánok füttyjellel adták tudtul tartózkodási helyüket a csónakban ülőknek, akik lehettek törzsükhöz tartozók, de éppen úgy idegenek is. Akár így, akár úgy, de meg kellett akadályozni, hogy csónak jusson az ellenség kezére. Ha a jövevények is hozzájuk tartoznak, fel kell venni velük a harcot is. Az erőszakoskodást a szükség parancsolta.

Bourdon tehát a partnak egy vadvíztől mentes helyére sietett, és a csónaknak jelt adott, hogy a folyó déli partjánál álljon meg. A bennülők egyike felemelte karját, s a csónak azonnal arrafelé tartott, ahol a méh vadász állt.

Gerzson, Dorottya és Margit is odajöttek. Égő kíváncsisággal nézték a csónakot, és készülődtek a fogadására. A méh vadász a látszóvein figyelte a jövevényeket.

- A csónak orrában egy egyenruhás fehérbőrű ül - mondta. - A másik szintén fehér, és külseje után valami papnak lehetne tartani. A harmadik azonban kétségtelenül rézbőrű.

- Mi járatban lehetne itt pap? - kérdezte Margit csodálkozva.

- Sok misszionárius fordult meg az indiánok közt - felelte Ben. - Ez is bizonyára afféle lesz. Valószínűleg hallott a háború kitöréséről, és most igyekszik a telepeket elérni, míg a fején van a skalpja.

- A csónak észak felől jön - szólalt meg a csippevé. - Hová mehetnek a fehérbőrűek, ha nem tartoznak sem az angolokhoz, sem az amerikaiakhoz? Szárazföldön nincs többé nyílt csapás az ő számukra, mert a pottawattamik mondták nekem, amikor a kezeik között voltam, hogy az angolok Chicagót is elfoglalták és lerombolták.

- Mit? Chicagót is? - kiáltott meghökkenve Bourdon. - Mackinaw után Chicagó! Akkor csakugyan nem a legjobban állunk! De íme, itt a csónak!

A csónak orrában ülő férfi valóban katona volt, a középső lelkész, a vörösbőrű pedig főnöknek vagy legalább is tekintélyes harcosnak látszott, de külseje után még a csippevé sem tudta megállapítani, hogy melyik törzshöz tartozik.

- Üdvözlét mindannyioknak! - kiáltott a katona a szárazra lépve. - Remélhetőleg barátok között vagyunk, és szívesen látnak!

- Isten hozta önöket! - felelt a méh vadász. - Isten hozta közénk, itt a vadonban. Kétszeres örömmel biztosíthatom barátságunkról, látván, hogy ön régi katonája Uncle Samnek.

- Az vagyok, uram, méh vadász úr, mert az ön külseje is elárulja foglalkozását. Chicagóba szándékoztunk, de a szél a folyóba kényszerített.

- De hiszen Chicago is, Mackinaw is már angol kézben van!

A katona a lelkészhez fordult.

- Akkor hát meg kell változtatnunk a tervünket, Ámen úr!

»Ámen« nem igazi neve volt a misszionáriusnak, hanem a katonák nevezték el így, mert ezt a szót különös kenettel tudta prédikációja végén kiejteni.

- Igaza van, káplár uram! - válaszolt a pap, az Isten akaratában mindig és föltétlenül megnyugvó ember hangján. - Ilyen körülmények között legokosabb, ha egészen Va-va-nosra bízunk magunkat. Eddig is ő hozott bennünket, és aligha találunk jobb vezetőt nála.

Bourdon megrémült a név hallatára. Kevéssel előbb merült az fel emlékezetében, mert a pottawattamik beszéltek róla. De a telepítvények és helyőrségek fehérei is ismerték ezt a főnököt, és csodálatos volt, hogy a két férfi ilyen rossz hírű indiánra bízta magát. Senki sem tudta, melyik törzshöz tartozik, és mégis, valamennyire csodálatos befolyása volt. Hatalmát és dicsőségét annak a szállongó hírnek köszönhetette, hogy a kezei közé került fehéreket még mind megölte és megskalpolta. Mesélték, hogy negyvennél több sápadtarcút gyilkolt meg orozva. Miként lehetséges, hogy a pap és a katona ezekről mit sem tudtak? Pedig így kellett lennie, mert Gerzson és a két nő sem árult el semmi nyugtalanságot, midőn a félelmetes nevet meghallották. A méh vadász eltitkolta hát érzelmeit, annál inkább, mert Súlyomszárny is örülni látszott a váratlan találkozásnak. A csippevé nyugalma bizalmat öntött belé, hogy egyelőre nem fenyeget közvetlen veszély.

- Úgy van, Ámen úr - folytatta a káplár. - Va-va-nos jó vezető és becsületes ember. De ilyen háborús időkben több bizalmam van a fegyvereinkben. Ki-ki a magáéval: ön a bibliával, én a puskával meg a szuronnyal.

- Oh, kedves Flint - felelt a misszionárius -, mi hasznát venné puskának, szuronynak? Lám Mackinaw is, Chicago is elesett, pedig ágyúk, puskák védelmezték. Engem, fegyvertelen embert megmentett az Úr a filiszteusok kezéből és épen hozott ide, a Kalamazoo partjaira. Ám halljuk, Va-va-nos, mit tanácsolsz? Mit tegyünk? Először téged kérdezek, mert otthon vagy itt a vadonban. Ha szükség lesz rá, az Úr kegyelmét fogom kérni, hogy lépteimet irányítsa.

Va-va-nos eközben partra lépett. Nyakában művészies cserépcsövekből készült gallért viselt, hatalma és rangja jeléül. Mellére sárga csörgőkígyó volt festve, törzsének ismertetőjele, amelyről azonban senki sem tudta, hol van, honnét származik, és melyik is tulajdonképpen. Arca és melle tetovátlan, arcvonásai merészek és erélyesek. Orra sascsőrhez hasonlított, szemé nyugodtan és áthatóan pillantott, keskeny ajkait szorosan egymásra zárta. Hajában egyetlen sastollat viselt, csinos tengeri csigákkal díszített övéből hadiszekerce és kés kandikált elő. Felső testét rojtos szarvasbőr vadászing takarta, hasonló anyagból készült nadrágja térdig ért. Lábikrái fedetlenek voltak, lábain egyszerű mokasszint hordott. Fegyverzete hosszú puskából, lőporszaruból és golyószacskóból állott.

Midőn Peter - akit a fehérek így nevezték, sőt háta mögött Skalpvadász Peternek - partraszállott, udvariasan köszöntötte a társaságot. Úgy viselkedett, mint aki gyakran forog emberek között. Szívének titkos érzelmeit a legvizgább szem sem fürkészhette ki. A férfiaknak kezet nyújtott, a nőkön gyors pillantással siklott végig, Margit feltűnő szépsége azonban látható hatással volt rá.

- Üdv! - monda ünnepélyes hangon. - Üdv öregnek és fiatalnak! Barátokként jöttünk, hogy veletek együnk wigwamotokban. Melyik a főnök közöttetek?

- Köztünk nincs főnök és nincs wigwamunk sem! - felelt a méh vadász, és csak nehezen legyőzött undorral fogadta el a borzalmas hírű főnök kezét. - Egyszerű emberek vagyunk, egyikünk sem szolgálja az államot. Én mézgyűjtéssel foglalkozom, és északra készülök, a telepekre. Ő markotányos volt az erődökben és délre igyekszik. De a fehérek kiásták a tomahawkot, és most nem tudjuk, elérhetjük-e célunkat.

- Hol van az én testvérem wigwamja? - kérdezte Peter.

- Messze, a Kalamazoo felső folyásánál. A túlsó parton, a dombon levő kunyhóban akartunk tegnap megpihenni, hanem a tőről egy sereg pottawattami érkezett, előlük menekültünk ide.

- Okosan tettétek - mondta Peter. - Ti yankeek vagytok, azok meg angolok. Háborúban minden indián skalpokra vadászik. Szerencse, hogy a pottawattamik nem fogtak el benneteket.

- Igen, mert elszedtük a csónakjaikat. De ha ti hozzájuk eveztek, lesz csónakjuk, és akkor jöhetnek át a folyón, amikor akarnak. Ígérjétek meg, hogy vártok, míg mi elég messze járunk a tavon.

- Nekem át kell hozzájuk mennem, különben gyanút fognának. A csónakot azonban nem kapják meg.

- És ha mégis követelik? Te egyedül vagy, ők húszan.

- Sohse félj! Minden főnök ismeri Va-va-nost. Ha én parancsolom, egyik sem nyúl a csónakhoz!

- Csakhogy azok brit szolgálatban vannak, ti pedig amerikai katona társaságában.

- Va-va-nos odamegy, ahová akar. Egyszer a pottawattamikhöz, egyszer az irokézekhez, a csippevék is ismerik őt. Mind a hat nemzet ismeri, minden indián ismeri. Át kell kelnem a folyón, hogy a pottawattamik főnökével beszéljek.

Dicsékvés nem érzett Peter szavaiból, hatalmáról úgy beszélt, mint aki megszokta, hogy tekintélyes férfiúnak tartják.

- Va-va-nosban megbízhat, méh vadász barátom! - szólt közbe a misszionárius. - Amit ő megígér, azt be is váltja. Ha ő azt mondja, hogy a pottawattamik nem veszik el a csónakot, akkor nem is fogják elvenni. Ne higgyen a rosszindulatú híreszteléseknek!

Bent Peter szavai s a misszionárius föltétlen bizalma legkevésbé sem nyugtatták meg, de további ellenkezése céltalan lett volna. Társai szóval sem tiltakoztak, s Peter föllépése szinte parancsolólag hatott. Amikor tehát kievezett csónakjával a rizsrengetegből, a méh vadász Margittal a kis magaslatra sietett, hogy lássa, miként fogadják Va-va-nost a pottawattamik.

A csónak egyenesen a szemközti partnak tartott. Egy idő múlva azonban letette a főnök az evezőket, és ruhájából kis csomagot vett elő. Két friss skalpot szedett ki belőle, s miután ezeket egy botra erősítette, ismét az evezőkért nyúlt.

A pottawattamik már a folyó torkolatában észrevették a csónakot. Most a partra gyülekeztek, hogy bevárják. A parttól néhány lépésnyire Peter felállt, és megcsóválta a fejbőrökkel teleaggatott botot. Úgy látszik, ez volt a jel, amiről az indiánok felismerték, mert örömkialtásban törtek ki, és szájról-száj rá adták Va-va-nos nevét.

A főnökök, Varjú toll és Dörgő felhő előléptek, hogy üdvözljék, míg a többiek tisztességtudóan hátrahúzódtak. Peter mindkettőt már régebről ismerte. Kezét nyújtotta nekik, aztán méltóságosan bólintott a többiek felé.

- Atyámnak üdv! - szólt az idősebb főnök, Varjútoll. - Amint látom, új skalpokat szerzett, és megfogyasztotta a sápadtarcúak számát. Mikor érjük meg azt a napot, amikor olyanok lesznek wigwamjaik, mint a téli tölgy ágai?

- Azt csak a Nagy Szellem tudja! - válaszolt Va-va-nos komolyan. - Ő nem feledkezik meg rólunk, csak legyünk türelemmel!

- A sápadtarcúak gyarapodnak, mint a prérin a fű. Minden nyáron többen vannak, nekünk nemsokára csak kutyahús jut, ha ugyan már előbb fel nem falnak a sápadtarcúak kutyái!

- A Nagy Szellem a vörös embernek adta ezt a földet. Ő megsegít, hogy kiverhessük a betolakodókat! - mondta komoran Va-va-nos.

Igen, ez volt Peter életének célja. Egyesítem az összes vörösbőrűt, hogy a fehéreket elpusztítsák. Azt hitte, személyes varázsa elég ennek elérésére. Nem gondolt arra, hogy a sápadtarcúak sokan vannak, és harci eszközeik sokkal hatásosabbak, mint az indiánoké.

Teljes óra hosszat tanácskozott a két főnök, letelepedve egy kidőlt fatörzsre. A pottawattamik közül senki sem merészelt közelükbe menni.

- Atyám tehát csak akkor akarja a kezei közt levő halványarcúakat megskalpolni, ha célját elérte - mondta Varjútoll, midőn Peter búcsúra állt fel. - És kié lesz a csippevé skalpja?

- Egy fiatal pottawattami harcosé, de csak akkor, ha már őt is felhasználtam céljaimra. Most négy férfi és két nő van hatalmamban. Ha minden vörösbőrű így venné ki részét a pusztításból, hamarosan megtisztulna tőlük az ország.

E szavaknál oly vad vérszomj lobbant fel szemeiben, hogy még Varjútoll is visszahőkölt.

- Egyelőre elég ennyi - folytatta Va-va-nos. - Testvérem most már tudja, mit kell tennie. A sápadtarcúaknak hajuk szála sem görbülhet meg egyelőre. Va-va-nos kése éles, és készen lesz, ha eljön az ideje. A pottawattamik visszakapják csónakjaikat, és követni fognak a folyón fölfelé. A tisztásokon, a kerek préri közelében találhatnak ránk. Ismerik ezt a helyet, mert a vörös ember szeret ott vadászni. A bosszú órája ütni fog!

E szavakkal búcsút vet Va-va-nos. Midőn a déli partra ért, a társaságot még együtt találta. A hírt, hogy a pottawattamik elvonulnak, csak csónakjaikat kapják vissza, nagy örömmel fogadták, kivált Gerzson és a nők. Bourdon nem tudta gyanúját elfojtani, Peter intézkedéseit azonban nem hiúsíthatta meg. Azt is belátta, hogy a jelen körülmények között legbiztosabb védelmet a szárazföldön, a rengetegben találhatnak. Amikor tehát Peter följánlotta, hogy elkíséri, és az úton védelmezi őket, ő sem tiltakozott. Chicago és Mackinaw elestével a víziút, ha talán nem is lehetetlen, de mindenesetre rendkívül veszélyes lett volna.

Gerzson és a két nő gyorsan bizalomra gerjedtek Peter iránt, és a főnököt hűséges barátjuknak tekintették. Terve, hogy Detroitot szárazföldön próbálják elérni, a legjobbnak, sőt egyedül lehetségesnek tűnt mindnyájuk előtt.

Va-va-nos nem erőszakolta a határozatot. Elmondta véleményét, de a döntésbe nem próbált beavatkozni, mintha teljesen mindegy volna neki, vízen vagy szárazon teszik-e meg az utat. Lelke mélyén azonban örült, hogy csapdája sikerült, bár egy pillanatig sem kételkedett, hogy vakon fognak vesztükbe rohanni. A lelkész és a káplár feltétlen bizalmát élvezte, s azt is azonnal észrevette, hogy a többiek sem tudnak befolyásának ellenállni, még a méhavadász sem, aki pedig eleinte berzenkedett egy kicsit. Kezei között voltak valamennyien, négy újabb skalp. Mert föltett szándéka volt, hogy senkit sem hagy életben.

ÖTÖDIK FEJEZET

A mézkestély

Közvetlen az indulás előtt új aggodalmak támadtak Bourdon lelkében. Újra emlékezetébe idézte mindazt, amit Skalpvadász Peter múltjáról hallott, és a bizalmatlanság újra elborította. Mihelyt négy szemközt lehettek, közölte aggodalmait Margittal, akit elhagyni nem akart, nem tudott, mert forró szerelem ébredt szívében a leányka iránt, és érezte, hogy életét is szívesen áldozná fel érte. A víziutat még mindig szívesebben választotta volna, ha a Kis Virág is vele megy. Miután azonban Margit kijelentette, hogy bátyját és sógornőjét soha el nem hagyja, a méh vadásznak sem maradt más választása, mint maradni. Ha veszély fenyeget, neki Margit mellett kell lennie. Elcsitította hát aggodalmait avval a szilárd eltökéléssel, hogy sorsát Margitnak és övéinek sorsához köti, mellettük a végsőig kitart, s ha kell, életét is feláldozza értük.

Gyanúja azonban nem hagyta nyugton. Mielőtt elindultak volna, félrevonta a csippevét abban a reményben, hogy tőle megtudhat valamit Peterről és titkos szándékairól.

- No, Súlyomszárny, bizonyosan te is örülsz, hogy nem kell többé félned a pottawattamiktól - mondta. - Peterre nyugodtan rábízhatjuk magunkat!

- Azt hiszed? - felelte a csippevé. - Tudod te, ki ez a Peter?

- Csak azt, hogy »Skalpvadász Peter«. De hogy miért Skalpvadász? Azt nem tudom.

- Mert minden skalpot lenyúz, amihez hozzájuthat.

- Ezt te is megteszed, Súlyomszárny! Ezért nem neheztelhetünk rá.

- Csakhogy én nem bántom a barátaim skalpját még akkor sem, ha fehérbőrűek. De Peter nem barátja a sápadtarcúaknak! Óvakodjatok tőle!

- Ez az én nézetem is, csippevé, akármit tart Peterről a misszionárius meg a káplár. Az a szerencse, hogy te legalább hű emberem vagy. Egyelőre bele kell törődnünk a dolgok menetébe. Majd meglátjuk, mi végre jutnak.

A fölfelé utazás megkezdődött. A megterhelt csónakok csak lassan haladhattak előre. A zuhogóknál, ahol a terüt ki kellett rakni, és a csónakot a parton szállították, mindig hosszasan elidőztek. Ilyen akadály elég sűrűn akadt, s miután egyiküknek sem volt sürgős az út, szívesen pihengettek a nehéz munka után. A Kalamazoo partjain gyönyörű az erdő, az idő is kedvezett a társaságnak, s ilyenformán kiránduláshoz hasonlított az utazás, ahol egy héttel több vagy kevesebb, nem jön számításba.

A pihenő néha napokig tartott. Ilyenkor Súlyomszárny és Bourdon elvadászgattak Stockkal, míg Flint káplár és Gerzson a fűben heverésztek, a misszionárius pedig felhasználta az alkalmat, hogy Peterrel komoly dolgokról beszélgesse. Peter avval hitegette a jámbor papot, hogy azon a nagy haditanácson, amit a különböző törzsek főnökei az ún. kerek prérin fognak tartani, megtérítheti az indiánokat. A szent férfiú apostolnak képzelte már magát, holott könnyelműen rohant gyászos végzete felé.

Peter rendkívüli színlelő tehetségének Flint káplár elbódítása sem volt nehéz feladat. Ez ugyan sokkal világiasabban gondolkozott, mint a fellegekben járó lelkész, s a helyőrségekben eleget hallott Peter szörnyű tetteiről, de mikor Mackinaw elesett, s neki ezer veszély közt kellett menekülnie, a reménnyel kecsegtető segítséget elfogadta, még ha a gyanús és megvetett Va-vanos nyújtotta is. Együttlétük folyamán lassanként őt is elvakította a misszionárius feltétlen

bizalma és Peter szemmel látható tekintélye a kószáló indián hordák előtt, úgy hogy gyanakvása eltűnt, és ő is, mint útitársa, a Peterről keringő rossz híreket egyszerű mendemondáknak tulajdonította.

Igaz, hogy Peter, ha tervei úgy kívánták, értett a színészkedéshez, s szörnyű szándékát a káplárnál jobb emberismerők sem vehették volna észre.

A pap és a katona után a méh vadász bizalmát is sikerült megszereznie. Maga Bourdon aligha tudott volna beszámolni róla, hogyan, mert Peter soha egy szóval, egy mozdulattal sem árulta el, hogy ennek elnyerésére törekszik.

Lelkének igazi arculatját csak Sólyomszárny sejtette félig-meddig, azokból a homályos kijelentésekből, amiket Va-va-nos előtte, mint vörösbőrű előtt néhanapján megkockáztatott. Mert rendszerint vele sem mutatkozott bizalmasnak. Azt tudta, hogy a pottawattamik ellensége, de nem tudta, vajon ellensége-e a sápadtarcúaknak is? Ez pedig az ő szemében az előbbinél sokkal fontosabb volt. Közlései legfeljebb gyanút keltettek, de a tisztánlátáshoz nem nyújtottak elég alapot.

Egyszer, egyetlen egyszer pillanthatott be a méh vadász Peter lelkének rejtekébe az egész út alatt. Ez az elindulásuk utáni negyedik napon történt, amikor az egyik zuhogó mellett pihengtek. Peter alattomos tekintete ördögi pillantással mustrálta sorba egyik sápadtarcút a másik után. Bourdon szíve hevesebben dobogott, még soha sem látott emberi szemben ennyi gyűlöletet. De az csak egy pillanatig tartott. A tűzokádó, mely Peter lelkében izzott, s már-már kitörni készült, lehiggadt újra, s a munkás napok fáradalmai csakhamar fátyolt borítottak a pillanat emlékére.

Margit különös vonzalommal viseltetett Peter iránt, mintha leánya lett volna, s bizonyára ez is hozzájárult a méh vadász érzelmeinek megváltozásához. Sőt, úgy látszott, mintha Peter hasonló, és nála egészen szokatlan gyöngédséggel csüggne a leánykán, akinek szépsége, derűs jókedve még az ő vad szívéhez is utat talált.

Elindulásuk után a tizenegyedik napon Bourdon kunyhója előtt kötöttek ki a csónakok. A lenyugvó nap sugarai beragyogták a méz kastélyt, a hatalmas tölgyeket, a rét fűvét és tarka virágait. A méh vadász dobogó szívvel sietett hajlékához. Egy pillantással meggyőződött róla, hogy távolléte alatt nem esett baja, s a kunyhónál nem jártak hívatlan látogatók.

A munka java csak most szakadt rájuk.

A házikó szűk volt ekkora vendégseregnek, azért oda csak a nőket szállásolták be, a férfiak részére új hajlékról kellett gondoskodniuk. Mikor ez elkészült, palánkot vontak a telep köré, hogy a vadak támadása esetén védelmet találjanak. Valóságos kis erődde alakult át a kunyhó.

Peter nem sokat törődött a védelmi előkészületekkel. Talán azt remélte, hogy áldozataihoz más helyen is hozzájuthat, vagy az indiánok nagy számában bízott, akik hívására már gyülekeztek a közeli tisztásokon. Néha még tanácsal is szolgált a sápadtarcúaknak, s míg Ben fákat döntött ki az épülő palánk számára, Margit pedig kézimunkával kezében szórakoztatta, a titokzatos vadember olykor órák hosszat elnézte őket, mozdulatlanul, mint egy bálvány, s tekintete hol a férfin, hol a leánykán nyugodott meg. Szemeiből csak ritkán csapott ki az ádáz bosszúvágy lángja, s bár senki sem sejtette, minő érzelmek zajlanak zárkózt lelkében, talán mégis akadtak köztük szelídebbek is.

Sólyomszárny nem vett részt az erődítési munkálatokban. Puskával kezében folyton az erdőt bújta, s friss vadpecsenyéről gondoskodott. Egy napon, midőn hazatért, közölte a méh vadásszal, hogy a pottawattami hullája nincs már a fa alatt, és puskája is eltűnt. Ez a hír nyugtalanította Bourdont, mert ha Szarvasláb törzstestvérei idáig megtalálták az utat, aligha térnek

haza anélkül, hogy a mézkastély lakóit meg ne látogassák. Abban nemigen reménykedett, hogy Peter befolyása ismét elég lesz megmentésükre.

Szerencsére a palánkok már csaknem teljesen elkészültek, s a lakókat némi biztonságérzettel töltötték el. Egyszer s mindenkorra megbeszélték, hogy veszély esetén az erőd mely részén fognak gyülekezni. Vészjel gyanánt tülökszó szolgált, mert Gerzson cókókja között egy bádóg- és egy kagylótülköt találtak. Egyik a mézkastélyon, másik az új kunyhó falán volt felakasztva. Gondoskodtak elegendő vízről és élelemről, golyóban és puskaporban sem szenvedtek hiányt, s Bourdon kis fegyvertárát is előszedték a rejtekből.

A méhvadász megkönnyebbülten lélegzett föl, midőn egy este az utolsó munkálatokat is befejezték. Ezen az estén a vadászatról hazatérő Sólyomszárny újabb kellemetlen hírt hozott: a tisztáson indiánok nyomaira bukkant. Nem lehetett többé kétséges, hogy itt kémlelődnek a közelükben, bár meglátni egyetlenegyét sem sikerült közülük. Ám a nyomok félreismerhetetlenek voltak, a vadak egyáltalában nem igyekeztek jelenlétüket eltitkolni, noha tudták, hogy nem messze sápadtarcúak tanyáznak. A csippevé alig pár órával előbb elhagyott tanyahelyet is talált. Az indiánok mesésen fejlett megfigyelőképességével megállapította, hogy a csapat tizenkét emberből állott, mind férfiak és harcosok voltak. Arról is meggyőződött, hogy négy íjas kivételével valamennyien puskát hordtak.

Midőn Bourdonnak elbeszélte tapasztalatait, ez felkacagott.

- Ah, Sólyomszárny, talán bizony régi ellenségeidtől, a pottawattamiktól ijedszel?

A csippevé komoran nézett reá.

- Jobb volna, ha a pottawattamik helyett arra gondolnál, hogy visszatérj a telepekre. Miért akarsz itt maradni, ilyen közel a kerek prérihez?

- Igaz, Sólyomszárny! Hallottam, hogy valami nagygyűlést rendeznek ott a rézbőrűek. Peter is ott szándékozik a többi főnökhöz csatlakozni. Te talán tudod, mit akarnak tulajdonképpen? Talán arról fognak dönteni, kiknek a pártjára álljanak a háborúban?

- Nem, ezt már tudják a főnökök. Csaknem mindnyájan a yankeek ellen vannak.

- Akkor hát nem értem, miért várja Peter olyan türelmetlenül ezt a gyűlést. Valószínűleg fontos határozatokat remél tőle. Te is ott leszel, Sólyomszárny?

Sólyomszárny kutató pillantást vetett Bourdonra. Vajon mennyire csalta már meg Peter? De azonnal eszébe ötlött, hogy nem tanácsos egyelőre, ha mindent elárul, amiről tudomása van.

- Még nem tudom, Züm-züm - felelt kitérően. - Hanem mondd meg nekem, hányan vannak a sápadtarcúak? Megszámoltad már őket valaha?

- Ejnye, Sólyomszárny, hát meg lehet számolni a méheket, mikor a kidöntött fa körül rajznak?

- Csak azokat kérdelem, akik a mi országunkban laknak!

- Ezt talán tudom. Asszonyokkal, gyerekekkel együtt lehet vagy nyolcmillió.

- Mi az a millió?

Bourdon hirtelen megértette, miért érdekli a csippevét a sápadtarcúak száma, azért jónak látta egy kicsit tódítani.

- A millió? Több, mint itt az erdőben a levél; több, mint az összes erdők levelei. A millió olyan szám, amit nem lehet kiszámolni. Ha egy millió embert egymás mellé állítanának, a sor egészen a nagy tengerig érne!

A csippevé elhallgatott. Vonásain meglepődés, majd nyugtalanság tükröződött. Titkos gondolatait nem tudhatta Bourdon, aki a legutóbbi napok lázas tevékenységében nem vette észre, hogy a csippevé Va-va-nos hálójába került. Most már ő is ellenséget látott a sápadtarcúakban, még Bourdonban is, akihez pedig hűségesen ragaszkodott. Peter munkája valóban nem volt könnyű. A csippevé gyakran ingadozott, s már-már figyelmeztette barátját a veszélyre, de mivel Peter szigorú hallgatást parancsolt neki, hallgatott, amint megígérte.

- Azt hiszed tehát, hogy a fehér harcosok többen vannak, mint a vörösek? - kérdezte végül.

- Sokkal-sokkal többen! - válaszolt Bourdon. - Egy vörös emberre ezer fehér esik!

Sólyomszárny nem folytatta tovább a beszélgetést. Még mindig nem szánta rá magát, hogy barátját cserben hagyja, noha, mint indián, érthető, hogy legszívesebben bosszút állt volna faja ellenségein.

Az estére ráboruló éjszakában furcsa, panaszos hang riasztotta fel álmából a méh vadászt. Abban a pillanatban a káplár is talpraugrott.

- Hallotta? - suttogott az öreg katona. - A tülök... kétszer szólalt... mindjárt halljuk harmadszor is...

Elindultak, hogy lássák, ki adta a vészjelt, de a kunyhó körül csendes éjszaka pihent, a tülök ott függött a falon, mintha hozzá sem nyúltak volna. Ekkor hirtelen erős lökés érte a palánk kapuját, mely nem volt messze a kunyhó ajtajától. A két férfi odasietett, és azonnal észrevették, hogy a kutya igyekszik belülré kerülni.

A méh vadász bebocsátotta. Stock a palánkon kívül töltötte az éjszakákat, mint felülmúlhatatlan őrszem, s éppen ezért mostani viselkedése intő jel gyanánt szolgált. Nem ugatott, mert megtanították rá, hogy nem szabad lármát csapnia, de minden mozdulata elárulta, hogy veszélyt érez, és gazdáit maga után óhajtja csalni.

Rövid tanácskozás után felköltötték Gerzsont és a csippevét, hogy őrködjének a kapu előtt, ők pedig elindultak, azaz a káplár szavai szerint »kitörést hajtottak végre«.

HATODIK FEJEZET

A haditanács

Flint káplár, aki bátor volt, mint az oroszlán, bizonyosra vette, hogy indiánokra bukkannak, míg Bourdon legfeljebb medvékre számított. Szótlanul lépkedtek a sötét éjben a kutya után. Átgázoltak egy kis patakon, mely a Kalamazooba öntötte vizét, és Ben tudta, hogy túl rajta meglehetősen meredek lejtő vezet egy szálas tölgyfákkal beszegett mezőre. Amikor észrevette, hogy Stocknak ez a mező a célja, ő is megváltoztatta véleményét, mert ennél alkalmasabb táborhely nem akadt messze a vidéken. A legnagyobb óvatossággal haladtak tovább, s midőn a helyhez közeledtek, a méh vadász magához szólította a kutyát, nehogy nyugtalanságával árulójuk legyen.

Nemsokára tűz fénye csillant szemükbe, s ez minden kétséget eloszlatott.

- Igaza van, Flint - suttogott Bourdon -, indiánok tanácskoznak előttünk ott a tisztáson.

- Ez nem jót jelenti - mormogott a veterán. - A főparancsnok csak akkor hívja össze a főembereket, ha nagy dologra készül. Talán éppen a mi erődünk megrohamozásáról tanácskoznak.

A veszélyt még Stock is megérezte, szorosan ura mellett maradt, és lihegését is visszafojtotta, mintha tudná, hogy a világ legéberebb és legélesebb fülei figyelnek a bokrok mögött.

Halkan, lassan kúsztak a meredek szélére, és elrejtöztek a sűrűben, melynek ágai között letekinthettek.

A látvány megdermesztette ereikben a vért. A tűz nem volt valami nagy, és fénye csak halványan világította meg a közelébe eső tárgyak körvonalait. A térség körszínházhoz hasonlított, s a tágas körben csak egyetlen helyen szakadt meg a fák koszorúja, ahol a kis patak csobogott. A borzalmat nem is a hely vagy a tűz keltette, hanem az alakok, akiket megpillantottak. Körülbelül ötvenen lehettek, ötven indián, valamennyi harcos, amint azt az indiánokat régóta és jól ismerő két férfi azonnal megállapíthatta. Megdöbbenésüket fokozta, hogy a jelenlevők közt nem akadt más, csak főnök, mert ez arra vallott, hogy a közeli tisztásokon még igen sok rézbőrű lehet.

- A gyűlést bizonynyal Peter hívta össze - mormogott Bourdon. Várta tehát, hogy a titokzatos Va-va-nos is szeme elé kerüljön.

Az egybegyűltek csoportokban álldogáltak és beszélgettek, vagy fel-alá jártak a fűben, mint megannyi fekete szellem. Egyetlen hangos szó nem hallatszott, s a csönd még csak fokozta a jelenet kísértetiességét. A félmeztelen, sötétbőrű alakok, arcaikon rikító törzsjelekkel, a villogó szemek, a lobogó tüzfény, és körül a mély erdő komor kerete olyan mesészerűvé tették a jelenetet, aminőt Bourdon nem látott soha életében.

Egy óra eltelt esemény nélkül. Akkor egyszerre az izgalom hulláma futott át az egybegyűlteken, mindenki a patak szakadéka felé nézett. A sötétből két alak lépett elő, és méltóságos léptekkel haladt a tisztás közepe felé. Midőn a tűz fényébe értek, Bourdon Va-va-nost és Ámen lelkészt ismerte fel bennük.

Peter egyedül szándékozott a gyűlésen megjelenni. Midőn azonban az erődöt elhagyta, az erdőben a misszionárius került útjába, aki álmából felriadva elindult Bourdon és Flint keresésére. A főnök nem nagyon örült a találkozásnak, de nem akarta csellel rázni le a papot, azért nyugodtan magával hívta.

A méhvadász első pillantásra észrevette, hogy Peter érkezését várták. Hogy a lelkészét is, az kétségesnek látszott, bár a rézbőrűek a legcsekélyebb jellel sem árulták el, hogy a sápadtarcú megjelenése meglepte őket. Olyan udvariasan fogadták, mint meghívott vendéget szokás.

Friss rőzsét vetettek a tűzre, a lángok föllobogtak, s az éles fényben jól láthatta Bourdon, amint az idősebb főnökök Peterhez léptek, s halk társalgás indult meg köztük, mialatt a többiek a tűz köré telepedtek.

Most meggyújtották a pipát, s a békepipa szívásának szertartása megkezdődött. Mindegyik főnök szippantott belőle egyet, majd továbbadta szomszédjának. Miután mindössze két pipájuk volt, a ceremónia elég sokáig tartott, de senki sem türelmetlenkedett. A körpipázásból Ámen lelkészt sem hagyták ki, s ő nem vonakodott hódolni az indián szokásnak.

Mély csöndben emelkedett fel azután az obcsibvék főnöke, Medvehús, és a következő beszéddel nyitotta meg a gyűlést:

- Testvéreim, a Nagy Szellem hívott össze bennünket e tölgyfák alá, ahol jelen van ő is, hallja szavainkat, látja szívünk titkait. Bölcs indiánok meg fogják fontolni, miről beszélnek, tanácskoznak és határoznak a Nagy Szellem szemei előtt és füle hallatára. Bizonyára csak becsületes és derék dologról. Testvéreim, szétdarabolták nemzetünket! Össze kell gyűlnünk, ha nem akarunk annyira szerteszóródni, hogy egymás hívását se halljuk többé. Talpra kell állanunk, mielőtt egészen kiszorítanak vadászmezőinkről. Ezért gyűltünk itt össze. Sok bölcs és bátor főnök ül e tűz körül. Itt látom az obcsibvéket, csippevéket, ottawákat, pottawattamikát, menominikat, huronokat. Mindnyájan itt vannak. A quebeci fehér Atya kiásta a hadiszekercét, Detroit és a vörös férfiak falvai között nyitottak a hadiösvények. A próféták akarunk hozzánk szólani, nyissuk ki füleinket! Egyikük itt van közöttünk. A gyülekezetnek csak egy célja van, hogy őt meghallgassa.

Nyugodtan és méltóságosan foglalt helyet újra. Most Peter emelkedett szólásra. Mély sóhaj röppent el az ajkáról, a feszült figyelem egyetlen jelen.

- Főnökök! - kezdé Va-va-nos, és karjait széttárta, mintha szívére akarná ölelni valamennyit - a javatokat akarom. A Nagy Szellem vezetett utamon, sok jó barátot látok magam körül. Miért is ne lehetnénk mindnyájan jó barátok? Hogyan gondolhat a vörös ember még mindig arra, hogy karját vörös ember ellen emelje? A Nagy Szellem ugyanazt a színt, ugyanazokat a vadászmezőket adta mindannyiunknak. Az ő akarata az volt, hogy együtt vadásszunk, nem pedig, hogy leszedjük egymás skalpját. Hány vörös ember hullott el a törzsek küzdelmeiben? Számtalan! Csak az elesettek is elegenden lennének, hogy elűzzék a sápadtarcúakat.

Szünetet tartott, hogy szavainak hatását fokozza. Azután tovább beszélt:

- A Nagy Szellem szereti a vörös embert, a vörös ember tiszteli a Nagy Szellemet. Az ő kezét látja az erdőn, a prérin, a tengeren. A mennydörgésben az ő szavát hallja, mely egyformán szól minden népnek, minden törzsnek. Mindent a Nagy Szellem teremtett, ő igazgat mindent, ő ad jutalmat a jóknak, ő bünteti meg a gonoszokat. Testvéreim, ez a sápadtarcú a Nagy Szellemről akar nektek beszélni. Ha elmondta a mondanivalóját, még szólni fogok. Most hallgassátok meg őt, a fehérék varázsló papját!

A vörösbőrűek láttak már misszionáriust, Ámen pap is elég sok évet töltött közöttük, hogy szokásaikat ismerje, és szavait felfogásuknak megfelelően válogassa össze.

- Gyermekeim - kezdte -, amint Peter mondta, Istennek szelleme van veletek, s ez az Isten az egyetlen Isten, a Manitoo. Ugyanabból a sárból alkotta ő az embereket, akármilyen színűek is, és törzsekbe, nemzetekbe, fajokba osztotta őket. Az egyiket fehérén hagyta, amilyennek leg-

először alkotta, a másikat sötét felhő mögé állította, s attól feketék lettek. Ez büntetés volt nagy-nagy bűneikért. Ismét másokat vörösre festett.

Itt felemelte Peter egyik ujját, jelöl, hogy beszélni óhajt.

- Beszélj! - monda a misszionárius -, felelni fogok neked!

- Miért festett a Nagy Szellem minket, indiánokat vörösre? Talán haragudott reánk, vagy talán jobban szeretett, mint a többi gyermekét?

- Ezt nem tudom - felelte a lelkész. - Sokféle szín van az emberek között, és a színeknek sokféle árnyalata. Akadnak fehérbőrűek, fehérek, mint a lilium, és vannak olyan barnák, hogy alig lehet őket a feketéktől megkülönböztetni. A napnak is része van ebben. De semmi napsugár, semmi árnyék nem teheti a sápadtarcút vörösbőrűvé vagy megfordítva, a vörösbőrűt sápadtarcúvá.

- Mi, indiánok is ezt valljuk. A Nagy Szellem különbözőknek alkotott bennünket, mert nem akarja, hogy közös vadászmezőkön éljünk - mondá Peter, aki nem szalasztotta el az alkalmat, mely fehérítőtervét támogatta.

- Ezt senki sem mondhatja - felelt a misszionárius. - Ha nem jöttem volna a ti országotokba, nem prédikálhatnám most nektek Isten ígét. De...

Ekkor felemelkedett egy fiatal főnök, ujját csendet kérően ajkaira tette, végiglépdelt a körön, és eltűnt a szakadékban. Kis idő múltán egy férfival tért vissza, akiben a többiek egyik kémüket ismerték fel. A követ az ottawák törzséhez tartozott, és szemmel láthatóan hosszú út állott mögötte.

- A főnökökhöz jöttem jelenteni, hogy a quebeci fehér Atya elküldte harcosait a yankeek ellen - jelentette. - Vörös harcosok is százsámra vonulnak vele. Detroitba mentek. Detroitot elfoglalták. A yankeek harc nélkül átadták a várat. Valamennyi fogságba került.

A hír általános örömet keltett.

Medvehús Va-va-noshoz fordult:

- Atyámnak mi a véleménye?

Peter új reményt merített terve megvalósításához a fehérek háborújából. Azt hitte, hogy a harcban angolok, yankeek egyformán elgyengülnek, s ha egyik fél kiirtja a másikat, a maradékkal ők már könnyen elbánhatnak.

- Manitoo sokáig haragosan tekintett reánk - válaszolt Peter -, de most már felderült az ábrázata. Fiaiink olyannak látják majd, amilyenek apáink látták. Újra mieink lesznek a vadászmezők, és lesz pecsenyénk bőven. A tüzes víz azokat rontja meg, akik az országba hozták, és a vörös ember boldog lesz újra, mint a régi időkben.

Jó időbe került, míg a hír keltette izgatottság annyira lecsillapodott, hogy a misszionárius folytathatta beszédét.

Szólott Krisztus születéséről, a világ megváltásáról, Isten végtelen irgalmáról és szeretetéről gyermekei iránt. Elmondta, hogy Isten minden embert egyformán szeret.

- Ha ez így van, akkor miért tette a vörös embert szegényé, a fehér embert gazdaggá? - kérdezte Peter.

- A végtelen bölcsességet nem mindig érthetjük meg - válaszolt a lelkész. - De lehet, hogy a vörös emberek bűnt követtek el, nem éltek a Nagy Szellem tanításai szerint, ezért nehezedett meg rajtuk az ő keze. Én azonban hiszem, hogy még boldoggá tesz benneteket. A szent könyv is erre tanít.

Ez a beszéd nem tetszett Peternek. Ha a Nagy Szellem boldoggá teszi a vörösbőrűeket, akkor nincs szükség vérontásra. Attól tartott, a főnökök is erre a következtetésre jutnak, ezért ismét felemelte szavát.

- Ha a Nagy Szellem boldoggá akar bennünket tenni, akkor miért nem hagynak békén a sápadtarcúak? Mi boldogok lennénk vadászmezőinken. Mi nem bántottuk a sápadtarcúak vadászterületeit. Az ő csónakjaik nagyok, egy egész törzs elférne bennük. A mieink kicsinyek, nem mehetünk vele a nagy tengerre. Miért nem szállnak csónakjaikra asszonyaikkal, gyermekeikkel, cókmojkjukkal együtt, miért nem mennek vissza a vadászmezőikre, ahol nem bántja őket senki? Megmondja nekik testvérem ezeket?

- Nem volna semmi értelme. A sápadtarcúak többen vannak már itt, semhogy a hajókon elférnének. Isten bölcsessége hozta őket ide, és itt is maradnak örökre.

Ezek a szavak nagy hatást keltettek. Világosan megmondták, hogy Peter és társai hiába várják a sápadtarcúak távozását. Va-va-nos bizonyosan válaszolt volna rájuk, ha egy váratlan esemény félbe nem szakítja a gyűlés menetét.

A keskeny szakadékon át egy őzbak ugrott a tisztásra, nyomában vagy ötven farkas. A tűz fényétől hirtelen visszahőkölt, de a férfiak már felugráltak, s a következő pillanatban szíven találta egy nyíl, míg a farkasokat lándzsákkal és késekkel ejtették el. Egyetlen puska sem dörrent, a vadak valami okból óvakodtak zajt ütni. Egyik farkas azonban keresztül tört a körön, s a meredeknek rohant, éppen arra, ahol a méh vadász és Flint káplár rejtőzködött. Ez sok volt Stock türelmének. Hangos ugatással vetette magát a farkasra, és a két állat egy gomolyagban hemperedett le a lejtőn. A főnökök közül többen a sűrűbe hatoltak, indiánok és sápadtarcúak szemtől szemben állottak egymással.

Bourdont és a káplárt a körbe vezették, s az egész társaság körük gyülekezett. Stock, legyűrven a farkast, követte őket. Peter azonnal átlátta a veszélyt, amelyben a két sápadtarcú élete forgott.

Még nem tartotta elérkezettnek az időt a vérengzésre. Ezért elhatározta, hogy megakadályozza.

- Szereti testvérem a mézet? - fordult a leghevesebb főnökhöz, Varjú tollhoz. - Elmondom, hogyan töltheti meg wigwamját az édes eledellel.

Elmesélte Bourdon mesterségét, és kijelentette, hogy ilyet még senki sem látott. Éppen ezért a méh vadász be fogja mutatni a főnöknek művészetét, hogy mindannyian jó sok mézzel térheszenek vissza falvaikba. E csellel megmentette, legalább egy időre, Ben és a káplár életét.

Azután felállt, és kijelentette, hogy most már folytassák a félbeszakadt tanácskozást.

- Testvéreim, a varázsló pap a sápadtarcúak Nagy Szelleméről beszélt nekünk - mondta. - Nekünk is beszéltek atyáink a mi Nagy Szellemünkről. Manitoo, amikor az embereket teremtetten, különböző színeket adott nekik. De a halványarcúak, amint testvérem mondotta, még egymás közt sem egyforma színűek. A szemük sem egyforma színű, azért látják ugyanazt a dolgot különféleképpen. A vörös emberek szeme mind egyforma színű, és a dolgokat is egyforma színben látják. Ezt is akarjuk.

Most nyitva az ösvény a sápadtarcúak wigwamjához: térjenek haza. Most már egyedül nekünk, indiánoknak kell e tűz mellett tanácskoznunk, azért mi még itt maradunk.

E felszólítás nem tűrt ellentmondást, bár a misszionárius szerette volna a térítés művét befejezni. Mielőtt távozott volna, kitérte kezeit és ünnepélyesen megáldotta a jelenlevőket. A vadak, úgy látszik, megértették szándékát, és hálás elismeréssel mindnyájan felálltak.

HETEDIK FEJEZET

A főnökök

A három férfi igen különböző érzelmekkel hagyta oda a főnökök gyülekezetét.

- Manitoo ide, Manitoo oda - dörögött Bourdon -, sokkal jobban érezném magamat, ha a mézkastélytól kissé távolabb beszélgetnék róla. Azt tudtam, hogy Peter valami gyűlést hívott ide össze, de ilyenről nem is álmodtam.

- Pompásan mutatnak a fickók, az bizonyos! - bólintott a káplár. - Bemázolt ábrázatukkal megrémíthetnének valami fiatal újoncot, de az ilyen magamfajta vén csont tudja, hányadán van velük. Ha a vízünk és eleségünk ki nem fogy, mindnyájuk ellen tarthatjuk a várat, mert ez a kettő a legfontosabb az ostromnál.

- Nem hiszem, hogy erre sor kerülne - szólalt meg a lelkész. - Peter hű barátunk, és nagy hatással van a vadakra. Mindnyájan engedelmeskednek parancsainak. Egy-két barátom talán nekem is akad közöttük.

Az éjszaka hátralévő része nyugodtan telt el. Midőn reggel Bourdon a forráshoz ment, hogy megmosakodjék, észrevette Petert, aki éppen az erdőből tért vissza. A főnök barátságos üdvözléssel közeledett felé, az éjszakai gyűlésről azonban egyikük sem tett említést.

- Testvérem meg fogja ma mutatni az indiánoknak, hogy szerzi a mézet! - szólt Va-va-nos. - Megöregedtem, de még magam sem láttam.

- Szívesen - felelte Bourdon. - Bár lehet, hogy utoljára próbálom meg, mert azon gondolkozom, hogy visszatérek a telepekre.

- El akarsz menni innen? - kérdezte Peter, és kutató pillantással nézett a szemébe. - Detroit a britek kezében van. Jobb volna, ha itt maradnál.

- Nem is sietek az utazással - válaszolt nyugodtan Bourdon -, csak a rossz idők beállta előtt indulok majd el, mert a tavon nem bírná ki csónakom a viharokat. Az én hazám Pennsylvania, az Erie-tó túlsó partján. Odáig nagy az út. Talán legjobb volna, ha Ohión át mennék, és onnan tovább gyalog.

Nem ez volt ugyan igazi szándéka, de félre akarta vezetni az indiánt.

- Az jó út - bólintott Peter. - Ma azonban velem kell jönnöd. Ha megmutatod az indiánoknak, hogyan kell mézet keresni, barátaid lesznek. Ez talán hasznodra válik, bár még sokkal jobb lenne, ha egyikőtök sem jött volna ide.

Bourdon kijelentette, hogy szívesen vállalkozik rá. Mindketten megreggeliztek és elindultak. Margit nem akart otthon maradni, és Ámen pap is hozzájuk csatlakozott. Ben a mutatóvány színteréül egy három órányira fekvő, erdő övezte rétet választott ki, melyet a vidéken »kerek préri«-nek hívtak.

Züm-züm nagy meglepetésére a főnököket már együtt találták, noha ő senkinek sem mondta meg, hol fogja mesterségét bemutatni. Az indiánok csoportosan jártak fel és alá. Amint a méh-vadást felismerték, mindnyájan köréje gyűltek.

Bourdon fogásait már ismerjük. Most is éppen úgy járt el, mint azon a júliusi délutánon, mikor Szarvaslábat, a csippevét és Gerzsont vendégül látta. De most igyekezett mesterkedését titokzatos, varázsos színben feltüntetni. Közeli veszélyelőérzet gyötörte. De jól tudta, milyen babonás félelemmel és tisztelettel viseltetnek az indiánok a titokzatos erők és azok iránt,

akikről ilyenek fölötti hatalmat tételeznek fel. Úgy gondolta, nemcsak a maga, de a társai javát is munkálja, ha a vadak előtt varázsló színében jelenik meg, akinek a természet erői, az állatok, még a piciny rovarok is engedelmeskednek.

Azért úgy tett, mintha titkos nyelven beszélne a méhekkel, parancsokat adna nekik és közléseiket megértené. Az indiánok nagy csodálkozva, később áhítattal határos bámulattal szemléltek műveleteit. Bámulatuk akkor érte el tetőpontját, amikor Bourdon közölte velük, hogy parancsára a méhek néhány medve rejtekéhez vezetik majd őt, mert szeretné, ha a főnököknek egy kis vadászattal kedveskedhetne.

Szavait hinni sem akarták, hiszen medvéknek nyomuk sem látszott a mezőn, Züm-züm azonban bizonyos volt a dolgában. A méhek viselkedése elárulta, hogy a préri egyik sarkában legádázabb ellenségüknek kell rejtőzködni. Észrevétlenül hajtásra küldte Stockot, s az néhány perc múlva már leszegett fejjel húzott egy bozótos sűrű felé, amely körül, mint Bourdon távcsövén megállapította, izgatott méhek serege rajzott.

- Óhajtanak testvéreim vadászni? - fordult a főnökökhöz. - A méhek közölték velem, hogy ott, túl az erdő sarkában van a mézük, s a medvék is ott vannak. Ha testvéreim rajtuk ütnek, jó pecsenyére tehetnek szert.

Az indiánok egy pillanatig sem késlekedtek. Amint a bozóthoz közeledtek, meggyőződtek róla, hogy a méh vadász igazat mondott. Csodálkozásuk aligha volt kisebb örömuknél. Félórával később nyolc medve feküdt holtan a fűben, és a rézbőrűek között többé nem akadt egy sem, aki Bourdon varázserejében kételkedett volna. Ő hálásan fohászkodott fel a kedvező véletlenért, s e pillanattól kezdve kissé biztonságosabban érezte magát. Tudta, hogy a varázserőjű embert nem igen ölik meg a vadak, mert az - hitük szerint - még sírjából is bosszút áll rajtuk.

Csak hogy Bourdon többé nem volt egyedül. Mióta Margitot ismerte, érezte, hogy tőle nem válhat el soha. Minden gondolata, amit a jövőről álmodott, Margithoz fűzte őt, nélküle elképzelhetetlen volt számára az élet.

Most, hogy Margit a vadak közé elkísérte, nem tudta, örüljön-e neki, vagy aggodalmát növelje, hogy az indiánok együtt látják őket. Ám kiderült, hogy így volt jobb. Peter maga is osztozott társainak babonáiban, s épp olyan tiszteletet érzett a méh vadász titkos tudománya iránt, mint azok. Most először ötlött eszébe, hogy talán mégsem lesz hasznos, ha ezt a nagy varázslót megöli. Sötét lelkébe annál könnyebben utat talált ez a gondolat, mert éles szeme már régen észrevette, hogy a leányka, akit napról napra jobban szívébe fogadott, vonzódik a fiatal emberhez, noha szűzi szemérmességére óvakodott szerelmét a legcsekélyebb jellel is elárulni. Elhatározta, hogy megmenti Margitot. Elhiteti a főnökökkel, hogy Bourdon varázshatalmában Margit is osztozik. Viszont azt is megérezte, hogy a leányka megmentése csak félmunka, ha szerelmesét áldozatul dobja a vadak bosszújának.

- Tetszik leányomnak a nagy varázsló mutatványa? - kérdezte tőle. - Látom, a fehér asszonyok épp oly kíváncsiak, mint a vörös emberek asszonyai.

- Így beszél az asszonyokról, Peter?! - válaszolt tréfás hangon Margit. - Magának sohasem volt felesége, gyermeke?

Mély megindulás villant át Va-va-nos komor ábrázatán egy pillanatra.

- Mit kezdenék én gyermekekkel? - kérdezte keserűen.

- A gyermek Isten áldása, Peter, kivált ha jó gyermek.

- Lehet, hogy a fehéreknek az. Az indián csak fájdalommal tekinthet gyermekeire. A vad eltűnt az erdőkből, az országot elvették a sápadtarcúak. Ők elvesznek tőlünk mindent!

- Arra talán mégsem kerül sor, Peter. A vörösöknek éppen annyi, sőt több joguk van az országhoz, mint a fehéreknek. Isten mentsen, hogy valaha elrabolják, ami az övék!

- Leányom úgy gondolja? - kérdezte Va-va-nos, és nagy szemekkel nézett rá. Most először hallott sápadtarcút a vörös ember jogáról így beszélni. - Leányom azt hiszi, az indiánnak joga van vadászterületeihez?

- Ezren és ezren hiszik ezt, Peter! Odahaza sokszor beszéltünk erről, és tudom, hogy Bourdonnak is ez a meggyőződése. Ő azt mondja, a törvénynek kell megtiltani, hogy a fehérek több földet vegyenek el az indiánoktól.

Peter elhallgatott, és gondolataiba merült. Valami megbánásféle ébredezett lelkében, és birokra kelt a vad hatalmakkal, eddigi kizárólagos lakóival.

Mialatt a vadak az elejtett medvéket megnyúzták, és a legjobb falatokat megsütötték, ő elmélyedve járt fel-alá; még arra sem ügyelt, mikor Bourdon kidöntötte a köpűt rejtő fát, s a mézet szétszította az indiánok között. A nagy haditanács még a nap folyamán összeült, s Peternek a tűz meggyújtása és a békepipa elszívása előtt tisztában kellett lennie terve kivitelének módjaival.

Bourdon magának semmit sem tartott meg a mézből, az egészet kiosztotta az indiánoknak, s ez kissé jobb indulatra hangolta őket, ha nem is valamennyit. Mert voltak közöttük többen, akik úgy vélekedtek, hogy a méz úgyszólván az övék volt, az ő erdejükben termett, bizony elég kevés ahhoz képest, amennyit a méh vadász innen már összegyűjtött anélkül, hogy nekik egy csöppet is juttatott volna. A méz jó, gondolták, de a scalp sem rossz, s egy kevés méz még nem elég váltság egy scalpért.

A félbeszakított tanácskozás folytatásának pillanata közeledett. Peter magához szólította a méh vadászt, és meghagyta neki, hogy Margittal együtt térjenek vissza az erdőbe. Azután a misszionáriust kereste fel.

- Testvérem sok különös dologról beszélt már nekem - szólt hozzá. - Én szívesen nyitottam meg fülemet szavai előtt. Egyszer azt is elmondta, hogyan vesznek maguknak asszonyt a sápadtarcúak.

- Emlékszem - felelt a misszionárius. - Kérjük a Nagy Szellemet, hogy áldja meg a házasságot. Az ünnepélyes szertartást rendesen lelkész végzi.

- Az indiánnak nincs szüksége varázslóra, ha asszonyt akar magához venni. Kitárja wigwamját, az asszony bejön. Ez elég. Hanem legjobb, ha a sápadtarcú a sápadtarcúak szokása szerint veszi el az asszonyt. Testvérem nem ismer népe között egy ifjút és egy fiatal nőt, akiket összehadhatna és megáldhatna?

- Bizonyosan Bourdont és Margitot gondold - mondta a lelkész. - Eddig nem gondoltam rájuk, mert elmémet más dolgok foglalkoztatták.

- A prérík virága elhervad, ha a méh vadász egyedül hagyja. A Nagy Szellem azt akarja, hogy egymáséi legyenek, s amit a Nagy Szellem összehozott, ember nem tépheti szét. Azért áldja meg testvérem őket!

- Gondom lesz rá, Peter. Majd beszélek Bourdonnal róla - szólt a misszionárius.

- Testvérem ne beszéljen róla, hanem áldja meg őket! - válaszolt Va-va-nos nyomatékosan. - Mielőtt a nap karom hosszával mélyebbre száll, meg kell mondanom a főnököknek, hogy a méh vadász asszonyául vezette wigwamjába a prériről virágát.

- Nem értem ugyan, miért annyira sürgős ez, de megteszem, ha úgy kívánod. Isten veled! Mire viszontlátjuk egymást, Bourdon és Margit házastársak lesznek! Isten veled, Peter. Isten veled!

Az indián udvariasan mosolygott, de lelkében változatlanul lobogott a bosszú lángja, s a misszionárius iránt semmivel sem érzett könyörületesebben, mint korábban.

Ámen lelkész a méh vadász és Margit után sietett. Délre járt az idő, a napsugár perzselt, Bourdon a hús erdő árnyában haladt a leánykával. Egy kis forrásnál megálltak, hogy szomjukat csillapítsák. Itt érte őket utól a misszionárius, meglehetősen zavarban. Miképp intézhetné el legügyesebben a Peter által reá bízott ügyet?

Szerencséjére Bourdon és Margit olyan dolgokról beszéltek az úton, ami az ő munkáját rendkívül megkönnyítette. A méh vadász első ízben tárta ki szívét a leányka előtt, és forró szavakkal vallotta be szerelmét.

- Menni, menni szeretnék innen, Margit - mondta -, és mintha bilincsekbe volnék verve, maradnom kell mégis. Nem tudom, mit tegyek. Kegyed nélkül nem mennék, ha veszélytelen és nyílt volna is az út. Föltett szándékom, hogy önnel maradok, még ha az életembe kerül is. Nekem ott kell lennem, ahol kegyed van, Margit. Határozzon hát!

Margit mélyen elpirult, és lesütötte a szemét.

- Ha ön a telepekre akar menni... - kezdte akadozó hangon.

- Nem, Margit - szakította félbe a méh vadász türelmetlenül -, legjobban szeretnék itt maradni. Itt boldogabban élhetnék, mint a telepeken, de egyedül nem élhetek többé itt sem. Ön el-kényeztetett, hozzászoktatott a női gondoskodáshoz. Míg ön nem volt itt, semmi sem hiányzott magányomban, most azonban minden megváltozott. Most asszony van a kunyhóban, s ennek így is kell maradnia, ha el nem utasítja kérésemet. Beszélni fogok a misszionáriussal, és megkérem, hogy adjon bennünket össze.

E percben ért oda a misszionárius.

- Éppen önről beszélünk! - kiáltott feléje Bourdon már messziről.

- Igen kedves! - lihegett a szent férfiú, s kutató pillantással tekintett a fiatalokra. - Azonban úgy látom, talán egyébről is, aminek szívből örvendek. Peter barátunk ugyanis valami önöket érdeklő, kényes ügyet bízott reám. Szerinte mindnyájunk biztonsága ettől függ. Azt szeretné, ha én önöknek, - ha önöket... egyszóval, azt kívánja, adjam önöket össze, és áldjam meg házasságukat.

Elhallgatott, és kissé tanácstalanul nézett a rendkívül meglepett ifjú párra. Ekkor azonban Bourdon vidáman föl kacagott, és megragadta Margit kezét.

- Ez pompás! - kiáltotta. - Hiszen éppen erre akartam önt kérni! Éppen most jegyeztük el egymást, ugye, Margit?

Piruló orcával, örömkönnyek között nevetett most Margit is. Ugyan jobb szerette volna, ha nem sietnek annyira, s az esküvői szertartáson Gerzson és Dorka is jelen lehetnek, a misszionárius azonban kijelentette, hogy annak azonnal meg kell történnie. Bourdon pedig természetesen nem mondott neki ellent. A lelkész sürgetése ugyan semmiképpen sem tette vidámabbá a szerény ünnepet, mert a méh vadász fenyegető veszély jelét látta benne, s Margitot is szomorú sejtelmek gyötörték. Azonban mindketten tudták, hogy férjes nőt kevesebb bánatalom

érhet az indiánok között, s mivel ezt Peter előmozdítani igyekezett, ebből arra következtettek, hogy gondja van megmentésükre.

Amerikában egyszerűbb volt ebben az időben a házasságkötés szertartása, mint az óvilág országaiban. Sokszor még pap sem volt jelen, s a gyűrűk is hiányoztak.

Akadály tehát nem volt, s miután a felek is kijelentették készségüket, a lelkész egymásba tette kezüket, s ők elmondták a holtomiglan-holtáiglant, s elnyerték a pap áldását. Templomuk az erdő fenséges szentegyháza volt, hatalmas tölgyfáival, viruló gyepszőnyegével, s fejük felett ragyogó napsugarak szikráztak a levelek között.

Ezalatt a főnökök ismét tanácskozársra gyűltek. A békepipa megkezdte szokott körútját, s csak amikor a ceremónia véget ért, emelkedett szólásra Medvehús.

- Testvéreim, hosszú utat tettünk meg, hogy itt megjelenhessünk. De szárnyakat adott az a gondolat, hogy itt yankee-skalpok várnak ránk. A yankee-skalp nagy öröm nekünk. A yankeek sokan vannak s mindeniknek van skalpja. Jobb volna, ha kevesebben volnának. Akkor gyermekeink ismét üzhetnék a bölényt a nagy vadászmezőkön. Apáink még üzhették. Nekünk kell gondoskodnunk róla, hogy gyermekeink is megtehessék. Beszéltem. Most vegye át más a szót.

A pipa újra körbe járt. Mindenki azt várta, hogy Peter fog megszólalni, ő azonban hallgatott. Midőn Varjútoll ezt észrevette, szólásra emelkedett, hogy a nagy főnök időt nyerjen szavai megfontolására.

- Testvérem a yankeekről és a yankeek sokaságáról beszélt. Azt mondta, jobb volna, ha kevesebben lennének. Nos. Varjútoll eddig három yankee-skalpot szerzett útjain. Varjútoll pottawattami. Testvéreim ismerik ezt a törzst. Nagy, híres-neves törzs ez. Nem akarja elhagyni vadászmezőit. A pottawattamik itt maradnak, mert ez az ő országuk. De nem bántja a másik törzs vadászterületét. Nem öli meg a jowa szarvasát, mint az ottawa sem a menominiét. A sápadtarcúak megölik mindnyájunkét. Testvéreim, a sápadtarcúak ellenségeink. A sápadtarcúak varázsló papja azt mondta, hogy az ő Nagy Szellemük megparancsolta az embereknek, tegyenek jót ellenségeikkel. Ez nem jó parancs. Ha ezt követi a törzs, elpusztul, mert nem ismeri meg ki barátja, ki ellensége? Micsoda harcos az, aki még skalpot sem szerzett? Ez a törvény asszonyokká teszi a bátrakat. Jó törvény lehet a sápadtarcúaknak, de nem az indiánnak, aki tudja, milyen ösvényeken kell járnia. Mi nem fogunk ennek a törvénynek engedelmeskedni soha. Beszéltem!

Élénk tetszésnyilvánítás után ismét csönd állott be. Ekkor végre felemelkedett Peter. Egy ideig hallgatva nézett maga elé, mintha gondolatait rendezgetné.

- Testvéreim! - kezdte. - A yankeek nagyon sokáig néztek a lenyugvó napba, s az megzavarta látásukat. Csak vadászmezőinket látják, a védelmükre gyülekező harcosokat nem. Eljő az ideje, amikor észre kell majd őket is venniük. Testvéreim tudják, miért gyűltünk itt össze. Arról kell tanácskoznunk, miképpen pusztíthatnák ki a sápadtarcúakat. A sápadtarcúak most kiásták a harci bárdot, s a vörös ember örül, mikor hallja, hogy háborúba keveredtek egymással. A nagy kanadai Atyához éppen olyan kevés közünk van, mint a nagy yankeehez, akit Uncle Samnek is nevezünk. Az előbbi ugyan fegyvert és lőszert ad nekünk, de csak azért, hogy őérte küzdjünk. Ha segítjük ellensége ellen, nem másért tesszük, hanem hogy magunkon is segíthessünk. Gondolnunk kell gyermekeinkre. A halványarcúak gyermekei férfiakká serdültek már a mi országunkban, és egyre többen lesznek. Én már soknak leszedtem a skalpját, de mit ér, ha egyedül vagyok, aki nem bántom a vörös embert, csak a sápadtarcúakat. Mindnyájunknak így kell gondolkoznia és cselekednie. Még sok indián akad, aki idegennek tartja a más törzshöz tartozókat. Pedig egy atyának vagyunk a gyermekei. A vörös ember csak sápadtarcú ellen szegezheti a kését. Milyen gyönyörűség, ha lehúzzhatjuk a sápadtarcú skalpját. Én

tudom, mert gyakran megtettem. Azt ígértem nektek, hogy a kezeink közt lévő sápadtarcúakat meg fogjuk skalpolni. Bízom benne, hogy még többen is lesznek, de a többiek elmaradtak, úgy, hogy mindössze hatan vannak. Kár, hogy ilyen kevés a számuk, de elmehetünk oda, ahol többen találunk. A hat közül egyik nagy varázsló. Lehet, jó lesz, ha az ő skalpját is lehúzzuk, lehet, hogy nem lesz jó. Láttatok, mire képes a méhvadász. Beszélni tud a méhekkel és a méhek engedelmeskednek neki. Amíg ki nem fürkésszük e varázslat titkát, tanácsosabb volna, ha a méhvadást megkímélnénk. Halála romlásunkat okozhatná, mert nem jó a varázslókat megbántani. Bocsássuk hát szabadon asszonyával együtt, és elégedjünk meg a többiekkel.

A főnökök, bár nem szívesen, már-már hozzájárultak Peter indítványához. Ám akadt köztük valaki, akinek ez az alkalom kapóra jött, hogy Peter ellen támadhasson. Nem a híres, nagy főnökök közül, tulajdonképpen még harcos sem volt, s csakis nagyszájúságának és ravaszságának köszönhetette, hogy a főnökök között megjelenhetett. Részeget, gonosz indulatú, aljas és irigy természetű volt, »Menyét« néven emlegették, talán mert arcvonásai és jelleme egyaránt erre a vérszomjas kis fenevadra emlékeztettek.

Peter nagy tekintélyét régóta irigyelte, s most elérkezettnek vélte a percet, hogy szembe szálljon vele. Mielőtt azonban szóhoz jutott volna, megelőzte egy ifjú főnök, Tölgyfaág.

- Testvéreim - mondta -, erős fáról neveztek el engem, mely nem hajlik és nem inog a szélben, mint a nád vagy a fűzfa lombja. Én sem hajlok, nem ingadozom. Amit elhatároztam, ahhoz ragaszkodom minden erőmmel. Elhatároztuk, hogy megöljük a sápadtarcúakat, akik hatalmunkban vannak. Mindet megöljük, ez volt a határozatunk. Az én határozatom nem tud hajlani! Erős és megingathatatlan, mint a tölgyfa ága.

Menyét csendes örömmel figyelt e szavakra. Nem is remélt ilyen kiváló főnököt segítő társul. Miután Tölgyfaág leült, ő emelkedett szólásra.

- Testvéreim, engem egy kicsiny állatról neveztek el, amely szűk lyukakon is átbúvik. Ügyes, okos kis állat ez, s törzsem helyesen nevezett el róla. De nincs minden indiánnak neve. Nem tudja senki a nagy főnök nevét, aki egyszer azt hirdette, öljük meg a sápadtarcúakat, máskor meg azt, hogy ne öljük meg őket. A törzsöt sem ismerjük, amelyhez tartozik. Sokan azt tartják, ottawa, mások szerint jowa, vagy sziú. Sőt azt is hallottam, hogy a megvetett csirokik közül való. Ez azonban bizonyosan hazugság. Csak ártani akarnak vele a nagyfőnöknek. Testvéreim, szeretném, ha tudnám, melyik a nagyfőnök törzse, mert akkor talán azt is tudnám, miért beszél kétféleképpen. Azt mondotta, ne bántsuk a méhvadást. Hogy miért, azt nem tudom. A méhvadász feleségéről is beszélt, pedig annak nincs felesége. Van ugyan a kunyhóban egy fiatal nő, de az nem a méhvadász asszonya. Ebben tévedett a nagy főnök. Ha ennek a nőnek leszedjük a skalpját, mit árthat az nekünk. Ha minden sápadtarcút meg kell ölnünk, miért ne kezdjük azokkal, akik kezeink között vannak? A kés éles, a fej is itt van, csak a kéz hiányzik. De itt kéz akad elég. A szegény, szűk lyukban bujkáló Menyét nem tartja bölcs cselekedetnek, ha elszalasztjuk a megfogott zsákmányt. Beszéltem!

Peter átlátta, hogy rendkívül elszánt ellenféllel került szembe. Felháborodását alig bírta visszafojtani, hogy Menyét, akinek múltját annyira ismerték, még szóhoz juthatott a főnökök gyülekezetében.

- Testvérem azt mondja, ő Menyét - válaszolt nyugalmat erőltetve. Ez egy kicsiny állat, csúszómászó, semmi jó sem telik tőle. Én nem szeretem a menyéteket. Testvérem nem fél a méhvadástól sem. Meg tudná mondani, mit susognak a méhek? Mondja meg, ha tudja. Mutassa meg, hol találni mézet, hol vannak medvék. Azt is állítja, hogy a méhvadásznak nincs felesége. Honnan tudja ezt? Ült ő a méhvadász csónakjában? Evett vadpecsenyét vele? A menyét kicsiny állat, bebújhatna a kunyhóba, megnézhetné, van-e a méhvadásznak felesége.

De én még sohasem láttam ott. Testvéreim, ez a menyét a törzsemről kérdezősködött. Az indiánok balgák voltak, míg ez érdekelte őket. Egyik törzs gyűlölte a másikat. Én nem tartozom egyik törzshöz sem, hogy ne gyűlölhessenek! Nézzétek meg, az én bőröm is vörös, ez elég! Sokan Törzsnélkülinek is nemeznek, ez is jobb, mintha Menyét volna a nevem! Beszéltem!

Peter szavai nagy hatást keltettek. A főnökök azt hitték, hogy Menyét valami szűk lyukba búvik szégyenében, azonban csalódtak. Ahelyett, hogy visszavonult volna, a gyakorlott szájhős biztonságával sietett válaszolni. Ám mégis szerényen és alázatosan, nehogy fennhéjázónak tartsák.

- A nagy főnök beszélt - mondta. - Ő nagy varázslónak tartja a méh vadászt, és ezért nem akarja, hogy megöljük. Én másképpen gondolkozom. Én azt hiszem, jobb, ha elpusztítjuk a méh vadászt feleségével együtt. Ne legyenek olyan varázslók, akik árthatnak nekünk. Ha már egyetlen egy méh vadász is ennyire veszedelmes, mit csinálunk majd, ha egész méh vadász-törzstől kell tartanunk? Nem jó, ha valaki érti a méhek szavát. A vörös embernek jobb, ha senkinek sincs ilyen hatalma. A sápadtarcúak éppen eléggé értik a méhek nyelvét. Tegyük róla, hogy ne kelljen az ő tudásuktól félnünk! Beszéltem!

Először történt, hogy az általános hangulat Va-va-nos ellen fordult, mióta szörnyű irtóhadjáratát hirdette. A Menyét szavai jó talajba hullottak: maga Peter készítette azt elő. Be kellett látnia, hogy további kísérlet Bourdon és Margit megmentésére csak tekintélyét veszélyeztetné, anélkül, hogy célhoz vezethetne. Vereségét győzelemnek igyekezett hát feltüntetni, és így szólt:

- Testvéreim, a felhő a legélesebb szem látását is homályossá teszi. Felhő volt szemeim előtt, de testvéreim lehelete elfújta. Most már tisztán látok újra. Méh vadászoknak nem szabad életben maradniuk. Ezért öljük hát meg ezt is, asszonyával együtt!

Evvel véget ért a tanácskozás. Ünnepelesen elhatározták, hogy a kunyhóban levő sápadtarcúakat mind felkoncolják. Peter is részt vett a határozatban, csak azt kötötte ki, hogy a terv kivitelét őrá bízzák.

NYOLCADIK FEJEZET

A misszionárius

Gerzsont és Dorottyát nem lepte meg Margit férjhezmenetelének híre. Sejtették ezt a fordulatot, és elhalmozták az új párt jókívánságaikkal. Lakodalmi ünnepségekre azonban nem pazarolhatták az időt, mert komolyabb dolgokra kellett gondolniuk. A vadászatról visszatérő Súlyomszárny ismét a legsürgősebb útrakelést ajánlotta. Kertelés nélkül kijelentette, hogy egy napot sem késlekedhetnek tovább. A misszionárius azonban még mindig nem akart a főnökök ellenséges szándékaiban hinni, és Bourdon is ellenezte az elhamarkodott indulást, mert az út, akár vízen, akár szárazon teszik meg, a mostani háborús napokban rendkívül veszélyesnek ígérkezett. Súlyomszárny maga is belátta ezt, s azon töprengett, hogyan bírhatná rá legalább Bourdont tanácsa elfogadására. A többiekkel nem sokat törődött, de a méh vadászt barátjának tekintette, és aggódott életéért. Félrevonta tehát, hogy négy szemközt beszélhessen vele.

- Testvérem, én tudom, mit tanácsolok, és miért tanácsolom - mondta neki. - Mindig jó, ha az ember vigyáz a skalpjára. Nekem elég eszem van, hogy ne mutakozzam pottawattamik előtt, mert ismerem szándékaikat. Azért ügyelj magadra te is! Ügyelj nagyon Peterre, ha hazajön. Ha sokat töpreng, és keveset beszél, figyelj a kevésre, amit mond. Ha azonban mosolyog s barátságos hozzád, félj tőle, mert a skalpodat akarja.

- Csippevé, Peter a barátom! A házamban lakik, a kenyereket eszi!

- Testvérem ismerheti a méheket, de nem ismeri az indiánokat. Mégegyszer mondom: ha Peter mosolyog és barátságos, a skalpodat akarja. Ha nem mosolyog, ha rosszkedvűnek látszik, a földre sűti a szemét és töpreng, akkor nem tör az életedre, sőt inkább meg akarja kísérelni, hogy kiragadjon a főnökök kezéből. Ehhez tartsd magad!

E szavakkal a csippevé eltávozott, de Bourdon megértette szándékát. Bizonytalán értesült a haditanács határozatáról, és ezt akarta barátjával közölni anélkül, hogy törzstestvéreit elárulná. Becsületes jószándékában Bourdon nem kételkedett.

Peter tervei felől sem maradt sokáig kétség, mert az kis idő múlva hazaérkezett, és Bennek azonnal feltűnt gondterhelt ábrázata. Margit is észrevette ezt a változást Va-va-nos viselkedésében, s amikor az a forráshoz ment, hogy szomját csillapítsa, Margit megszólította:

- Fáradtnak látszik, Peter - mondta. - Szomorú is. Hoztam valamit, amit szeret. Magam készítettem! - E szavakkal finom sültet tett a főnök elé.

Az indián hosszasan nyugtatta rajta tekintetét. Arc kifejezése még borúsabbá lett, de a sültet nem utasította vissza, mert igen megéhezett.

- Peter - szólalt meg eközben Margit -, tudja-e mi újság? Férjhez mentem a méh vadászhoz!

- Helyes! - válaszolt Peter, és ismét hosszasan nézte, szótlanul. Margit is hallgatott, kissé sértődötten a főnök közönye miatt. Nagy öröme odajött Bourdon.

- Vége a gyűlésnek, Peter? - kérdezte.

- Igen.

- És a főnökök útrakeltek? Mit csinál Varjú toll és Medvehús barátom?

- Mindnyájan elmentek, miután határoztak. Küldd el az asszonyt! Asszonyoknak nem való a férfiak beszédét hallani.

A fiatalasszony úgy tett, mintha tréfára venné a felszólítást, és visszatért a cölöpkerítés mögé. Va-va-nos várt néhány pillanatig, aztán körülnézett, hogy egyedül vannak-e, s Bourdonhoz hajolt.

- Te ott voltál a prérin, Züm-züm! Láttad a főnököket. Ezt a gyűlést én hívtam össze!

- Már említetted egyszer, Peter. Mondják, nagy hatalmad van a tied között, mindnyájan engedelmeskednek parancsaidnak!

Peter sötét arcán mintha lidércfény futott volna végig.

- Néha nem. Tegnap ellenem támadt egyikük, és igyekezett a többit is ellenem uszítani.

- Ez meglep engem, Peter. Nem hittem volna. De akármit gondoljanak is a tied rólad, az én hálám nem múlik el. A te sürgetésednek köszönhetem, hogy a szeretett leányka ilyen hirtelen a feleségem lett.

Peter megragadta a méh vadász kezét, és kitárta előtte szívét minden titkos reményével, aggodalmával és óhajásával együtt.

Elmondotta, amit a gyűlésen is annyira hangoztattak, hogy Manitoo az indiánoknak adta ezt a földet, nem a fehéreknek. A sápadtarcúak mégis eljöttek, és napról napra növekedik a számuk. Csak egy mód van megszabadulni tőlük. Ezt kell megpróbálni az indiánoknak, ha nem akarják, hogy vadászmezőiket a sápadtarcúak teljesen elfoglalják.

- Azt hiszem, értelek - válaszolt Bourdon. - Ez a mód az indiánháború: nemcsak a férfiak, hanem az asszonyok és gyermekek ellen is.

Va-va-nos bólintott, és lélekfürkésző pillantással tekintett a méh vadászra.

- Barátaid, a főnökök tehát elsősorban velünk és asszonyainkkal akarják kezdeni? Hallottam a híredről, Peter, de már-már azt hittem, nem igaz, amit rólad mesélnek.

- Igaz! Minden sápadtarcút el akarok pusztítani, és már soknak szedtem le a skalpját, így kell lennie, különben a sápadtarcúak semmisítenek meg minket. Nincs más választásunk: ők, vagy pedig mi! De a sápadtarcúak között barátaim is vannak, Bourdon, és azokat nem fogom skalpjuktól megfosztani. Én nem akarok tudni arról a vallásról, mely azt parancsolja, hogy jót tegyünk ellenségeinkkel, és szeressük azokat, akik bennünket gyűlölnék. Különös vallás ez, és én nem hiszem, hogy akadna, aki parancsát követi. Nem hiszem, míg saját szememmel nem látom. Hanem azt megértem, hogy barátainkat szeretnünk kell. A te asszonyod leányom nekem. Leányomnak neveztem, és az én nyelvem nem kétágú, mint a kígyó nyelve. Amit mondok, azt érzem is. Egy időben az ő skalpját is le akartam szedni csak azért, mert sápadtarcú, és sápadtarcúnak anyjává lehet. De most már nem gondolok erre, s az én kezem nem fog neki ártani soha. Sőt, megtanítom, hogyan menekülhet el ellenségei elől. Téged sem bántalak, mert az ő férje és nagy varázsló vagy. Jól nyisd ki füledet, és figyeld meg, amit mondok!

Közölte Bourdonnal, miként próbálta meg őt és Margitot a gyűlésen megmenteni, s hogyan mondott csődöt ez a terve. Azután elmondta újabb tervét. Bourdon borzadállyal hallgatta, s borzalma egyre nőtt, amikor megtudta, hogy csak ő és Margit megmentésére gondol. Peter a legnagyobb nyugalommal jelentette ki, hogy a többiek oltalmára nemcsak semmit nem tesz, hanem azon igyekszik, hogy elveszenek. A méh vadász szívverése is elállt a közönyös szavakra. Bár nem kételkedett Peter szándékának őszinteségében, nem hitte, hogy a menekülés sikerüljön, s az a gondolat is elviselhetetlen volt számára, hogy a többieket hidegvérrel vesztükre kell hagynia. Kalandos életében még soha sem csüggedt el ennyire a veszélyek közepe, mint most.

A titokzatos vadember pedig nyugodtan felállt, mintha valami üzleti ügyet intézett volna el, és egy kis cserjés felé tartott, ahol a misszionárius és a káplár az indiánok közeli szándékairól és magatartásáról folytattak eszmecsserét.

- Fáradtak vagytok? - kérdezte hozzájuk lépve. - Miért feküsztek itt, mint beteg asszonyok? Szép idő van, jertek, menjünk a főnökökhöz.

- Szívesen, Peter - felelt a misszionárius, és rögtön talpra állt. - Káplár barátom természetesen velem jön. Menj csak előre, Peter, követünk.

Flint csakugyan vonakodás nélkül csatlakozott. Va-va-nos nyomában a tisztás felé tartottak, amelyen az első éjjeli gyűlést Bourdon és a káplár kihallgatták. Flint aggodalmai csak útközben támadtak fel.

- Az erőd mégiscsak erőd, Ámen úr! - dünnyögte halkan. - Ilyen válságos pillanatokban nem kellett volna odahagynunk.

- De hiszen barátok között vagyunk, káplár uram! - válaszolt a lelkész. - Engem az Úr küld, hogy igéjét hirdessem. Méltatlan szolgálja lennék, ha tétovázna lábam kötelességem teljesítésében. Ne aggódjék, olyan ember oldalán halad, akit Isten vezérel!

A káplár átalzott a lelkesült szavakra tovább is ellenkezni. Midőn az út felét megtették, nagy meglepetésükre a csippevét látták a sűrűben. Sólyomszárny sohasem indult ilyen korán vadászatra. A férfiakat szó nélkül hagyta továbbmenni. Csak az érdekelte, hogy Bourdon közöttük van-e. A többiekkel nem sokat törődött.

A kis réten nyüzsögtek az indiánok. Csoportosan álldogáltak vagy heverésztek a fűben, és egymással beszélgettek. Amint Peter megjelent, valamennyien felálltak, és a környező bokrok-ból még többen jöttek elő úgy, hogy a jövevényeket szempillantás alatt vagy háromszáz vörösbőrű fogta körül.

- Itt vannak foglyaitok! - szólt Peter, és rámeredt Tögyfaágra és Menyétre. - Cselekedjetek velük tetszésetek szerint. Senki se kételkedjék többé hűségemben!

A vörös arcokon kigyulladt a vad öröm lángja. Tetszésmoraj zúgott végig a mezőn.

- Testvéreim, láthatják most - szólalt meg Varjútooll -, hogy a törzsnélküli főnök szíve igazi indián szív. Sokan azt hitték, hogy nagyon sokáig tanyázott már a sápadtarcúak wigwamjában, és sokáig hallgatta a varázsló papot, aki azt tanítja, hogy szeretnünk kell ellenségeinket. Va-va-nos tisztán látja a maga útját. Ő nem szereti a yankeeket. Kettőt közülük idehozott, hogy leszedjük skalpjukat. Ha végeztünk velük, még másokat is hoz, míg olyan kevesen nem lesznek, mint erdeinkben a szarvasok. Ez Manitoo akarata!

A misszionárius elrémült a dolgok ilyen váratlan fordulatán. Először fogta fel a veszélyt, amely fenyegeti. Mint az egyház alázatos, jámbor szolgálja azonban nem kételkedett az ég segítségében.

S ha az ég meg nem könyörül rajta, ő megnyugodott Isten végtelen bölcsességében. Ám a harchoz szokott káplár másként gondolkozott. Bár csak feléből-harmadából értette meg a főnök szavait, tüstént átlátta, hogy ellenségei, ha ugyan nem hóhérai veszik körül.

- Csapdába kerültünk, Ámen úr! - kiáltotta, és fegyvere csörrent. - Védjük a bőrünket! Vesse a hátát a hátamnak, és készüljünk közebük csapni!

- Nem bízom fegyvereiben, káplár uram! Az én kezeimben nem sokat érnek, és ekkora tömeg ellen önt sem védhetik. Az én fegyvereim onnan felülről jönnek, az én páncélom a hit, egyetlen védőfegyverem az imádság. Ezekhez folyamodjunk!

Ezzel a vadak felé fordult, és ünnepélyesen felszólította őket, hogy vele együtt boruljanak az Úr trónjának zsámolyához. Segítséget könyörgött a maga és fogolytársa számára, Isten irgalmába ajánlotta ellenségeit, és végül szép szavakban magyarázta meg a keresztény tant: »Áldjátok azokat, akik titeket átkoznak, jót tegyetek azokkal, akik titeket bántanak és háborgatnak!«

Petert megragadta ez a lelki nemesség. Kíváncsisága felébredt, és szándéka ellenére továbbra is maradt, feszülten lesve az eseményeket, ahelyett, hogy távozott volna, áldozatait részvételül ott hagyva hóhéraik kezében.

A hatás, amit a lelkész viselkedése a vadak lelkében keltett, lassanként szertefoszlott. Az indiánok körük tolongtak, és Flint észre sem vette, mit akarnak, már lefegyverezték.

Az előkelőbb főnökök most rövid tanácskozássra dugták össze a fejüket. Peter ebben nem vett részt, a vezetést teljesen Tölgyfaág és Menyét vették át.

A kérdés az volt, vajon megmaradjanak-e eredeti elhatározásuknál, és megölik-e a varázsló papot is, vagy sem? A két főnök aggodalmaskodott, de a többség ellenük fordult.

- A varázsló pap maga mondotta, hogy a sápadtarcúak megölték a Nagy Szellem fiát - szólt Menyét. - Miért késlekednénk akkor mi megölni őket. Manitoo kezünkbe adta, tehát meg kell hálnia!

A kérdés ezzel elintéztetett, és Menyétet megbízták, hogy a tanács határozatát közölje a foglyokkal. A varázsló pappal mégis gyakoroltak annyi kegyelmet, hogy a kínzást elhagyták, és skalpjáról is lemondtak.

Midőn Menyét és az általa kiválasztott harcosok a sűrűbe vezették a papot, ahol az ítéletet végre akarták hajtani, Menyét felkérte Petert, hogy kövesse őket.

- Atyám szívesen gyönyörködik a halványarcúak halálában - szólt Va-va-noshoz alattomos mosolygással. - Ellenségeinek száma újra kevesebb lesz eggyel!

Peter nem méltatta válaszra, de ment, mintha bűvölet vonná.

- Elérkezett az ideje, hogy a sápadtarcúak varázsló papja kövesse népének szellemeit, akik már előtte eltávoztak! - szólt Menyét a misszionáriushoz. - Hosszú az út, és nem éri őket utól, ha nem indul el korán.

- Értelek - felelt a lelkész. - Mióta itt járok a pogányok között, életem mindig veszélyben forgott. Halálom Isten akarata, megnyugszom benne. Hagyjatok számomra pár percet, hogy mennyei Atyámhoz imádkozzam!

Levette fővegét, és fennhangon mondta az imát. Hangja eleinte remegett, lassanként azonban megerősödött, és teljes erővel, tisztán csendült fel, mintha a szószékből szólna.

Peter minden szavát megértette. Hallotta, amint kegyelmet könyörgött a vörösbőrűek számára, hallotta saját nevét is, és az áldást, amit a halni készülő árulójára is osztott. Mélységes megrendüléssel figyelt. Lelkét még sohasem érte ilyen hatalmas megrázkódtatás. A szeretet isteni kegyelmének, az önfeláldozásnak eleven példáját látta maga előtt. Látta testté válni az Igét, a csodást, az érthetlent. Nem lehetett tévedés, nem álom: a fogoly ott térdelt előtte, az ima szavai tisztán és érthetően szárnyaltak Isten trónja elé.

Midőn a misszionárius elvégezte imáját, Va-va-nos lecsüggesztett fejjel hagyta el a helyet. Rettenetes, elviselhetetlen lett számára a látvány, aminek pár nappal korábban még örült. Borzalommal hallotta az áldozat koponyáját szétzúzós tomahawk zuhanását, és a rémes hang hallatára először környékezte ájulással határos gyengeség...

A halottat elföldelték a vadak ott, ahol kivégezték.

KILENCEDIK FEJEZET

A káplár

Miután a lelkésszel végeztek, az indiánok vérszomja felébredt, és nagy kedvet éreztek, hogy a többi sápadtarcút is azonnal előhurcolják, és lemészárolják. Majd félóraig folyt erről a tanácskozás. Peter nem mert a tervnek ellentmondani, nehogy gyanút keltsen, de rávette a pottawattamik főnökét, hogy szólaljon fel, és Varjútoll tekintélyének csakugyan sikerült a vad szándék megakadályozása.

Ilyenformán abban maradtak, hogy előbb a káplárt kerítik sorra, s csak utána a többieket.

Ismét Menyétet bízták meg az ítélet tudtul adásával. - Testvérem - kezdte, és odaállt a káplár elé -, nyisd ki füleidet, és hallgasd meg ellenséged szavait. Te sápadtarcú vagy, mi indiánok; te szeretnéd elhódítani vadászmezőinket, mi megtartani akarjuk őket. Egyikünknek pusztulnia kell. Azért a skalpodat kérjük. Remélem, nincs ellene kifogásod?

Flint káplár tökéletes ellentéte volt a jámbor misszionáriusnak. Tudta, hogy meg kell halnia, de életét nem akarta olcsón odaadni. Katonához illő halált óhajtott, megölt ellenségekkel körülvéve esni el az egyenlőtlen küzdelemben.

Az indián nyelvet nem beszélte tökéletesen, ám Menyét lassan beszélt, ő pedig felajzott figyelemmel hallgatta a vontatott szavakat, úgy hogy csaknem mindet megértette.

- Aljas gazfickók - válaszolt nyugodtan -, háromszázan jöttök egy ellen! Ilyen győzelem méltó hozzátok! Csak fele volna itt a századomnak, majd szétszaladnátok! Most persze tehettek velem, amit akartok. Hát csak rajta! Én nem kérek kegyelmet!

Egyik főnök tolmácsolta a beszédet, s a bátor szavak általános csodálkozást keltettek. Aki ilyen hideg nyugalommal néz a halállal farkasszemet, azt nagy hősnek tartják a vadak.

- Testvérem! - szólalt meg ismét Menyét szelíd hangon, jámbor arc kifejezéssel, mintha vigasztalni akarná áldozatát - mi csak szegény, tudatlan indiánok vagyunk, s a sápadtarcúakkal is csak indián módra bánhatunk el. A varázsló pap is sokat tudott, őt nem kínoztuk, mert kinevethetett volna. Testvérem nem olyan okos, és nem fog kinevetni. Azért hát megkínózzuk, hogy hősiességét még jobban kimutathassa.

Nagy buzgalmában Menyét közvetlenül Flint mellett szavalt. A káplár mereven szembe nézett vele, mintha meg akarná ígézni, ám egy kedvező pillanatban hirtelen neki ugrott, kikapta öve mellől a harci bárdot, és egyetlen csapással leterítette. Azután a többire rohant, és vagy nyolc harcost vagdalt össze, míg lefogták és megkötözték. A küzdelem alatt Peter észrevétlenül elillant.

Ez a mindenre elszánt bátorság a bámulat kiáltását csalta az indiánok ajkaira. Menyét holttestét elvitték és eltemették, a sebesültek bekötözték sebeiket. Az öreg katona lihegve feküdt a földön az indiánok lábainál. Oly szorosan összekötözték, hogy se kezét, se lábát nem mozdíthatta.

A főnökök most ismét tanácskozásra gyűltek egybe. Menyétnek kevés barátja volt, alig sajnálta valaki, sőt a legtöbben örültek szörnyű vesztén. Ám a győztesek tekintélye bosszút követelt, s azért »kínzófákra« ítélték a káplárt, hogy lássák, vajon állja-e jajszó nélkül ezt a próbát.

Alig van a fájdalomkeltésnek olyan módja és eszköze, amit az amerikai vadak ki ne találtak volna. A »kínzófák« módszere egyike volt a legkedveltebbeknek. Fialat, ágaiktól megfosztott fákat használtak erre, amiknek törzsét egymás felé hajlították, s az áldozatot kifeszített karok-

kal vagy lábakkal közéjük kötözték. Azután elvágta a fákat leszorító köteleket, hogy a rugalmas törzsek visszapattanjanak. A rájuk kötözött szerencsétlent természetesen magukkal ragadták, s az széttépett tagokkal csüngött közöttük, míg a halál meg nem váltotta szenvedéseitől.

A tanácskozás végeztével Tölgyfaág Flint elé lépett.

- Testvérem bátor harcos - mondta -, és bátran cselekedett. Bátorságát mi is megtiszteljük. Elhatároztuk, hogy két fiatal fa közé feszítjük. Lehajlítjuk a fákat, s mikor kezeinket elveszük róluk, visszapattannak ismét. Akkor testvérem karjainak kell őket összetartani. Ez nem lesz könnyű dolog, és mi reméljük, hogy testvérem gyenge lesz hozzá, akármilyen erős is a szíve. De azért nem vetjük meg, mert az ember nincs kőből. Mi akkor is hősnek tartjuk majd testvéremet.

Hideg veríték gyöngyözött a káplár homlokán, midőn megpillantotta a két fát, melyekről az ifjú harcosok már szeldelték az ágakat. Kétségbeesésében arra gondolt, hogy a vadakat addig bősztí, míg dühük elragadja őket, és azonnal megölik. Ily módon, ha a halált nem is, de a rémes kínzást legalább elkerüli.

- Nem főnökök és harcosok, gyáva asszonyok vagytok! - kiáltotta. - Egyetlen férfi sincs közöttetek. Kutyáknak kellene, hogy hívjanak benneteket, nem indiánoknak. A sápadtarcúak kis csónakokon jöttek hozzátok, alig néhányan, körülöttük csak a ti ugatásotok hallatszott, mert többen voltatok, mint a prérifarkasok. Mégis elvették a vadászmezőiteket, elvették tengerpartotokat. Ne féljete, ők nem fognak titeket két fa közé kötni. Egyszerűen felhúznak az ágra hollók és varjak eledelül. Kutyahús van a szívetek helyén, mert szíveteket kivették a sápadtarcúak!

Lihegve hallgatott el, de szavai csodálatosképpen az indiánokat nem gerjesztették dühre, sőt szidalmi áltanos tetszést arattak, és nyomukban a helyeslés moraja zúgott fel.

Tölgyfaág ismét eléje állott.

- Testvéremnek bátor szíve van - szólt hozzá. Ha a mi szívünk kutyahús, az övé kő. Mind igaz, amit testvérem mondott. Kevés sápadtarcú ragadta el atyáink vadászmezőit. Szégyeljük ezt, és most már nem fognak többet elrabolni, mert leszedjük a skalpjukat. Testvéremét is. De nem azonnal, mert a vitéz harcost megilleti a kínzás, nem maradhatunk adósok vele. Gyerekeket, asszonyokat harci bárdal ölünk meg. Bátor férfiaknak lassú halál a kiváltságuk és állhatatosságuk jutalma.

- Ugass, kutya, ugass! - válaszolt a káplár. - Indiánok csak ugatni tudnak, harapni nem. Ti vagytok azok a híres főnökök? Én csak macskákat, görényeket, menyéteket látok! Az ilyen fenevadakat bottal szokás agyonverni! Évekig éltem indiánok között, de sohasem kellett őket fiatal fákhoz kötnöm, ha pusztítani akartam őket. Sápadtarcú sohasem látta még csatában az indiánt, csak hátulról: szemben legfeljebb asszonyok álltak, hogy életükért könyörögjenek.

Akadozó lélegzettel hallgatott el újra.

Most már fellángolt szavaira a düh, néhányan fogukat csikorgatták, és a tomahawkhoz nyúltak, s egy nyíl süvöltött el a fogoly feje fölött.

Az öregebb főnökök tanácsosnak látták véget vetni a szóváltásnak. Flintet elvezették, és két fiatal fa közé állították, karjait kéztőben erősen a fák sudarához kötötték. Csöndben végezték a szörnyű munkát, és Flint is hallgatott. Bár a halálveríték ismét elborította, megőrizte a hősies nyugalom látszatát: egyetlen kétségbeesett szó sem hagyta el ajkát.

Mikor mindennel elkészültek, Medvehús jelt adott. Egyik harcos felemelte a szekercét, hogy szétvágja a koronákat összekötő fűz vesszőket. Ekkor valahol puska dörrent, könnyű füstfelhő

szállt fel arról a tájról, ahonnan nemrég a méh vadász és a káplár az éji gyűlést kileste. Ám ugyane percben lecsapott a tomahawk, a kötelék szétpattant, s a felcsapó fatörzsek szinte kiszakították az áldozat karjait.

Az indiánok lesték a gyötrelém ordítását, az áldozat vonaglását, azonban nem történt semmi. A test mozdulatlanul, kifeszített karokkal csüggött a fák között, feje mellére hanyatlott, és homlokáról vékony sávban szivárgott a vér.

A baráti golyó megmentette a gyötrelmekről.

Az indiánok elestek gyönyörűségüktől. Szerencsére azt hitték, hogy valamelyik feldühödött sebesült töltötte ki rajta hirtelen bosszúját, és belenyugodtak. Holott tévedtek. A megváltó lövést Sólyomszárny adta le, s utána a bozótban eltűnt, senki sem vehette észre.

Most Petert kezdték keresni, hogy a további teendőket megbeszéljék, ő azonban sehol sem mutatkozott.

- Bizonyosan a kunyhóba ment a többi sápadtarcúért - vélte Tölgyfaág.

A vadak erre otthagyták a káplár holttestét, és maguk is a kunyhó felé igyekeztek. A kis tisztás pillanat alatt kiürült.

Rendezetlen tömegben rohantak előre, és félóra alatt lőtávolságra közelítették meg a mézkastélyt. Éktelen ordítózásaikra azonban semmi nesz sem válaszolt a palánkok mögül. Petert sem látták. Talán más utat választott, vagy elfogták a sápadtarcúak?

Elhatározták a kunyhó felgyújtását.

Fától fáig lopódkodva eljutottak a palánkon kívül épült konyhakunyhóig. Itt tüzet találtak, mert az ebéd nemrégén készült még benne. Néhány pillanat múlva gyújtónyilak röppentek a mézkastély tetejére. Mindegyik talált és gyújtott. A tető csakhamar lángba borult.

Diadalüvöltés köszöntötte a felcsapó lángnyelveket. Bentről a kutya keserves vonítása hallatszott, ember azonban még most sem mutatkozott.

Mikor az égő tető beomlott, romjai között feltűnt az összepörkölt bundájú kutya. Egy golyó az ő életét is kioltotta.

Medvehús most jelt adott az általános rohamra. Ellenállás nélkül nyomultak be a vadak a palánkok közé. Betörték a kunyhó ajtaját, és betekintettek a füstbe-lángba borult helyiségbe. A berendezés már égett, de emberi hullákat nem találtak. Most már világossá vált előttük, hogy Bourdon és társai idejében megsejtették a veszélyt, és elmenekültek.

TIZEDIK FEJEZET

Margit

A mézkastély lakói rég nem voltak olyan boldogok, mint ezekben az órákban. Meleg nyári napfényben fürdött a vidék, méhek döngtek a virágok körül, madarak csicseregtek a lombok között, s a forrás ezüstös habjai mintha a boldogság dallamát dúdolták volna. A négy ember pár pillanatra elfelejtette aggodalmait. Körülöttük minden békét és nyugalmat lehelt: a magas ég felhőtlen tiszta kékje, a hallgató erdő üde bája, az emberi tülekedéstől látszólag oly távol-eső, gyönyörű vadon, ahol szinte templomban érezte magát a lélek, s ennyi szépség közepette feledett minden gondot és bánatot.

Bourdon és Margit a tölgyek árnyékában, a forrás mellett ültek, és ifjú szerelmük boldog ábrándképeit szövögették a jövőről, mikor hirtelen elébük toppant Peter. Sötét arcán halvány örömsugár villant át, amint megpillantotta őket.

- Ne lustálkodj, ne gyönyörködj az asszonyodban, Bourdon - szólalt meg aztán, még lihegve a gyors futástól. - Siess, szedjétek össze a holmit, csónakra vele rögtön! Azonnal indulnunk kell!

- Mi történt, Peter? - kérdezte Ben, és talpra ugrott. - Rossz híreket hoztál?

- Siess, siess, nincs idő beszédre! Azonnal csónakra mindennel és evezzetek, ahogy csak tudtok!

A méh vadász előkiáltotta Gerzson.

- Peter azt mondja, hogy azonnal indulnunk kell - szólt hozzá, és igyekezett nyugodt maradni, hogy az asszonyokat meg ne ijessze. - Azt hiszem, legokosabb, ha megfogadjuk tanácsát. Sólyomszárny is jelezte, hogy veszély fenyeget. Készüljünk hát és induljunk, amint Peter kívánja!

Mindannyian munkához láttak. A csónakokat Züm-züm már napokkal előbb megrakta élelmiszerrel, számítva a gyors menekülésre. Csak a nélkülözhetetlen vagy egyébként értékes tárgyakat kellett lehordani, hogy indulhassanak.

Félóra hosszat dolgozott lázas sietséggel Gerzson és a méh vadász. Még Peter is segített, ami szintén a veszély nagyságát mutatta, mert indián sohasem szokott részt venni az ilyen munkában.

Mi történjék a mézkastéllyal? Ez volt a kérdés, amit indulás előtt még el kellett dönteniük. Peter azt tanácsolta, hogy a kutyát hagyják a kunyhóban, s az ajtót jól zárják be. Szavait tett követte, s a menekülők ennek köszönhették, hogy a vadak jó sok időt pazaroltak el a kunyhó ostromával, ami nekik felbecsülhetetlen előnyükre szolgált.

Éppen elkészültek a csónakokkal, amikor megjelent Sólyomszárny, és jelentette, hogy az indiánok már útban vannak a kunyhó felé, és tíz perc alatt ideérnek. Züm-züm karjaiban vitte Margitot a csónakba, Gerzson Dorottyát vezette helyére, míg a misszionárius és a káplár csónakjába Peter szállott. Sólyomszárny kémiszolgálatra maradt vissza.

Amikor a méh vadász meghallotta, milyen közel jár az ellenség, csaknem elvesztette bátorságát. A menekülést lehetetlennek tartotta, és szinte sajnálta odahagyni kis erődjét, amely talán mégis több biztonságot nyújthat, mint a folyó. Mert a víz sodra itt majd száz mérföldnyi távolságra igen gyenge volt, utána pedig zuhogó következett, ahol át kellett rakodni, s a csónakokat szárazföldön szállítani, legalább egy órai idővesztéssel! Így könnyen utolérhetik őket, annál is

inkább, mert a Kalamazoo nagyon kanyargós folyó. Ha az indiánok a kanyarulatokat szárazföldön szelik át, csak lesbe kell ülniük valamelyiknél, s a menekülők egyenesen kezeik közé csónakáznak.

Mindezt Petert is épp olyan jól tudta, mint a méh vadász. Azért nem gondolt arra, hogy barátait a vízfolyás irányába próbálja megmenteni. Fölfelé indult a csónakokkal, aminek az az előnye is volt, hogy leplezve utazhattak, mert a déli partot sűrű és magas erdő borította.

Itt vágta ki a palánkokhoz felhasznált fákat, s a lenyesett ágak nagy tömegben heverték a parton.

Sólyomszárny, mintha előre látta volna, hogy eljön a nap, amikor biztos rejtekhelyre nagy szükségük lesz, az ágakat oly ügyesen rendezte el, hogy látszólag eredeti tétlenségükben heverték szanaszét, ám a vízparton áthatolhatatlan bújóhelyet alkottak. Ha nem lett volna szemmel látható, hogy az ágakat valamilyen célra kidöntött fákról nyesték le, s ha elrendezésükben a szándékosság észrevehető lett volna, bizonyára egyetlen indián sem hagyja a sűrűt átkutatlanul. Azonban a rendező kéz nyomát a legélesebb szem sem fedezhette fel.

A csónakok éppen ebben az erdőrészben jártak, amikor a vadak a kunyhóhoz értek, és azt körülvették. Ez kötötte le minden figyelmüket, s így a csónakok észrevétlenül siklottak tova olyan helyeken is, ahol a part bozótja megszakadt, és láthatókká váltak. Amint azonban egy földnyelvet megkerültek, elmúlt ez a veszély, mert itt már legfeljebb közvetlen a víz széléről vehették volna őket észre. Ide pedig aligha tévedt indián, mert a talaj mocsaras volt, s a folyó mocsáron folyt keresztül, mindkét partján sűrű, bár nem éppen terjedelmes erdő közepén. Peter szabadabban lélegzett, amikor ezt az öbölszerű helyet elérték. Pártfogoltjait legalább egyelőre megmentette és elrejthette, mert ő sem tartotta valószínűnek, hogy az indiánok a mocsárba hatoljanak.

Ezért a Sólyomszárny által készített rejtekbe kormányozta a csónakot.

- Ez aztán jó bújóhely - mondta, míg kikötöttek. - Maradjatok itt. Én most visszatérek, és beszélek a főnökkel. Nemsokára visszajövök, de távollétem alatt ne mozduljatok innen!

- Még valamit, Peter! - szólt Bourdon. - Ha a pappal és a káplárral találkozol, mondd meg nekik, hol rejtőzködünk. Bizonyára örülni fognak, ha hírt hallanak rólunk.

Peter ábrázatára mély szomorúság borult. Pillanatok teltek el, míg válaszolt, s a hangja fátyolos volt, mikor megszólalt, mintha nehéz bánat fojtogatná.

- Azokat nem látjátok többé, mindkettő meghalt!

- Meghaltak? - kiáltottak mindannyian.

- Igen, az indiánok megölték őket. Titeket is meg akarnak ölni, ezért hoztalak ide benneteket. Láttam, mikor a varázsló pap meghalt. Elhiszitek-e, hogy halálában is az indiánokért könyörgött a Nagy Szellemhez?

- Elhiszem - mondta Züm-züm komoran. - Derék ember volt! Nekünk, keresztényeknek így parancsolják ezt a törvényeink, de kevesen tartják meg a törvényt. Ámen pap ezek közül való volt... Remélem, Peter, megbízhatunk barátságodban? Attól félek, nemrégén még ellenségünk voltál!

- Züm-züm, hallgass meg - válaszolt Peter lassú hangon. - Peter más ember lett, nem az többé, aki ma reggel volt. Akkor még minden sápadtarcút meg akartam ölni. De láttam, hogyan ment a varázsló pap az indiánok között a másvilágra. Amit ő mondott, most is a fülemben cseng, mintha a jó szellem maga mondta volna. Én hiszek benne. Kis Virág is olvasta azt nekem a

nagy könyvből, és láttam, hogy csakugyan így van. Úgy érzem, mintha újra gyermek lennék. Szeretnék a sátramba vonulni, és sírni... Te sápadtarcú vagy, én indián, te erős, én gyenge. Miért? Mert a Nagy Szellem fia nem az én népemhez szólott, hanem a tiedhez... Most már megértem, miért terjedhetnek el a sápadtarcúak az egész földön, miért vehetik el más népek vadászmezőit. Ők tudnak a legtöbbet, és a Nagy Szellem parancsolta meg nekik, hogy idejöjjenek, és a tudásukat a szegény, tudatlan indiánokkal is közöljék. Remélem, az én népem figyelni fog arra, amit neki mondanak. A Nagy Szellem fia csak igazat mond, hazugság nem származhatik tőle.

Most már szeretem a yankeeket. Jót akarok velük tenni. De legjobban a Nagy Szellemet szeretem, mert ő fiát adta áldozatul az emberekért. A varázsló pap mondta, hogy a Nagy Szellem fia az indiánokért is meghalt, nemcsak a fehérekért. Ezt mi eddig nem tudtuk, mert szegény, tudatlan vörösbőrűek vagyunk. De a Manitoo fia megsajnál majd bennünket, gyakrabban szól hozzánk, és megmondja, mit kell cselekednünk. Idővel majdcsak megtanuljuk! Most úgy érzem, gyermek lettem, de remélem, lesz még belőlem férfi.

Ezeket mondva barátságosan megszorította a méh vadász kezét, és távozott. Nem ment a mocsáron át, bár némi elővigyázattal talált volna utat, de tudta, hogy a vízben nem látszanak a nyomok, s ezért szorosan a part mellett, a folyóban lépegetett. Egy darabon túlhaladt a lobogó lánggal égő kunyhón, majd partraszállt, és a tisztásra ment. Sikerült hajdani társai közé keverednie anélkül, hogy észrevették volna. Egyelőre elrejtőzött, s csak akkor lépett elő, amikor a palánk kapuját bedöntötték, s a vadak az égő kunyhóba nyomultak.

Amikor a romok között senkit sem találtak, Medvehús Va-va-noshoz lépett.

- A sápadtarcúak megszöktek - mondta. - Kerestük csontjaikat a hamuban, de nem találtuk. A varázsló méh vadász megmondta nekik, hogy skalpjukat akarjuk, és most elmenekültek.

- Megnézték már harcosaink a csónakokat a folyón? - kérdezte nyugodtan Peter. - Ha azok is eltűntek, akkor a tó felé vették útjukat.

Ezt elhitték mindannyian. Azonnal a csónakok üldözésére indultak, s mivel a Kalamazoo nagyon kanyargós, senki sem kételkedett az üldözés sikerében.

Varjútoll emberei a kunyhótól egy mérföldnyire a sás közé rejtették el csónakjaikat. Ezeket most előhozták, s a csapat egy része a túlsó partra kelt át, mert az volt a tervük, hogy szorosan a part mentén nyomulnak előre, ha kell, akár a torkolatig. Más osztagok a kanyarulatokat a szárazon vágta át, és távolabbi helyeken lesben állottak. Medvehús, Tölgyfaág, Varjútoll és még többen a legelőkelőbb főnökök közül tekintélyes csapattal visszamaradtak, hogy a kunyhó környékén a nyomokból megállapítsák, nem menekültek-e a sápadtarcúak mégis az erdőn keresztül, s a csónakokat talán csak az ellenség félrevezetésére üresen bocsátották el a folyón.

A méz kastélyt minden oldalról szép gyepszőnyeg vette körül. Bourdon éppen emiatt választotta lakhelyéül, mert a tömérdek virág sok méhet csalogatott ide. A vadak tehát könnyen meggyőződhetek róla, hogy a menekülés nem a szárazföld felé történt, mert a puha fűben nem tüntethették volna el a nyomokat ilyen gyorsan.

Petert aggodalom fogta el, amikor látta, hogy sokan kelet felé is elindultak, mert ezek pártfogoltjai hátába kerülhettek. Arra azonban nem gondolhatott, hogy ezt megakadályozza, azért szó nélkül hagyta őket útrakelni.

A visszamaradt főnököket Medvehús tanácskozássra hívta össze, hogy a további teendőket megbeszéljék.

- Mit szól Törzsnélküli testvérem? - kérdezte Petert, mintha a legjobb tanácsot csak ő adhatná.
- A hat sápadtarcú közül csak kettőt kaphattunk meg, s ezek egyikét is skalppal temettük el!

- El kell fogni a többieket! - válaszolt Peter hanyagul. - Ha elfogjuk őket, könnyen leszedhetjük skalpjukat. A csónakok eltűntek, tehát a méh vadász a vízen szökött meg társaival. Odalenn a folyón fogjuk őket megtalálni.

A többi főnök is ezen a nézeten volt, de ezért azt az indítványt is elfogadták, hogy Detroit irányában, kelet felé is küldjenek ki üldözőket. Hiszen oly sokan voltak, a fehérek pedig oly kevesen, hogy erejük szétforgácsolásából veszély nem származhatott.

Mindannyian bizonyosra vették, hogy a menekülőket a folyón vagy a folyó mellett utolériik. Medvehús a legjobbnak vélte, ha a lehető leggyorsabban ők is lefelé indulnak.

- Testvérem mikor látta utoljára a sápadtarcúakat? - kérdezte Varjútoll. - A méh vadász jól kiismeri magát a folyón, nem lehetetlen, hogy már tegnap este útrakelt, mikor tőlünk, a kerek prériről eltávozott.

Ez a feltevés elég valószínű volt. Minden szem Peterre meredt, s ő rögtön átlátta, hogy Varjútoll ötlete, ha hitre talál, javára szolgálhat a menekülőknél, azért igyekezett Varjútoll véleményét megerősíteni.

- Testvéremnek igaza van! - viszonzta. - A sápadtarcúaknak elég idejük lehetett, hogy elillanjanak. Amint testvéreim tudják, az éjet testvéreimmel töltöttem a kerek prérin. Ma is velük voltam, mikor a forrásnál tanácskoztunk.

Peter ilyenformán az igazságnak megfelelően beszélt, csak egy néhány igen fontos részletről feledkezett meg. Azonban a jelenlevők nem bizalmatlankodtak. Mindenki azt hitte, hogy Peter makacsul ragaszkodik terveihez.

A menekülők ezalatt kínos aggodalmak között ültek csónakjaikban. Rejtekhelyük alig negyed-mérföldnyire esett a kunyhótól, s bár sűrű erdő óvta, a vadak harsány kiáltozását jól hallották. Már ez is félelmetes volt, de hozzájárult még, hogy Dongó nem bízott föltétlenül Peterben. A főnök csodás, hirtelen átalakulása hihetetlennek tűnt számára.

Margit viszont minden gyanúsítást visszautasított, amivel Bourdon Va-va-nost illette. Kezdetről fogva bizalommal viseltetett iránta, s ez az érzés lassanként igaz barátsággá erősödött. Súlyomszárny jóindulatát viszont mindig kétségbe vonta, holott Ben hűséges barátjának tartotta ezt az indiánt, s amennyire nem szívelhette Petert, annyira kedvelte a csipevét.

Erről vitatkoztak most is, majd partraszálltak, és környezetüket jobban szemügyre vették. A part itt magasabb volt, mint másutt, a talaj jókora darabon száraz és homokos. A szárazföld felől azonban aligha lehetett a mocsáron átlábolni, s a méh vadász annyira biztonságban érezte magát, hogy a szerte heverő ágakból egyszerű kunyhófélét készített az asszonyok részére, ahol az éjjel pihenhetnek. Számítaniuk kellett arra, hogy esetleg három napig is itt tanyáznak: korábbi indulás veszélyessé válhatott volna. Várniuk kellett, míg a vadak elég messzire távoznak, mert különben, tekintettel az indiánok nagy számára, nem bízhattak a menekülés sikerében.

Mindezt alaposan meghányták-vetették, s úgy találták, hogy egyelőre megnyugodhatnak. Veszély csak a folyó felől fenyegetett. Valamiféle fölfelé evező csónakból könnyen felfedezhették volna rejtekhelyüket. A part felől elég védelmet nyújtott a mocsár.

Margit pillanatra sem távozott Bourdon mellől, s minden alkalmat megragadott, hogy Peter iránti bizalmáról biztosítsa. A méh vadász lassanként maga is bizakodóvá vált, s amennyire csak lehetett, nagy buzgalommal gondoskodott az asszonyok kényelméről.

Három nap, három éj telt el, s ezalatt sem Peter, sem Sólyomszárny nem mutatkozott. Valóságos örökvalóságának tetszett ez az idő, nyugtalanságuk percről percre nőtt, és egyre gyötrőbbé vált a bizonytalanság. Azért nagy örömet okozott a negyedik nap reggelén Sólyomszárny megjelenése. Hogy nyomot ne hagyjon, a folyóban jött, szorosan a part mellett. Bourdon elébe sietett.

- Hozott Isten, csippevé! - üdvözölte, és megszorította vörösbőrű barátja kezét. - Már attól féltünk, nem látunk többé. Jó vagy rossz hírekkel jöttél?

- Ne légy olyan, mint egy asszony, Züm-züm - válaszolta az indián, gondosan megvizsgálva fegyverét, hogy nem nedvesedett-e át a por -, türelem ékesíti a férfit! Hiszed-e, hogy mégis a kezembe került?

- Mi került a kezébe, jó fiú? Semmit sem látok, csak puskát, löporszarut meg golyózacskót!

- A Menyét skalpja! Ugye, jól csináltam? Ifjú harcos még nem szerzett annyi skalpot, mint Sólyomszárny. Megint hármat kaparintottam meg, és úgy elrejtettem, hogy Medvehús nem találja meg. Ha majd továbbmegyünk, előszedem őket.

- Jó, jó, csippevé. Téged is nehéz lesz a skalpolásról leszoktatni! Hát a vörösbőrűekről mit tudsz, akik a kunyhómat felnyújtották, s a misszionáriust és a káplárt megölték?

- Sokan még itt vannak a környéken, hanem a legtöbben lefelé vonultak a folyón. Sok főnök azt hiszi, a méhek szárnyán repültél el!

Mosolyában ott tükröződött a megvetés a főnökök eme tudatlansága és hiszékenysége miatt. Az ő számára Züm-züm csak jóbarát volt, de nem varázsló. Most már ő maga is annyit tudott a méh vadászatról, hogy az egész eljárást világosan megértette.

- Annál jobb, Sólyomszárny, ha azt hiszik! - kiáltott a méh vadász. - Talán a repülési szöveget is megleglik, és odalenn keresik a köpümet valahol a telepeken!

- Mindenesetre sokan mentek arra is, de sokan nem. Még mindig elegenden vannak a tisztásokon.

- Hát akkor mihez kezdünk? Nemsokára kifogyunk az eleségből. A halak nem kapnak a horgon, és a környék valamennyi mókusát megöltem már. Puskát, tudod, nem használhatok.

- Sólyomszárny erre is gondolt - mosolygott a csippevé és a folyóra mutatott. Kis tutajt húzott maga után, és kikötötte a parton. Rajta kövér őzbak hevert. A pompás vadpecsenye éppen kapóra jött.

Miután a zsákmányt elrejtették, Sólyomszárny előadta híreit. Tudósítása kimerítő volt, és tapasztalt hírszerző ügyességéről tanúskodott. Megtudták, hogy a legelőkelőbb főnökök Medvehús javaslatára nagyszámú ifjú harcossal lefelé vonultak a folyón. Egy másik csapat a túlsó partra ment. Útközben minden rejtékhelyet átkutattak, ahol csak egy csónak elrejtőzhetett.

Az egyes csoportok között futárok tartották fenn az összeköttetést, s maga Sólyomszárny is futárszerepet vállalt. Ilyképpen mintegy hatvan mérföldnyire vonultak le az indiánok az első másfél nap alatt. Itt elhagyta őket Sólyomszárny, és ismét felfelé indult, hogy barátait megkeresse. Peterről semmit sem tudott. Sem nem látta, sem nem hallott felőle.

Útközben több futásra és kémre bukkant, akiket hamis hírekkel hamis nyomra terelt. Medvehús koholt parancsát közölte velük, amely szerint szárazföldön kell az üldözést folytatni, mert alapos a gyanú, hogy a menekülők erre vették útjukat, s maga Medvehús is erre vonult csapatával. Szerencsére nem akadt útjába Varjú toll emberei közül senki, s így szavaiban senki sem kételkedett. Sok indiánt eltérített e fűfanggal a folyó partjai mellől, de azért elegenden

maradtak, akikkel nem beszélhetett. Azonkívül tudomása volt arról, hogy sokan vannak még feljebb, a menekülők rejtékhelyén túl is.

Azt ajánlotta egyébként, hogy még az éj folyamán keljenek útra. Első pillanatban ez a terv igen vakmerőnek látszott, azonban a szárazföldi utat a nők nem bírták volna, s nyomaikra is könnyebben bukkanhatnak a szárazon, mint a vízen. Bourdon alaposan latolgatott mindent, s miután Peterben még mindig nem bízott túlságosan, végül is elfogadta a csippevé tervét.

A nap folyamán minden előkészületet megtettek az útra, hogy a sötétség beálltával elindulhassanak. Noha mindannyian tudták, milyen veszélyes utazásnak néznek elébe, nem sajnálták elhagyni rejtékhelyüket. A tétlen meglapulás, a nyomasztó bizonytalanságban eltelt várakozás már-már elviselhetetlenné vált számukra.

Sólyomszárny vezette a kis csapatot. Amennyire csak lehetett, a part közelében maradt, melynek erődkoszorúja elrejtette a csónakokat az esetleg erre kószáló nyomkeresők elől. Észrevételül siklottak tova a hajdani mézkunyhó mellett, és éjfél tájban érkeztek el az első zuhogóhoz. Az átrakodással egy órát veszítettek. Reggelre a folyónak egy mocsaras szakaszához értek. Egyes helyeken a folyó holt ágakat bocsátott a mocsárba, s a csippevé egy ilyen kis öblöt választott nappali rejtékhelyül. Nyolcórai szakadatlan evezés és lélegzetfojtó aggodalmak után mindnyájan örömmel üdvözölték a biztonságos tanyát.

Dongó számításai szerint körülbelül harminc mérföldet tettek meg az éjszaka. Ez igen szép teljesítmény volt ilyen viszonyok között, ellenségtől körülvéve, s úgy látszott, hogy a csippevé is igen elégedett. Mihelyt letelepedett, pipára gyújtott és kényelmesen pőfékelt.

- Itt elég biztonságban vagyunk, Sólyomszárny! - szólt hozzá Bourdon.

- Úgy van. Ide nem jön indián. Amíg ilyen mocsarakba bújhatunk, nem is találhatnak ránk. A legnagyobb veszély a torkolatnál vár reánk.

- Én is azt hiszem. Ott bizonyosan sokan leselkednek. Nem lesz könnyű megszökni előlük. Van valami terved erre?

- Sok ott a nád, az is segít talán, aztán meg éjszaka utazunk!

Az asszonyok reggelit készítettek. Tüzet nem mertek gyújtani, nehogy a füst árulójuk legyen, s így hideg sülttel érték be. Étkezés után azonnal lepihentek. Őrség felállítását feleslegesnek tartották.

Sok óra telt el, mire felébredtek. Mihelyt azonban a csippevé felkászálódott, talpon voltak a többiek is. A nap már jól aláhanyatlott, ideje volt újabb falatozással erősíteni magukat az útra. Midőn a nap leszállt, indulásra készen állottak. Az eget felhők takarták, az éjszaka mély sötétbe burkolta a tájat. A sűrű erdővel övezett part mellett nem kellett félniük, hogy észreveszik őket. A számos sellő persze megint sok késedelmet okozott. Bourdon azonban sokszor járt le-fel a Kalamazoon, jól ismerte a folyót, és ügyes kalauznak bizonyult. Vezetése alatt éjfélig maguk mögött hagyták a szakasz legnehezebb részeit.

A hajnali szürkületben ismét egy mocsár szívébe eveztek be, s a napot ott töltötték. Négy éj, négy nap szállt el fölöttük ilyenformán: éjjel a folyón, napközben a mocsárban. Minden reggel jó búvóhelyet találtak, s minden estét útrakészen vártak. Most már annyira jutottak, hogy a torkolatot pár óra alatt megerőltetés nélkül elérhették. Itt kellett leginkább vigyázniuk. A legutóbbi éjszakán több helyen indiánok jelenlétéről győződhetek meg. Sőt egy ízben hajszálon múlt, hogy fel nem fedezték őket. A partmenti sűrű erdőben Sólyomszárny hangokat hallott. Egy indián kiabált egy másiknak, hogy csónakjában vigye át a folyón. Már nem tarthatták vissza a csónakokat, tovább kellett menniök, bár a hangok után ítélve, az ellenség alig lehetett

száz méternyire. A szerencse kedvezett a menekülőknél, észrevétlenül siklottak túl a veszedelmes helyen.

Ezen a reggelen korábban állapodtak meg, mint eddig. A torkolat már olyan közel volt, hogy hajnalra elérjük, ha megszakítás nélkül továbbhaladnak. Ez pedig veszélyes lett volna. Azt is jobbnak vélték a vadak előtt eltitkolni, hogy melyik irányba fordulnak a tavon. Ha ugyanis ezt a főnökök megtudják, akkor a szárazföldön előre küldhetik embereiket olyan pontokra, ahol a sápadtarcúaknak el kellett haladniuk, s így, minden eddigi mesterkedés dacára, kezük közé kerülnek.

Mocsár, ahol elrejtőzhetek volna, nem akadt ezen a tájon. Egy tisztás előtt álltak meg, melyet sűrű fák vettek körül, s egy, a Kalamazooba ömlő kis patak szelt át. Ebbe kormányozták a csónakokat, s a part melletti égerfák és nádasok sűrűjében rejtőztek el.

Sólyomszárny nem tért aludni, mint máskor, hanem hírszerző útra indult. Hogy nyoma ne maradjon, egy ideig a patakban lábalt fölfelé, azután nyugatra, a folyó torkolata irányába vágott. Bourdon és a többiek ettek, majd pihenőre tértek.

Csak kevéssel az alkony beállta előtt ébredtek fel. Boldog hálával gondoltak Isten kegyelmére, amelynek segítségével a hosszú utat eddig szerencsésen megtették. Nagy része volt ebben a derék csippevének is, aki a Kalamazoo környékén nőtt fel, s úgy ismerte a folyót és vidékét, mintha térképet hordozott volna a fejében.

A továbbiak azonban komolyan aggasztották a méh vadászát. Tudta, hogy a menekülés legkockázatosabb pillanatai előtt állnak, mert ismerte az indiánok éberségét. A torkolatot pedig bizonyára szorosan körülzárták a vadak. Pusztán ügyesség és bátorság itt nem elég a sikerhez: Isten kegyelmére kellett magukat bízni.

A nap folyamán Margit néhány percre elhagyta a rejteket, hogy elzsibbadt tagjait egy kis mozgással frissítse fel. Ő nem aggódott annyira, mint Bourdon, mert Peter segítségére bizony számított. Asszonyi kíváncsisága hatalmába kerítette, s túlhaladt az elővigyázat követelte határokon, amiket pedig Sólyomszárny is figyelmébe ajánlott. Egyszerre azonban váratlan, ijesztő látvány állította meg.

Alig húsz méternyire tőle egy indián ült egy nagy kövön. Bár háttal volt felé, mégis első pillanatra felismerte, hogy nem Sólyomszárny. Puskáját a köhöz támasztotta, övében tomahawkot és kést viselt.

Margit lélegzetét visszafojtva meredt rá. Az indián egy tagját sem mozdította, mintha kő lenne a kövön. Látszólag mélyen gondolataiba merült. Végre hátrafordította fejét, s Margit nagy bámulatára Peter zord, de nemes vonásaira ismert.

Szívéből eltűnt a félelem, előlépett és kezét vállára tette. Peter nyugodtan tekintett rá, s midőn örömtől ragyogó arcába nézett, komoly mosoly jelent meg ajkain üdvözlésül. Úgy látszott, hogy egyáltalán nincs meglepve, sőt mintha várta volna a találkozást.

- Milyen öröm, hogy viszontlátjuk, Peter! - kiáltott Margit. - Bourdon már attól tartott, hogy ellenségeinkhez csatlakozott.

- Csakugyan náluk voltam eddig - válaszolta Peter -, így volt ez legjobb. Most azt hiszik, hogy az ő pártjukon vagyok. De rád sokszor gondoltam, Kis Virág!

- Elhiszem, Peter. Én tudom, hogy jóbarátok vagyunk, és nagyon örülök, hogy véletlenül megint találkoztunk.

- Nem véletlenül. Szándékosan jöttem, Sólyomszárny megmondta, hol vagytok.

- Tehát tudta, hol rejtőzünk. Mi hír az ellenségről?

- A torkolatnál vannak és itt szerte az erdőkben? Többen, mint összeszámolni tudnád. Még mindig remélik, hogy megkapják a skalpjaitokat.

- Óh, Peter, hát miért törnek ezek a vörös emberek az életünkre? Miért ölték meg a misszionáriust, aki csak javukat akarta?

Meghatottan hallgatott Peter, és földre sütötte a szemét.

Majd beszélni kezdett. Elmondotta, hogy ő is gyűlölte a sápadtarcúakat. Húsz hosszú éven át, éjjel-nappal csak a sápadtarcúak kipusztításán törte a fejét.

- Egészen addig, míg téged meg nem láttalak, Kis Virág. Irántad az első perctől kezdve atyai szeretetet éreztem. Te vagy az első sápadtarcú, akinek nem akartam a skalpját leszedni. Nem tudom, miért és hogyan történt ez, de így van. A többiekét azért még mindig szerettem volna, Bourdonét is, a bátyádét és a feleségéét is.

Halk sikoly szakadt ki Margit ajkai közül. Az indián rátekintett, ábrázata azonban nem volt félelmetes.

- De most már nem, ugye, Peter? Mióta Bourdon a férjem, azóta fia Peternek!

- Igazad van, de nemcsak ez az oka. Nem kívánom többé Bourdon skalpját, mert egyáltalán nem vadászom többé skalpokra. Meglágyult a szívem, többé nem kemény, mint régen.

- Mennyire örülök, hogy így beszélsz, Peter! - suttogott Margit. - Szívem mélyéből köszönöm Istennek és egyszülött fiának ezeket a szavakat!

- Igen, Isten fia alakította át a szívemet - mondta az indián komolyan, és elbeszélte a misszionárius halálát. Csoda volt ez az ő szívének, mert a szegény indiánok tudatlanok, sohasem hallottak Isten fiáról. A szegénység nem baj, azt megszokta az indián. De a Nagy Szellem jobban szereti a sápadtarcúakat, ezért tudnak ők mindent. S a tudatlanság fáj!

- Látod, Kis Virág - szólt szomorúan -, én harcos vagyok, nagyfőnök, te meg csak asszony, és mégis többet tudsz, mint én. Szégyellem magamat ezért. Szeretném, ha tudnám, hogyan halt meg a Nagy Szellem fia ellenségeiért. Miként kérte atyját halálában is, hogy áldja meg azokat, akik őt megölik. Én többé nem gyűlölök senkit. Minden törzsnek, minden nemzetnek, mindenféle színű embernek jót kívánok. Nem tudom, elég erős-e már a szívem, hogy Isten áldását kérjem ellenségemre akkor is, ha a skalpomat szedi le. Ez talán több, mint egy szegény indiántól kitelik. De nem kívánom senki skalpját többé, és azt hiszem, ez is egy lépés a jó úton.

- Bizonyára, Peter - válaszolt Margit. - És ha kéri Istent, ha hozzá fohászkodik, ő megerősíti szívében ezeket az érzelmeket, és egészen újjáteremti.

Peter gyámoltalanul nézett fel Margitra.

- De én nem tudom, hogyan kell a Nagy Szellemhez imádkozni - mondta gyermeki ártatlansággal. - Taníts meg rá! A te hangodat ismeri, neked megnyitja fülét. Petert talán nem is akarja hallani, mert Peter sokáig gyűlölte ellenségeit. Talán megharagszik, ha Peter merészel hozzá folyamodni.

- Téved, Peter. Isten mindenki imáját meghallgatja, ha igaz szívből kéri. Imádkozzunk hát!

Fennhangon mondta előtte a Miatyánkot, majd elmesélte keletkezésének történetét, és megmagyarázta a Peter számára érthetetlen helyeket. A prérifia először emelte fel könyörgő szavát Istenhez, szívét mélységes buzgóság töltötte el, s amilyen büszke volt előbb, olyan alázatossá lett e pillanatban. A vadember meghajolt a szeretet hatalma előtt.

TIZENEGYEDIK FEJEZET

Peter

Az alkony közeledett, Margitnak vissza kellett térnie. Midőn indulni akartak, Peter megdöbbenve vette észre, hogy a pottawattamik két ifjú harcosa figyeli őket. Medvehús emberei voltak, akiket a menekülők üldözésére küldött. Régen a puskához nyúlt volna Peter, vagy csellel vezetni tévútra a leselkedőket. Most azonban irtózott az erőszaktól és a hamisságtól, egyszerűen odament a harcosokhoz és meghagyta nekik, hogy távozzanak.

Azután követte az előre siető Margitot, aki már férjének mesélte a veszedelmes találkozást, mikor utolérte.

- Felfedezték rejtekünket? - kiáltott a méh vadász Peter elé.

- Úgy van. Két pottawattami meglátta feleségedet, és most megmondják főnöküknek.

- Mit tegyünk? Harcba szálljunk velük, vagy meneküljünk?

- Menekülni, amilyen gyorsan csak lehet! A harcosoknak félóra kell, míg a főnökhöz jutnak, ezalatt mi messze lehetünk. Itt nem maradhatunk, egy óra múlva az indiánok ideérnek!

Ezt Bourdon is belátta, az azonnali indulás mégsem volt ínyére. Súlyomszárny még nem tért vissza, nélküle pedig nem akart elindulni. Azonkívül még alig sötétedett, napvilágon utazni viszont istenkísértés számba ment. Bizalmatlansága is újraéledt Peter hirtelen megjelenése s a pottawattamik esete miatt. Azonban itt csakugyan nem maradhattak, s így nem akadt más választás, mint az útrakerülés. De rossz kedvét nem tudta eltitkolni.

- Nagyon kedvem ellen cselekszünk, Peter - mondta, mialatt a folyó felé kormányozták a csónakokat. - Szeretném, ha a vége jobban sikerülne ennek az útnak, mint ahogy az eleje ígéri. Világos nappal van még, s odalenn hemzsegek a rézbőrűek.

- Azt én is tudom. Mégis mennünk kell! Nemsokára itt is hemzsegni fognak.

Mire a csónakok kiértek a folyóba, a nap leszállt az erdő fái mögött. A partokat sűrű fák szegték be, s a folyó tóvá szélesedett. Itt aligha vehették őket észre. Gyors evezőcsapásokkal haladtak tova, míg kikerültek az elhagyott tanyahely láttávolából. Azután szorosan egymás mellé vonták és a víz sodrára bízta a csónakokat, mert az éj beállta előtt nem akarták a torkolatot elérni. Mély csönd borult erdőre, vízre, a csónakok halkán, bár folyvást haladtak, s a természet nyugalma csillapítólag hatott a menekülők kedélyére. Még a méh vadász lelkében is új remény tüze gyulladt.

Közben Peter beszámolt távollétének eseményeiről. Elmondta, hogy az indiánok most minden figyelmükkel a torkolatot őrzik, miután a szárazon semmi nyomra nem akadtak. Elmesélte, hogy ingóságai, amiket Gerzson kunyhója mellett rejtettek el, a vadak kezébe kerültek. Ez elég szomorú hír volt, de a jelen súlyos gondjai közepette szóra sem érdemesítették. Leginkább érdekelte őket Peternek az az értesülése, hogy Medvehús parancsára éjjel-nappal ladikos indiánok őrzik a torkolatot elrejtőzve a vadrizsrengetegben, mint kígyók a fűben.

A beszélgetés közben a nádas széléhez közeledtek. Minthogy az éj még nem szállt le, Peter javaslatára a partmenti sűrűbe eveztek, hogy ott várjanak, míg a további utazás veszélytelegebbé válik. Peter nem titkolta nagy aggodalmát, mert tudomása szerint a torkolat közelében egyetlen pontocska sem maradt őrizetlenül. E feltevésében szerencsére csalódott. Mert a kémek, hogy meglátták Margitot, nagy lármát csaptak, a hír futótűzként terjedt osztagról

osztagra, s miután a legtöbben azt hitték, hogy a menekülők kézre kerültek, az őrszemek nagyrésze elhagyta helyét, és sietett az elfogatás örömeiben részt venni.

A méh vadász türelmetlenkedett. Félőrai várakozás után azt ajánlotta, hogy a nádas egyik keskeny csatornáján át evezzenek ki a folyóra. Az igazi indiántürelemmel megáldott Peter még korainak vélte az indulást. Bourdon azonban, akinek gyanúja Va-va-nos iránt egy percre sem szunnyadt, odaszólt Gerzsonnak, hogy kövesse, és behatolt a csatornák egyikébe. Peter nem akart társaitól elszakadni, ezért követte őket. Sok veszedelemtől megmenekültek volna, ha Ben nagyobb önuralmat tanúsít ezekben a pillanatokban. A nádas csatornái ugyanis nem állottak egymással összeköttetésben, s hogy egyikből a másikba juthassanak, egészen keskeny, sűrűn benőtt helyeken kellett a csónakokat áterőszakolni. Az első ilyen kísérletnél a nádszálak mozgása felkeltette a parton álló egyik kém figyelmét. Azonnal jelt adott a csónakokon leselkedő társainak, s egy pillanat múlva talpon volt az összes őrszem, s a környéken tartózkodó összes főnök is. Vad ordítózás hangzott fel a partokon és a folyóról egyaránt.

A menekülők minden bátorságukat elvesztették. A szabadulás lehetetlennek látszott. Egyedül Peter őrizte meg hidegvérét, és feszülten figyelte a hangokat, hogy megállapítsa, honnan erednek. A partokon ordítozhattak, amennyit akartak. Veszély csak a csónakok felől fenyegetett. Éles hallásával hamarosan megállapította, hogy négy csónak van a vízen a vadrizs sűrűjében. Sejtette, hogy rejteküket nem fogják elhagyni, mert számítanak a folyó sodrára, mely előttük hajtja majd el a menekülőket. Terve pillanat alatt megérlelődött.

Most már egészen besötétedett, s a folyó közepét a partokról még nappal sem lehetett látni. Azért középre kormányozott, a nőknek meghagyta, hogy feküdjenek a csónakok fenekére, mert így az indiánok csak a férfiakat láthatják. Abban reménykedett, hogy a kémek indiánoknak tartják majd a három csónakot, minthogy indián vezeti őket.

A tavon déli szél fűjt. Kedvező az észak felé szándékozó menekülőknél, s ezt a jó hírt Ben sietett Margittal közölni, hogy kissé bátorítsa. Azonban nem volt rá szükség, Kis Virág bátran várta az elkövetkezőket.

A férfiak még gyorsan megbeszélték, hogy felfedezés és üldözés esetén a csónakokkal különböző irányokban a vadrizs közé menekülnek. A veszély elmúltával a tavon egyik földnyelvénél találkoznak, s a jelekben is megállapodtak, amelyekről egymást felismerhetik.

Csillagos éjszaka borult fölük, a hold azonban még nem világított. A csónakok olyan gyorsan haladtak, hogy egy óra alatt el kellett érniük a tavat. De ez a rövid út az ellenség hatalmában volt!

Az óra első fele veszély nélkül telt el. Most körülbelül azon a tájon jártak, ahol Bourdon és Gerzson első menekülésük alkalmával a csónakokat elrejtették. Csakhogy akkor tűz lobogott a kunyhóban és a kunyhó előtt, s a rőt fényben indiánok tettek-vettek, mint a pokol szellemei. Most sötét és néma volt a vidék, akár a sír.

Amikor az egész út legrettegettebb pontjához közeledtek, közelebb eveztek egymáshoz, úgy, hogy Bourdon és Gerzson letompított hangon egy-egy szót válthatott. A legnagyobb óvatossággal mártogatták az evezőket, mert tudták, hogy a leghalkabb csobbanás vagy nyikorgás is árulójuk lehet.

Margiton és Dorkán erőt vett az izgalom, kissé a csónak széle fölé emelték fejüket, és bátorító szavakat suttogtak egymásnak.

Elérkezett a döntő pillanat!

Amikor Peter csónakja, mely a többieket kissé megelőzte, éppen a kunyhó alatti kikötőhely előtt siklott el, a vadrizs közül két ladik tört elő, alig száz ölnyire tőle. Peter nem menekült előlük, sőt rájuk kiáltott, hogy figyelmüket magára vonja. Hangos szavait háta mögött a menekülők is megérthették.

- Ifjú harcos testvéreim majd későn érkeznek - mondta. - A sápadtarcúakat messze fenn a tisztásokon látták. Azóta bizonyosan el is fogták őket. Szálljunk partra, és wigwamjukban kívánjunk nekik jó estét!

Peter hangját azonnal felismerték. A biztonság, amivel beszélt, hatott, s midőn a csónakokhoz evezett, és a nádas közti keskeny csapásba hatolt, az indiánok engedelmesen követték. Bourdon megértette Va-va-nos szándékát. Mialatt az a part felé tartott, ők nyílsebesen siklottak tovább a folyón. Szólni egyikük sem mert. A halál kaszája ott suhogott fejük felett, s ők a dermedt csendben hallani vélték szívük dobogását.

A férfiak arra számítottak, hogy közvetlen a torkolat előtt újabb őrszemekre bukkannak. Készen tartották fegyvereiket, de csónak sehol sem mutatkozott. Akadálytalanul érték el a tavat.

A Michigan-tó igen nagy, és szél idején, mikor hatalmas hullámokat vet, a kis kéregcsónakot alaposan megtáncoltatja. Szél- és hullámverés most sem hiányzott, s amikor a gyöngye jármű táncolni kezdett a hullámok hátán, a két asszony bizony megijedt egy kicsit. Bourdon azonban mestere volt a csónaknak és az evezőnek, és Gerzson sem maradt mögötte. Gyorsan egymás mellé hozták a csónakokat, és szorosan összekötözték őket, így a felborulás veszélye lényegesen csökkent. Azután vitorlát állítottak, és gyors iramban szeltek a habokat.

A Kalamazoo torkolatát nemsokára messze maguk mögött hagyták. Bourdon most már legkevésbé sem aggódott az ottmaradt vadak miatt. Az indiánok nem valami híres hajósok, s bizonyosra vette, hogy ilyen időben nem merészkednek ki a tóra. Este kilenc óra tájban haladtak át a torkolaton. Hét órával később, mire az új hajnal rájuk virradt, negyven mérföldnyire jutottak tőle. Egyelőre azonban még a nyílt vízen maradtak, s csak este merészkedtek a partok közelébe.

Két nap, két éjjel tartott az út a Michigan-tavon, csak rövid pihenők szakították meg. Így érték el a Mackinaw-i szorost. Itt bevonták a vitorlát, és evezővel haladtak át a szoroson, mert a feltűnő, fehér vitorlát ilyen közel a partokhoz Bourdon veszedelmesnek tartotta.

Ennek köszönhették, hogy észrevétlenül maradtak egy csónakraj előtt, mely véletlenül éppen akkor kelt át Mackinaw erődjéből Michigan felé. Bourdon jókor meglátta őket, s a veszély elől egy kis öbölben húzódtak meg.

Most a Huron-tóba jutottak. Ez a Michigan-tóval csaknem párhuzamosan, északkeleti irányba nyúlik. Heves vihar és záporosó miatt két napig vesztegeltek egy biztonságos öbölben. Azután szerencsésen elhaladtak Sagina előtt, s most a »Pointe aux Barques« nevű földnyelv felé fordították a kormányt.

A távcsővel Bourdon egy csónakot vett észre a part mellett, amely irányából ítélve elébük akart kerülni. Minthogy mindössze két indián ült benne, a találkozástól nem kellett félniök.

Pár perc múlva a méh vadász csodálkozva kiáltott fel:

- Szavamra mondom, ezek Peter és a csippevé! Bizonyosan szárazon vágta át a félszigeten, és észrevettek bennünket a partról.

- Valószínűleg fontos híreket hoznak - vélte Kis Virág.

- Azt mindjárt meglátjuk - mondta Gerzson. - Tíz perc alatt ideérnek.

Amikor a csónak utolérte őket, közrefogták, s hogy férfiatlanul kíváncsiaknak és türelmetleneknek ne látszanak, kis szünetet tartottak. Végre Peter megszólalt, és elmesélte, mi történt azóta, amióta nem látták egymást. Miután elszakadtak, ő a főnökökhöz csatlakozott, akik minden gyanakvás nélkül fogadták, s azután az egész csapat az ifjú harcosok visszatérére várt, abban a reményben, hogy magukkal hozzák az elfogott sápadtarcúakat. Amikor kiderült, hogy a menekülők mégis vízi úton siklottak ki kezeik közül, osztagokat küldtek a földnyelvekre, hogy ott lessenek rájuk. Egy kis csapat pedig csónakba szállt. Minthogy azonban a hajózáshoz nem értettek úgy, mint Bourdon, a Mackinaw-i szorost csak jóval a menekülők után érték el. Peter Medvehús és a főnökök társaságában maradt, és velük vonult át a félszigeten. A Saginai-öbölhöz három nappal előbb érkeztek, mint a menekülők, s ott csónakokat kerítettek. Innen a »Pointe aux Barques«-ra eveztek, ahová most Bourdon igyekezett. Medvehús azonban elunta a várakozást, s mivel tartott tőle, hogy a sápadtarcúak már előttük járnak, a Huron- és Szent Klára-tavat összekötő folyóba evezett, hogy itt lesse őket tovább. Peter három ifjú harcossal visszamaradt, de társait csónakszerzés ürügyén az öböl végébe küldte. Így esett, hogy egyedül várakozott védenecire a »Pointe aux Barques«-on. Alig távoztak el az ifjú harcosok, Sólyomszárny bukkant elő. Száz mérföldön át, ezer veszély, éhség és szenvedések között követte Petert, állandóan ügyelve, hogy ellenségei, a pottawattamik észre ne vegyék. Egy órával találkozásuk után észak felől két csónak közeledett. A vitorláról rögtön felismerték, hogy a menekülők, csónakba szálltak és eléjük eveztek.

Most tehát megtudták, hol helyezkedett el az ellenség, ám ez alig csökkentette a veszélyt. A távolság »Pointe aux Barques« és a Huron-tó vége között csaknem száz mérföld. Azután a keskeny, mintegy harminc mérföldnyi összekötő ágon át körülbelül az ugyanilyen hosszú Szent Klára-tóba kellett jutniuk. Ehhez egy hasonlóképpen keskeny csatorna csatlakozik, s ennek nyugati partján, nyolc mérfölddel fölfelé feküdt Detroit. Ez azonban az angolok kezében volt, és Bourdon véleménye szerint nem nagy különbség lett volna Medvehús, vagy az ő karmaik közé kerülni.

A helyzet veszedelmeit tisztán látták, a tétovázás azonban igen súlyos következményekkel járhatott. Ezért, amint az ebéd elkészült, és elköltöttek, azonnal útra keltek. Peterék visszahagyták csónakjukat, és Peter Dongó, a csippevé pedig Gerzson csónakjába szállt, hogy mindegyikben két evezős legyen, s veszély esetén a legnagyobb gyorsaságot érhessék el. A szél még egyre nyugatról fújt, a kis járművek sebesen repültek. Ahogy estefelé a folyóhoz közeledtek, Peter tanácsára bevonták a vitorlát. Tanácsos volt a part közelében maradni, a sűrű erdő árnyékában. Szurokfelete éjszakában siklottak be a folyóba. A csönd szinte félelmetes volt. A Szent Klára-tavat egy mellékágon érték el, mert Peter tudta, hogy ezt nem őrzik Medvehús emberei. Minthogy azonban a vitorlát csak akkor használták, ha messze jártak a parttól, elég lassan haladtak, s a második nap alkonyatán értek a kanadai partok közelébe.

A rákövetkező reggelen a Szent Klára-tóból az Erie-tóba vezető folyóba eveztek be. A folyót egy nagy sziget két ágra osztja. Peter tudta, hogy még itt is leskelődnek indiáncsónakok. Medvehús könnyen elzárhatta volna teljesen is a folyót, ha saját emberein kívül másokat is felszólít az üldözésre. Ebben az esetben azonban a skalpok dicsőségétől eleshetett volna, ezért inkább maga maradt embereivel, számítva arra, hogy a menekülők itt már felhagynak minden óvatossággal. Peter azt tanácsolta, hogy mialatt a sziget mellett elhaladnak, a csónakokat kössék össze, így a két csónak csak egynek fog látszani. Ez a jó gondolat nagy hasznára vált a menekülőknek, mert a vadak csakugyan észrevették a járművet, de a sötétben a magukénak tartották, mert annak is, éppen hat emberrel, ezen a tájon kellett cirkálnia. Baj nélkül hagyták el így a szigetet, s vele Medvehús legmesszebbre kitolt őrszemeit.

Még hajnal előtt kifutottak az Erie-tóra, ahol ugyan még hosszú út állott előttük, veszélytől azonban nem kellett többé tartaniuk. Az egész északi partot amerikaiak szállták meg. Körülbelül egy hét alatt tették meg a kétszáz mérföldnyi utat Presque-Isle kis kikötőjéig. Peter és Sólyomszárny itt búcsút vettek barátaiktól, a méh vadász nekik adta csónakját, Sólyomszárnynak pedig legjobb puskáját ajándékozta, továbbá nagymennyiségű lőport és golyót. Peter nem fogadott el ajándékot. Margittól megindító szeretettel búcsúzott el Va-va-nos. Útközben sokszor imádkoztak együtt, s Margit megígérte neki, hogy ha még valamikor összekerülnek, továbbra is vezetője marad az üdvösség útján.

TIZENKETTEDIK FEJEZET

Boden generális

Negyven év telt el az események óta. Mennyire megváltozott ezalatt a vadon! Kéregcsónak helyett gőzhajók járnak a tavakon, vasút dübörög a hajdani őserdőben, s a megritkult sűrűkből itt is, ott is elővillannak a falvak és telepek fehér házai. A Kalamazoo torkolatában, ahol halálos aggodalmak között menekültek egykor történetünk hősei, csinos község épült, s a folyó kanyargó partjain pompás országút vezet fölfelé. Elhalad a domb alatt, amin Gerzson kunyhója állt valamikor. Jóval feljebb pedig egy kis tisztást szel át, de a tisztáson nyoma sincs a hajdani mézkastélynak. Azután a »kerek préri« felé vezet. Mert a kerek préri nem tűnt el a föld színéről, bár az sem olyan mint régen, mikor Bourdon a méhavadászatot mutatta be a főnököknek. Hátát feltörte az eke, rozs és búza nehéz kalászaiból bókolnak a szélben, s a préri közepén, óriási fák árnyékában hűsülő tavacska partjain kis község épült: Scholcraft. Egy ember birtoka az egész: a falu, a kerek préri, és még sok-sok föld a környéken. Galambösz, hatalmas termetű ember a gazda, bizony már a hetven felé közeledik, de arca derűs és boldog, tartása kemény, léptei ruganyosak még mindig. »A generális« - ez a neve messze környéken, s híres arról, hogy bár gazdag ember, egyetlen irigye sincs. A mi »Dongónk« ez a boldog aggastyán. A generális címet a legutóbbi háborúban kapta vitéz tettei emlékére. Ezüsthajú asszony a felesége, de az ő arcán és alakján sem látszik, hogy már felnőtt unokái vannak: üde és friss, mint negyven évvel ezelőtt, amikor még Kis Virágnak becézgették. Egyetlen leányuk van, s annak két leánya és egy fia. A fiú legszívesebben a nagyapjánál tartózkodik a kerek prérin. A leányok - az egyik Margit, a másik Dorka gyakran ráveszik a mamát és a nagymamát egy-egy kis utazásra, leginkább Massachusettsbe, az öreg Dorka nénihez. Dorottya is él még, Gerzson özvegye. Férje azonban már régen meghalt. Dorkát rokonok vették magukhoz, később egyik nagybátyja ráhagyta vagyonát, s most gondtalan öregségben telnek napjai.

A kerek prérin minden nap lehet látni a generálist, amint - hol lovon, hol gyalog, hol kocsin - bejárja gazdaságát. Társaságában rendszeren ketten vannak. Egyik az unoka, a másik pedig a gazdához hasonló, de még nála is idősebb aggastyán. Bár európai szabású ruhát hord, azonnal felismerni benne az indiánt. Arcáról végtelen szeretet sugárzik. Ismerik őt a kerek préri gyerekei, de ismerik a szegények, betegek, gyámoltalanok is. Mindenkinnek jóságos dajkája, gyámolítója, ápolója. Aligha ismerné fel benne valaki a hajdani hírhedt Skalpvasász Petert.

Szép nyári napokon, aratás táján rendszeren vendéget kap a generális. Ez is indián, s viseletében sem szakított teljesen a régi divattal. Üres kézzel sohasem jön, mindig hoz valami nyalánkságot vagy egyéb „hazait” a generálisnak. Amikor pedig távozik, a generális rakja meg roskadásig szekérét minden jóval, ami esztendeig gondtalan életet biztosít Súlyomszárnynak - mert talán fölösleges mondani, hogy a generális kedves vendége nem más, mint a derék csippevé.

Mikor együtt vannak hárman, órák hosszat elbarangolnak, felemlégetik a múltat, elgyönyörködnek a jelenben, és néha-néha a jövő is megfordul gondolataikban. Ki hitte volna, hogy a zord és vad múlt a mai munkás jelenné lehet? Ki merte volna megjósolni, hogy a sápadtarcúak legádázabb ellensége valaha jámbor kereszténnyé lesz? Az ő személye a jelen diadalát, Isten végtelen hatalmát és csodálatos útjait hirdeti.

- Az ő kezében a jövőnk is - mondja a generális.

- Az pedig jó hely! - teszi hozzá áhítatosan Peter. Azután hallgatnak sokáig, míg körülöttük ömlik, özönlik a drága arany nap a préri hullámzó kalásztengerére...

VÉGE